

Mitä suomalaiset ajattelevat vanhuudesta ja vanhenemisesta

Kyselytutkimuksen tulokset

Vanhustyön keskusliitto

CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÅL RY

Taustaa selvityksestä

- Aula Research Oy toteutti Vanhustyön keskusliiton toimeksiannosta selvityksen, jonka tavoitteena oli tuottaa tietoa kansalaisten asenteista koskien vanhuutta, vanhenemista, vanhustyötä sekä sukupolvisuhteita
- Kyselyn kohderyhmänä oli 16+ vuotiaat mannersuomalaiset
 - Otos kiintiöitiin vastaamaan kohdejoukkoa asuinmaakunnan, iän ja sukupuolen mukaan
- Otos kerättiin aikavälillä 26.1.2022-2.3.2022
- Otos kerättiin sähköisellä kyselyllä (kaikki ikäryhmät) ja puhelinhaastatteluin (yli 85-vuotiaat)
- Verkkokyselyn osalta aineiston keruussa hyödynnettiin Aula Researchin Mielifidepaneelia sekä Cint-nimisen yrityksen laajoja verkkopaneeleita
 - Aula Researchin Mielifidepaneelissa vastausprosentti oli 19, mikä on nettipaneelista verrattain korkea
 - Cintin kautta vastanneiden osalta vastausprosenttia ei ole mahdollista arvioida
- Lisäksi yli 85-vuotiaiden kohderyhmän osalta tehtiin puhelinhaastatteluja Digi- ja väestötietovirastolta tilattuun rekisteriin
 - Puhelimitse tavoitetuista 46 % halusi vastata kyselyyn
 - Kohderyhmä suhtautui haastatteluihin erittäin myönteisesti

Aula
Research

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Keskeiset havainnot

- Suomalaiset **suhtautuvat vanhuuteen pääosin myönteisesti** – mitä vanhempi vastaaja, sitä myönteisempi suhtautuminen omaan vanhuuteen on
- Vaikka yksilötason suhtautuminen vanhenemiseen on myönteistä, moni kokee **yhteiskunnassa suhtautumisen vanhuuteen olevan kielteisempää**. Moni näkee, että iäkkäät ihmiset eivät tule kuulluiksi tai heitä syrjitään. Ongelmia nähdään erityisesti peruspalveluissa sekä poliittisessa päätöksenteossa
- Vanhustyöhön liitettävät mielikuvat ovat hyvin **kriittisiä, eikä se houkuttele etenkaan nuorempia ikäluokkia tai opiskelijoita**. Työ nähdään fyysisesti ja henkisesti raskaana, kiireisenä, huonosti resursoituna, mutta tärkeänä
- Hyvän vanhuuden kulmakiviä ovat **perhe ja läheiset, terveys, toimeentulo, harrastusmahdollisuudet ja turvallisuus**

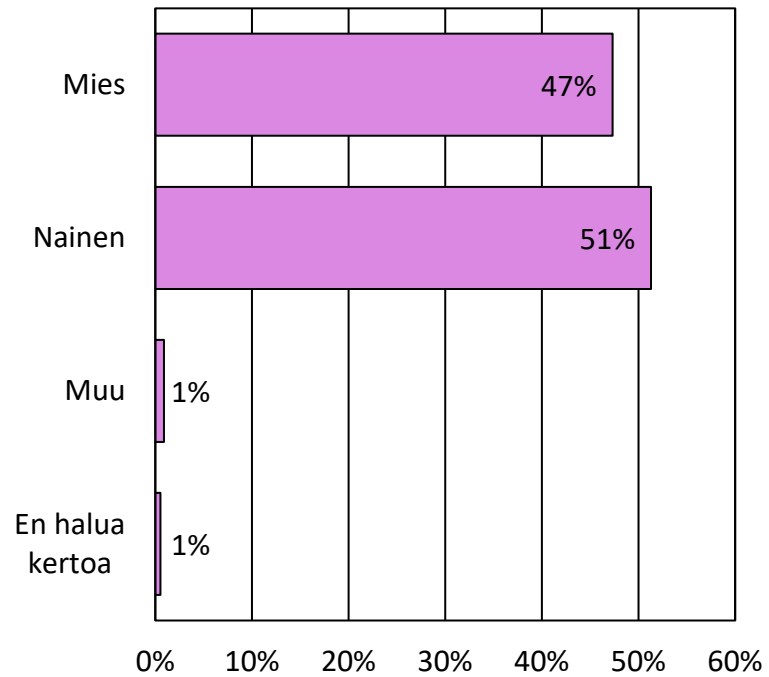
Taustatiedot

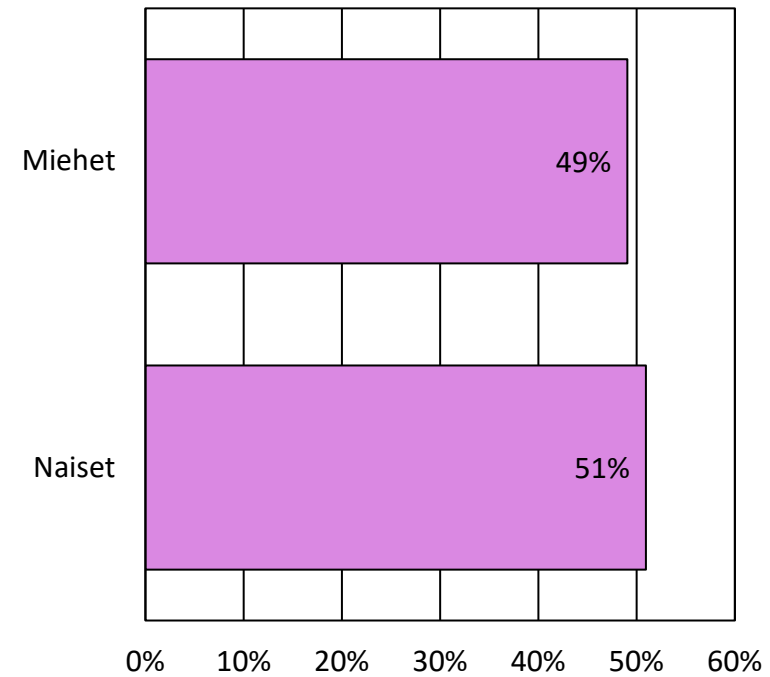
Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Taustatietoa vastaajista

Sukupuolijakauma

Väestön todellinen sukupuolijakauma

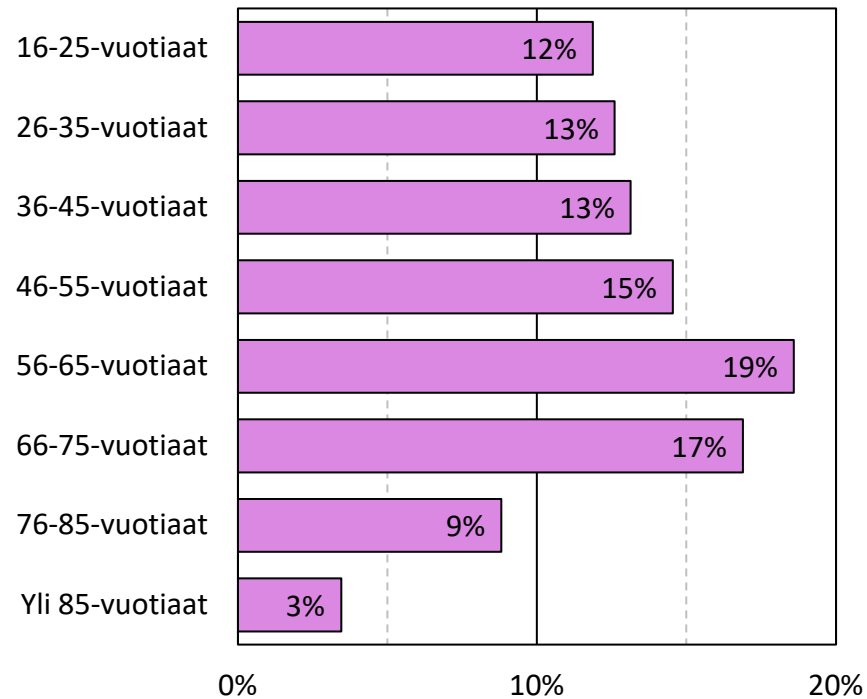
■ n=2055

Taustatietoa vastaajista

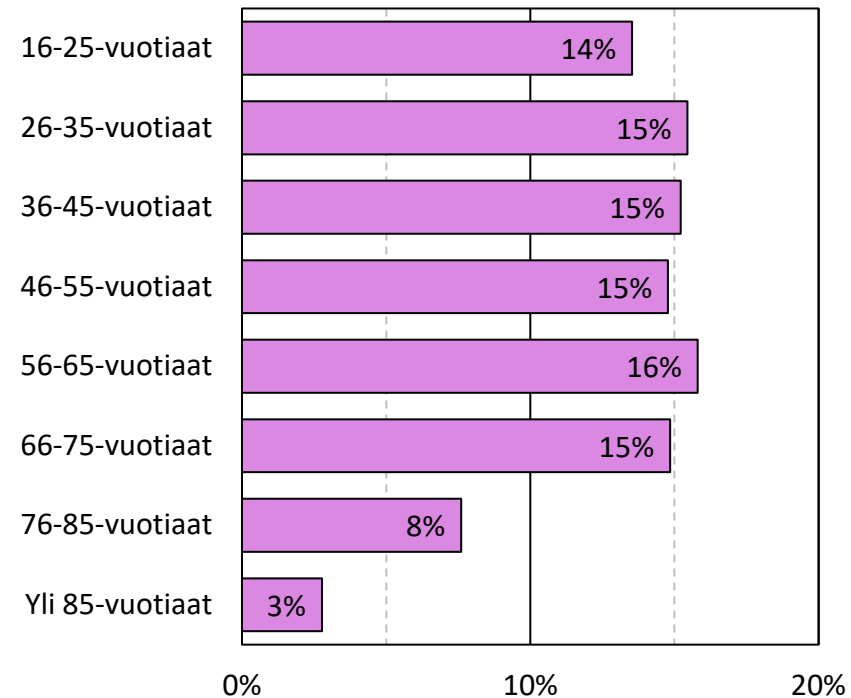
Min syntymävuosi: 1925
Max syntymävuosi: 2007

Ikäjakauma

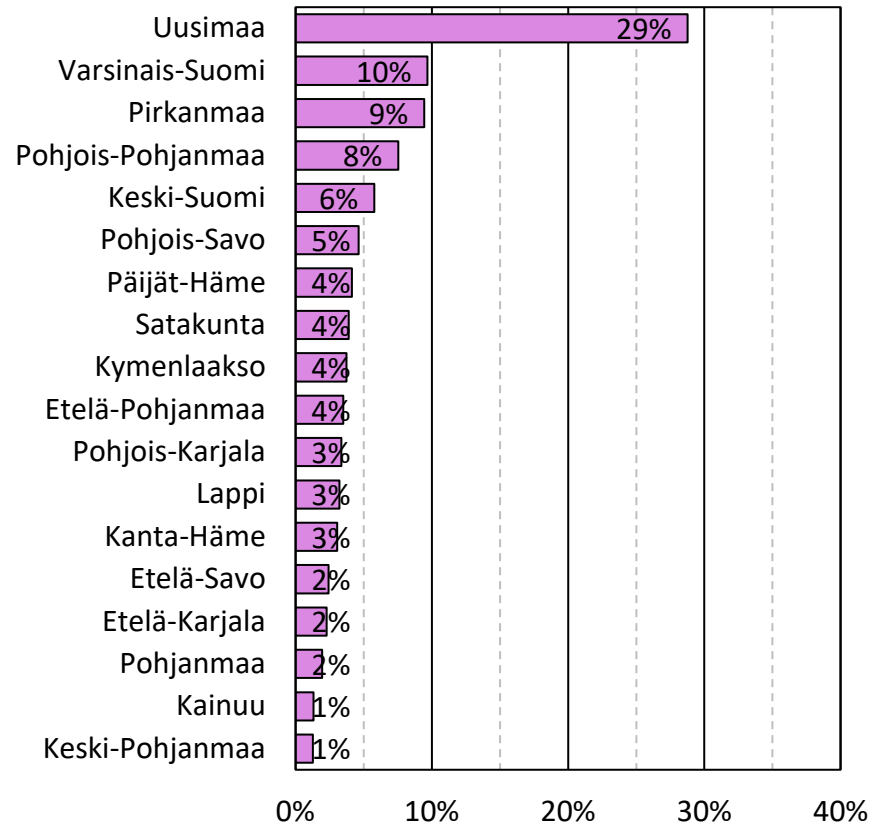
■ n=2055

Väestön todellinen ikäjakauma

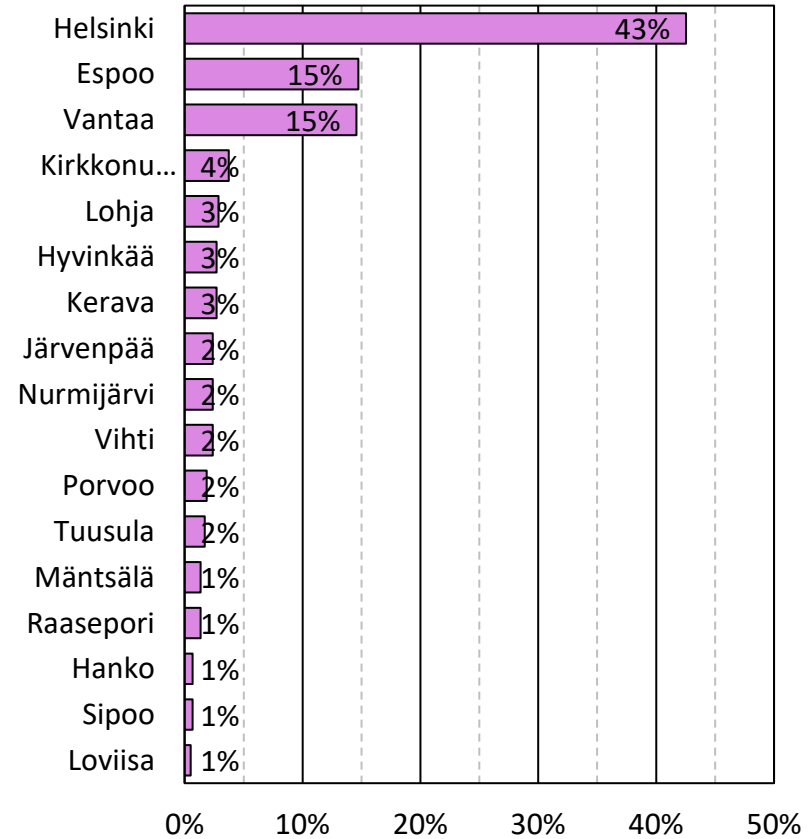
Taustatietoa vastaajista

Missä maakunnassa asut?

■ n=2055

Missä kunnassa asut?

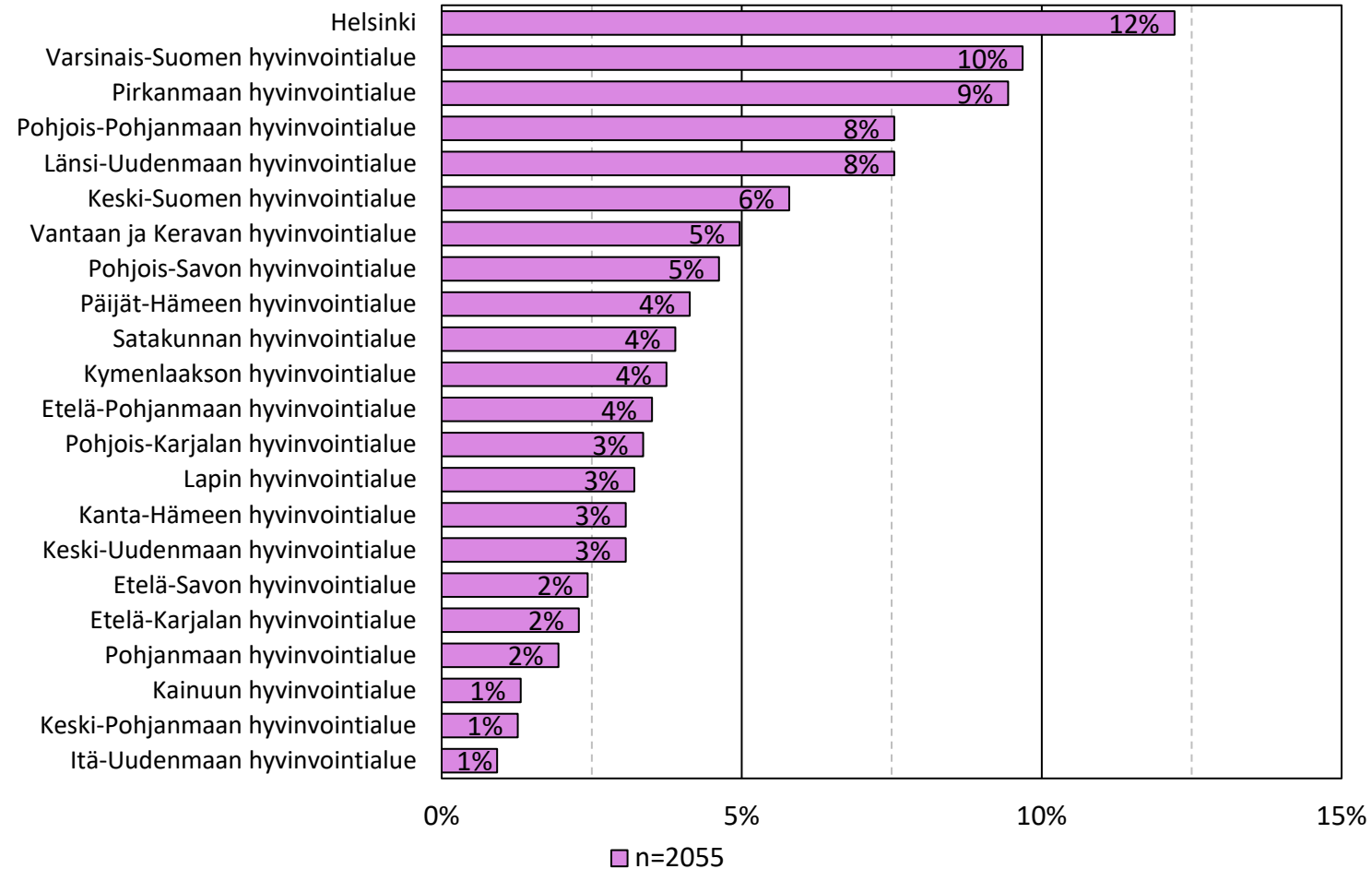

■ n=2055

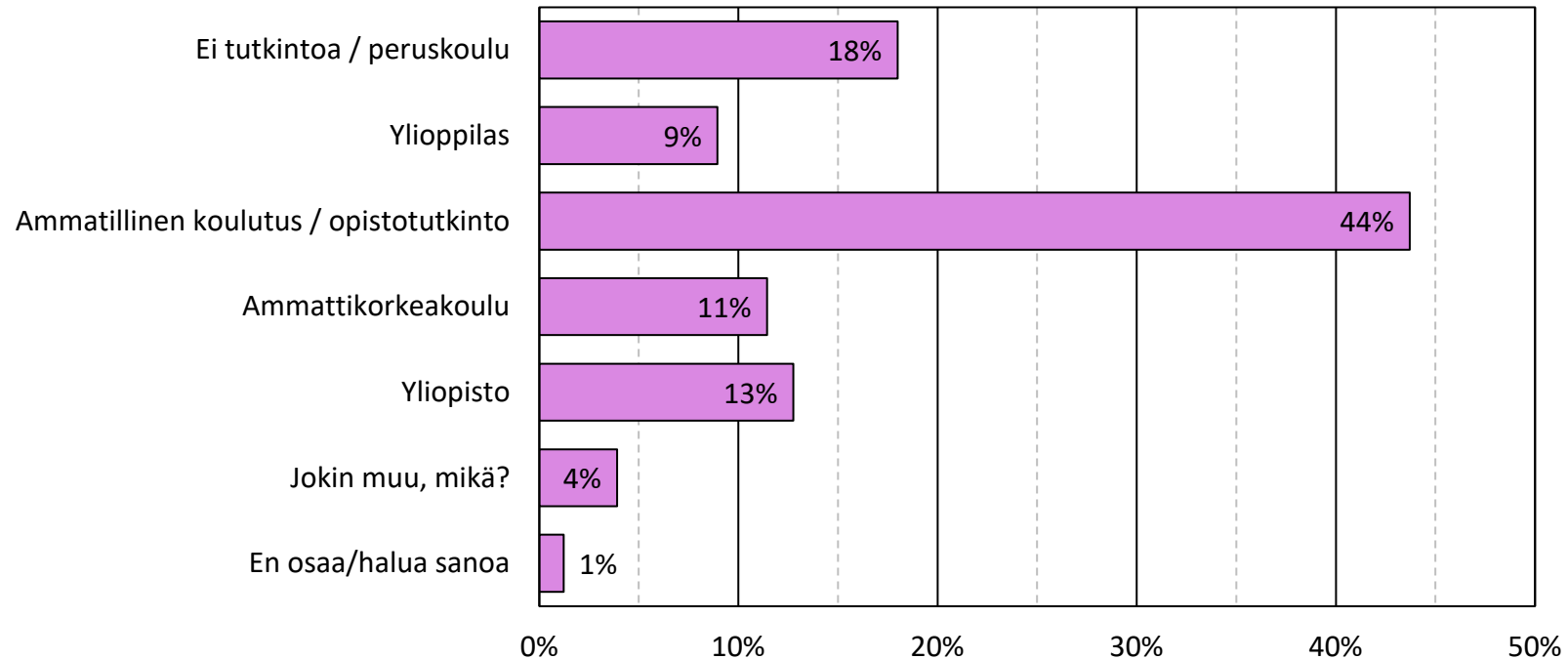
Taustatietoa vastaajista

Hyvinvointialueet

Taustatietoa vastaajista

Mikä on korkein suorittamasi koulutus?

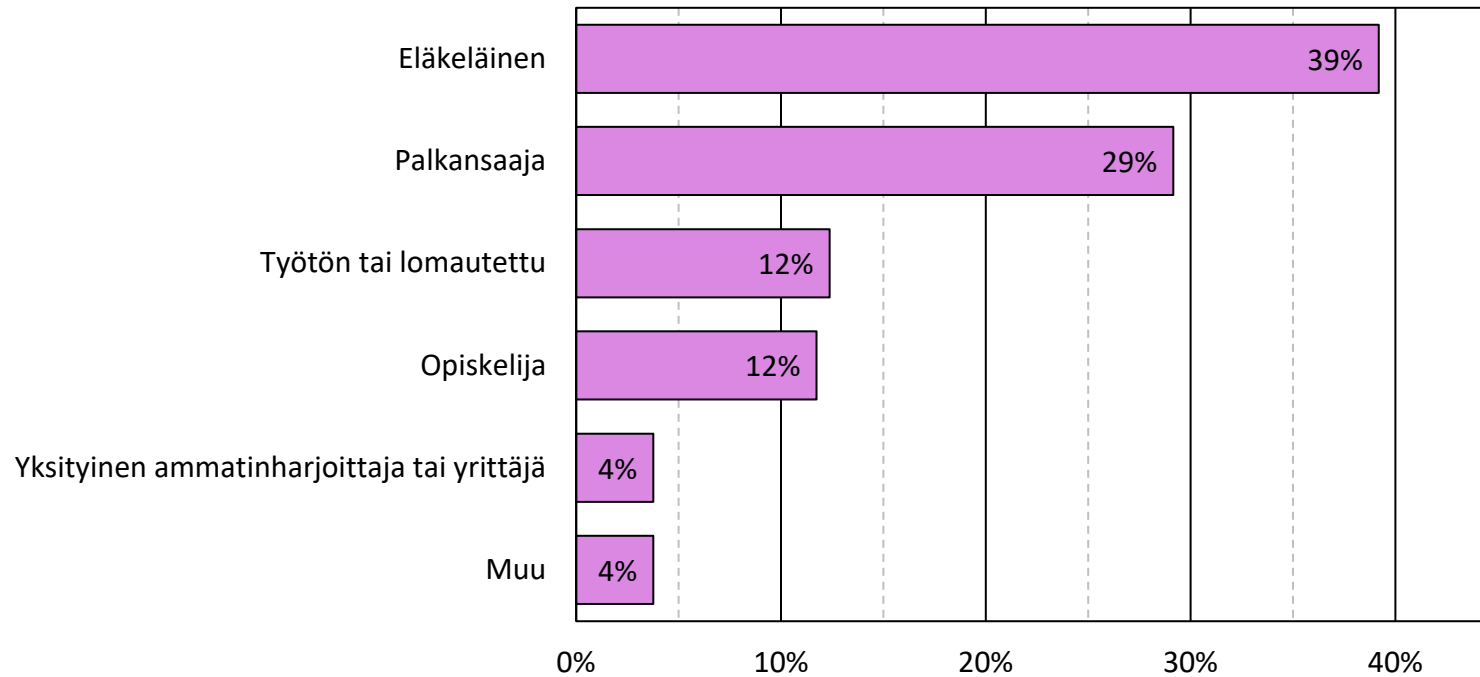
Jokin muu, mikä?
-Ammatillinen koulutus 43 %
-AMK 25 %

■ n=2055

Taustatietoa vastaajista

Ammattiasema

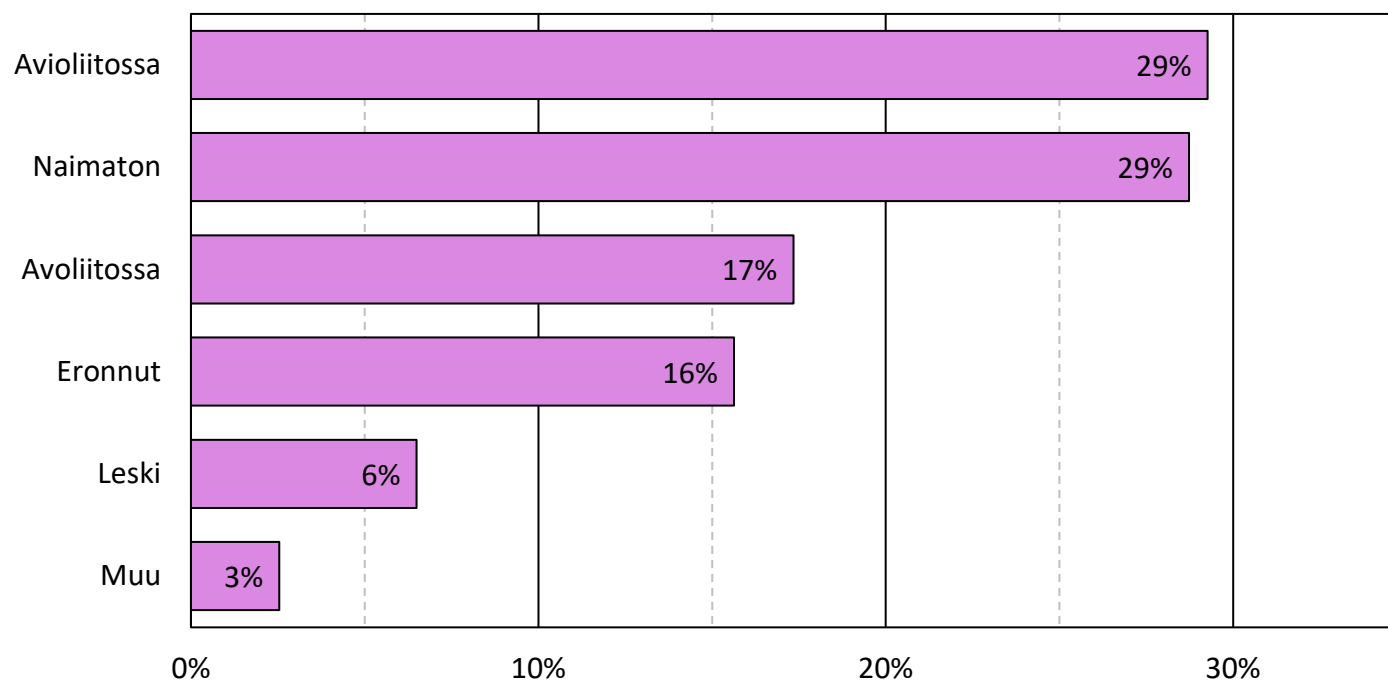

■ n=2055

Taustatietoa vastaajista

Mikä on siviilisäätysi?

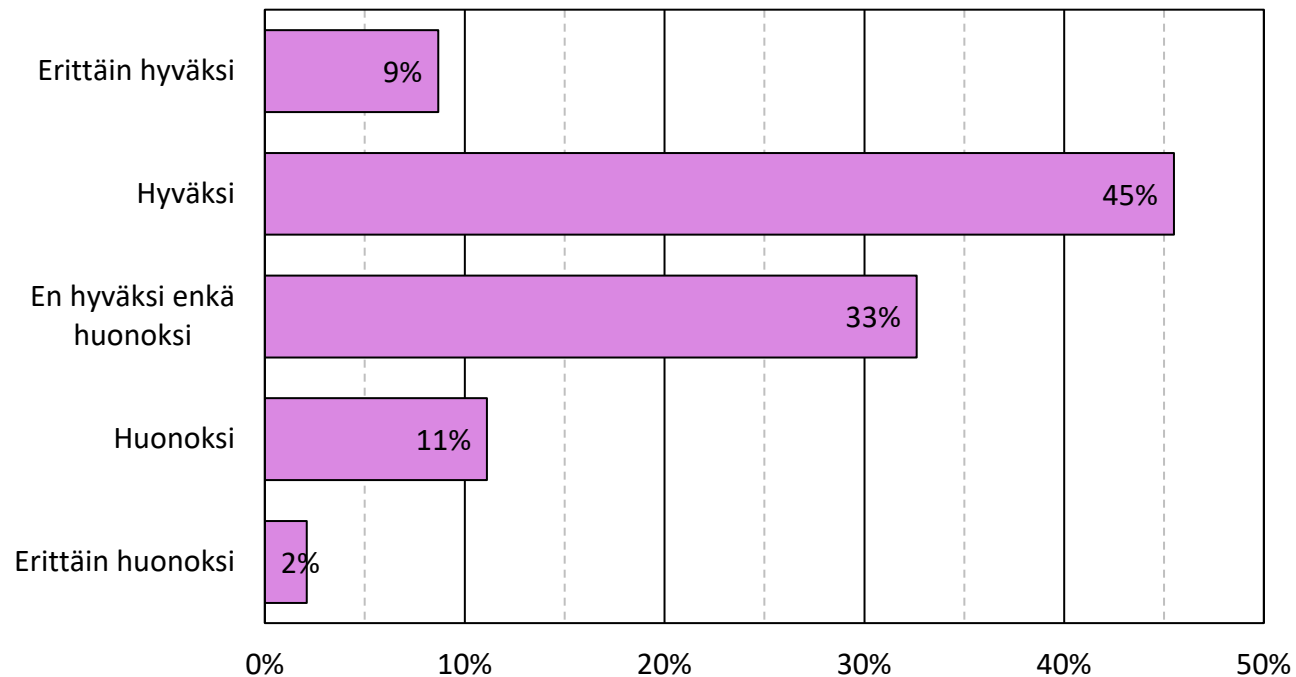

■ n=2055

Taustatietoa vastaajista

Millaiseksi arvioit elämänlaatusi tällä hetkellä?

■ n=2055

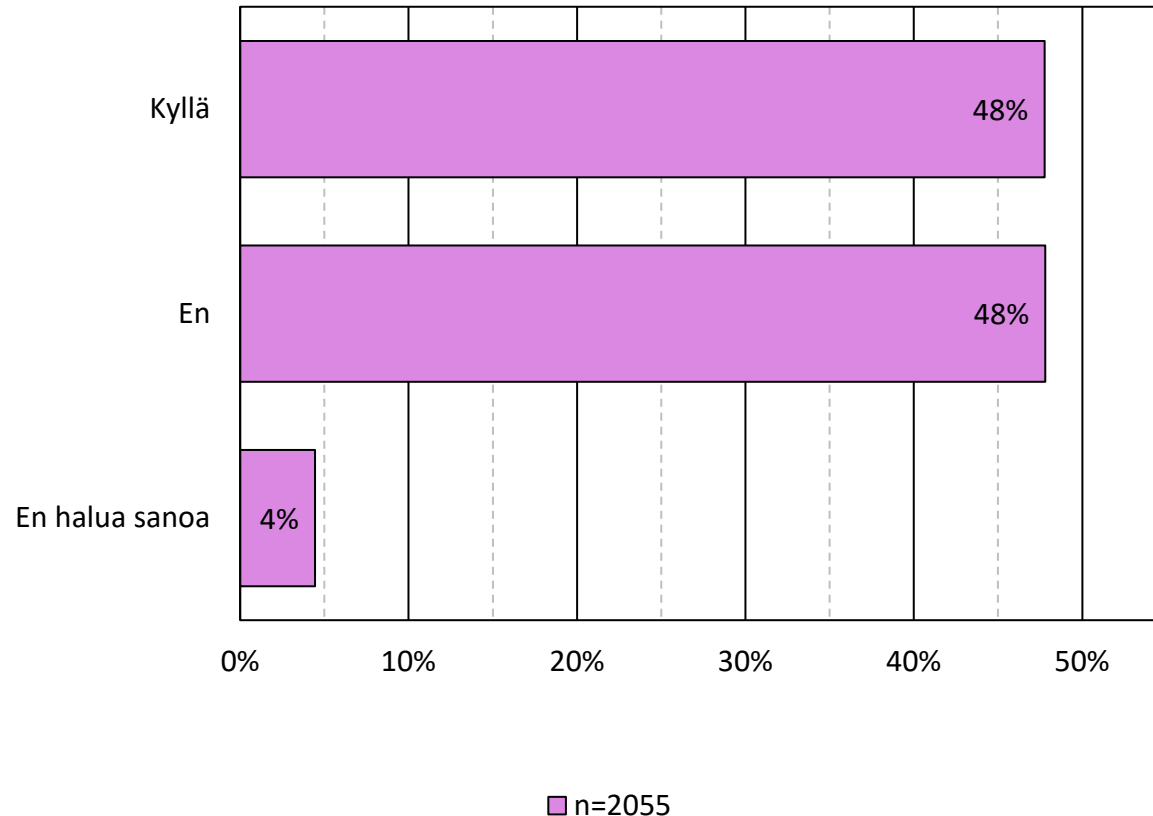
Seuraavat ryhmät arvioivat oman elämänlaatunsa keskimäärin muita ryhmiä paremmaksi:

- Alle 35-vuotiaat
- Avio- tai avoliitossa elävät
- Korkeimmin koulutetut

Taustatietoa vastaajista

Koetko, että sinulla on riittävästi rahaa jokapäiväisiin tarpeisiin?

Seuraavat ryhmät kokivat oman taloustilanteensa keskimäärin muita ryhmiä paremmaksi:

- Ikääntyneet
- Avio- tai avoliitossa elävät
- Korkeimmin koulutetut
- Miehet
- Ne, jotka kokivat oman elämänlaatunsa hyväksi

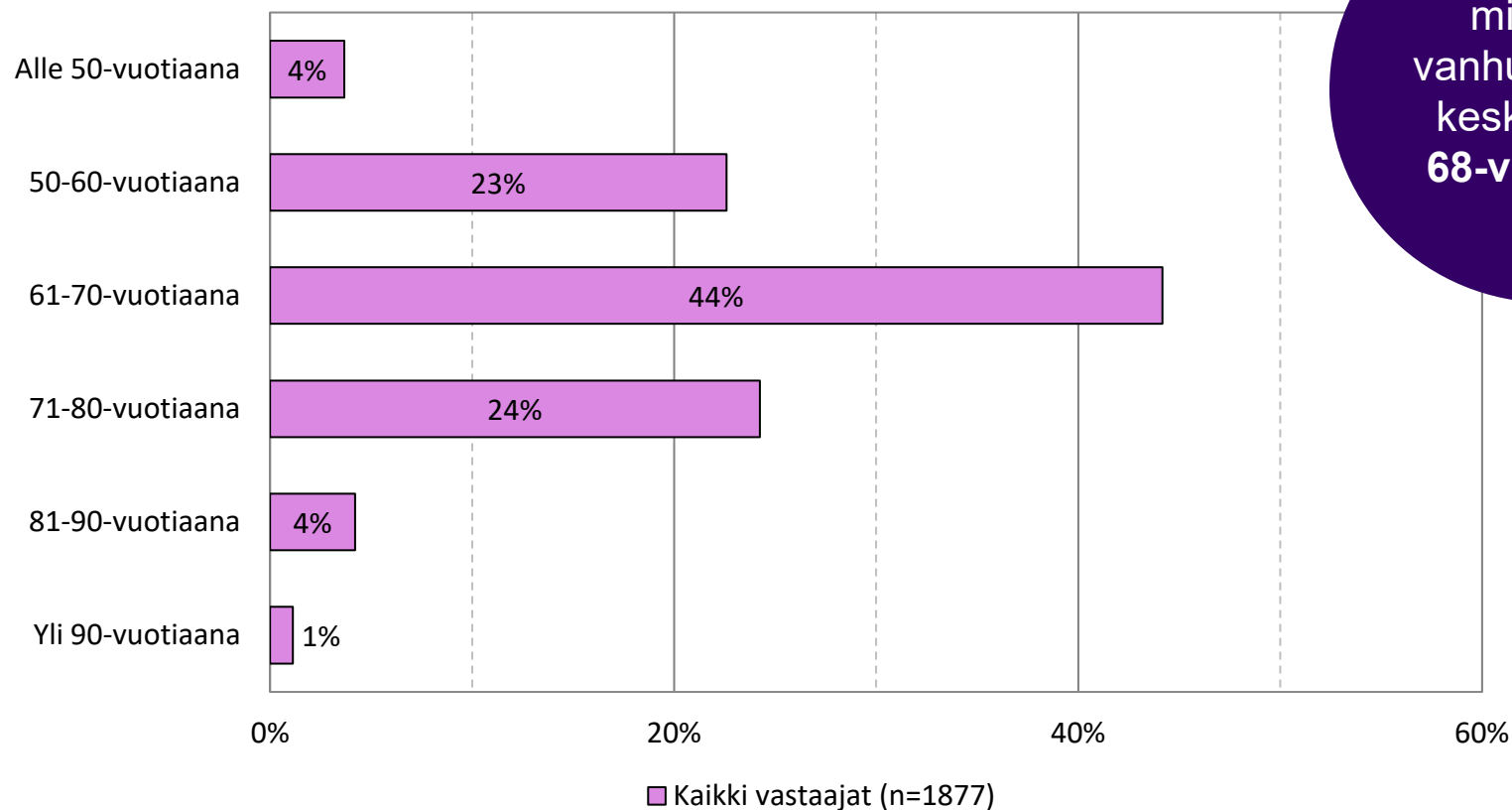
Vanhuus

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Mielikuvat vanhuudesta

Missä iässä vanhuus mielestäsi alkaa? Anna vastauksesi numerona.

Vastaajien mielestä vanhuus alkaa keskimäärin **68-vuotiaana**

Mielikuvat vanhuudesta

Sukupuolen ja iän mukaan

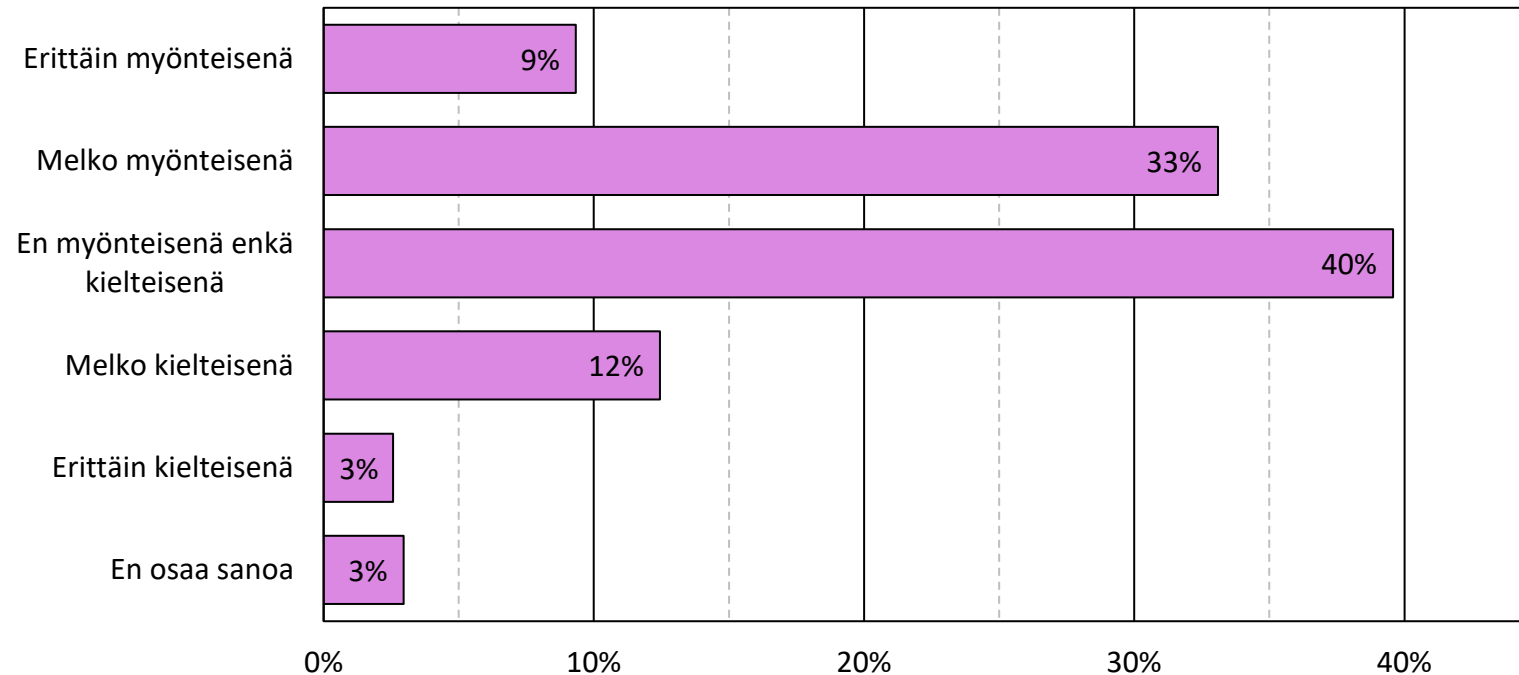
Missä iässä vanhuus mielestäsi alkaa? Anna vastauksesi numerona.	Kaikki vastaajat	Nainen	Mies	16-25-vuotiaat	26-35-vuotiaat	36-45-vuotiaat	46-55-vuotiaat	56-65-vuotiaat	66-75-vuotiaat	76-85-vuotiaat	Yli 85-vuotiaat
Keskiarvo	68	70	66	62	63	65	67	69	72	75	78
Mediaani	70	70	67	65	65	65	70	70	75	75	80

Mielikuvat vanhuudesta

Kaikki vastaajat

Kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana pidät vanhuutta?

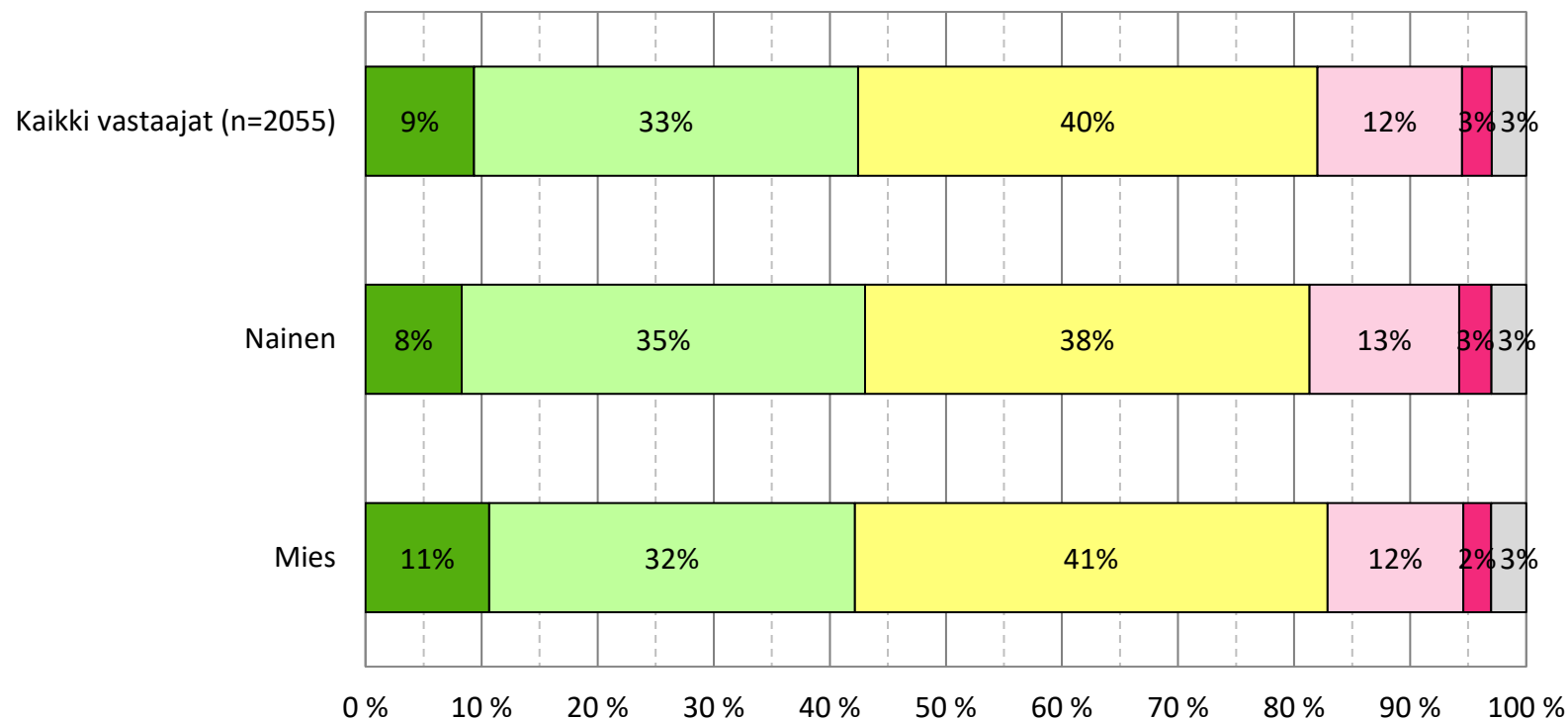
■ n=2055

Mielikuvat vanhuudesta

Sukupuoli

Kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana pidät vanhuutta?

■ Erittäin myönteisenä

■ Melko myönteisenä

■ En myönteisenä enkä kielteisenä

■ Melko kielteisenä

■ Erittäin kielteisenä

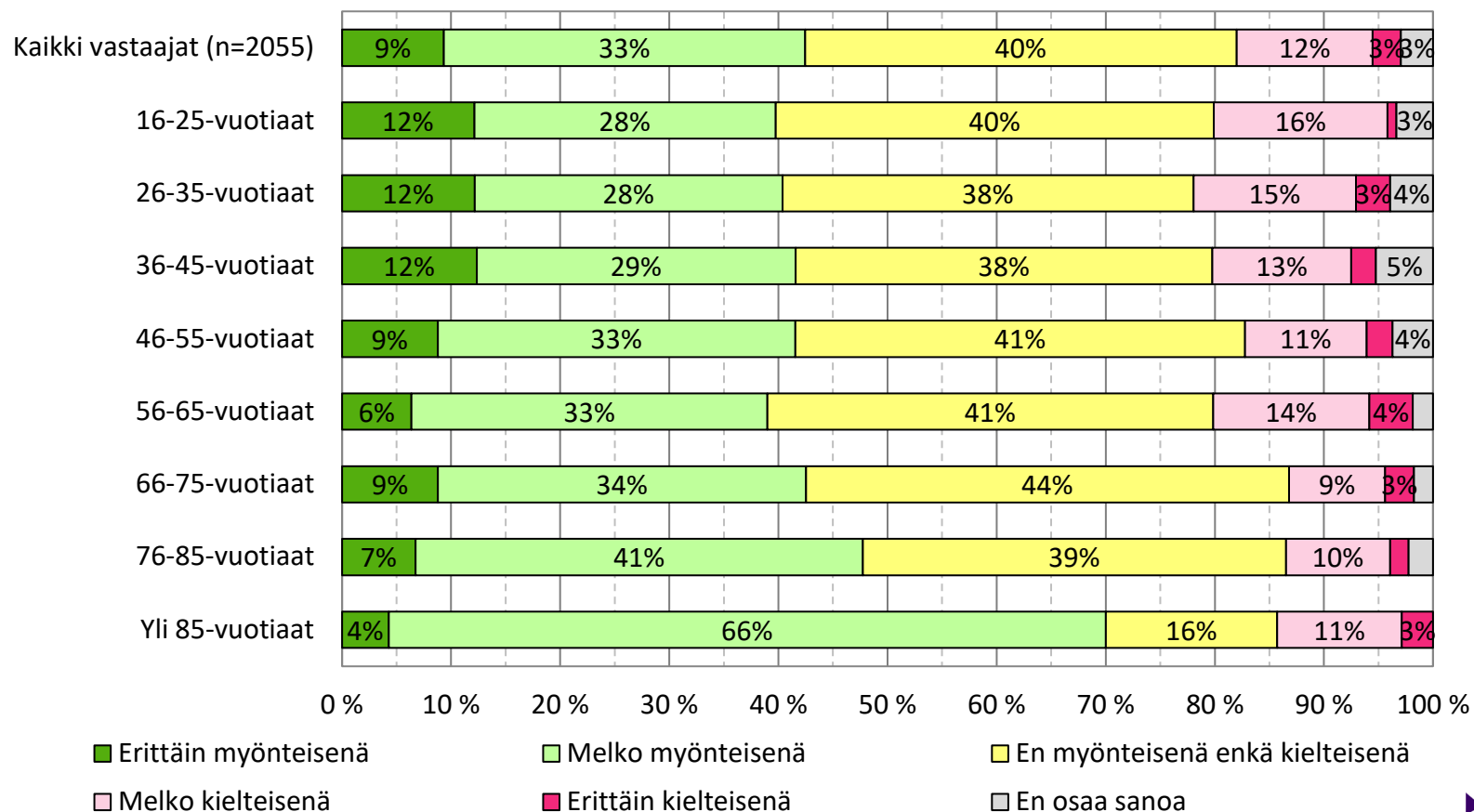
■ En osaa sanoa

Mielikuvat vanhuudesta

Ikäluokka

Kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana pidät vanhuutta?

Mielikuvat vanhuudesta

Keskiarvot sukupuolen ja iän mukaan

Kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana pidät vanhuutta?	Keskiarvo
Kaikki vastaajat (n=2055)	3,4
Nainen (n=1054)	3,3
Mies (n=972)	3,4
16-25-vuotiaat (n=244)	3,4
26-35-vuotiaat (n=259)	3,3
36-45-vuotiaat (n=270)	3,4
46-55-vuotiaat (n=299)	3,4
56-65-vuotiaat (n=382)	3,2
66-75-vuotiaat (n=348)	3,4
76-85-vuotiaat (n=181)	3,4
Yli 85-vuotiaat (n=71)	3,6

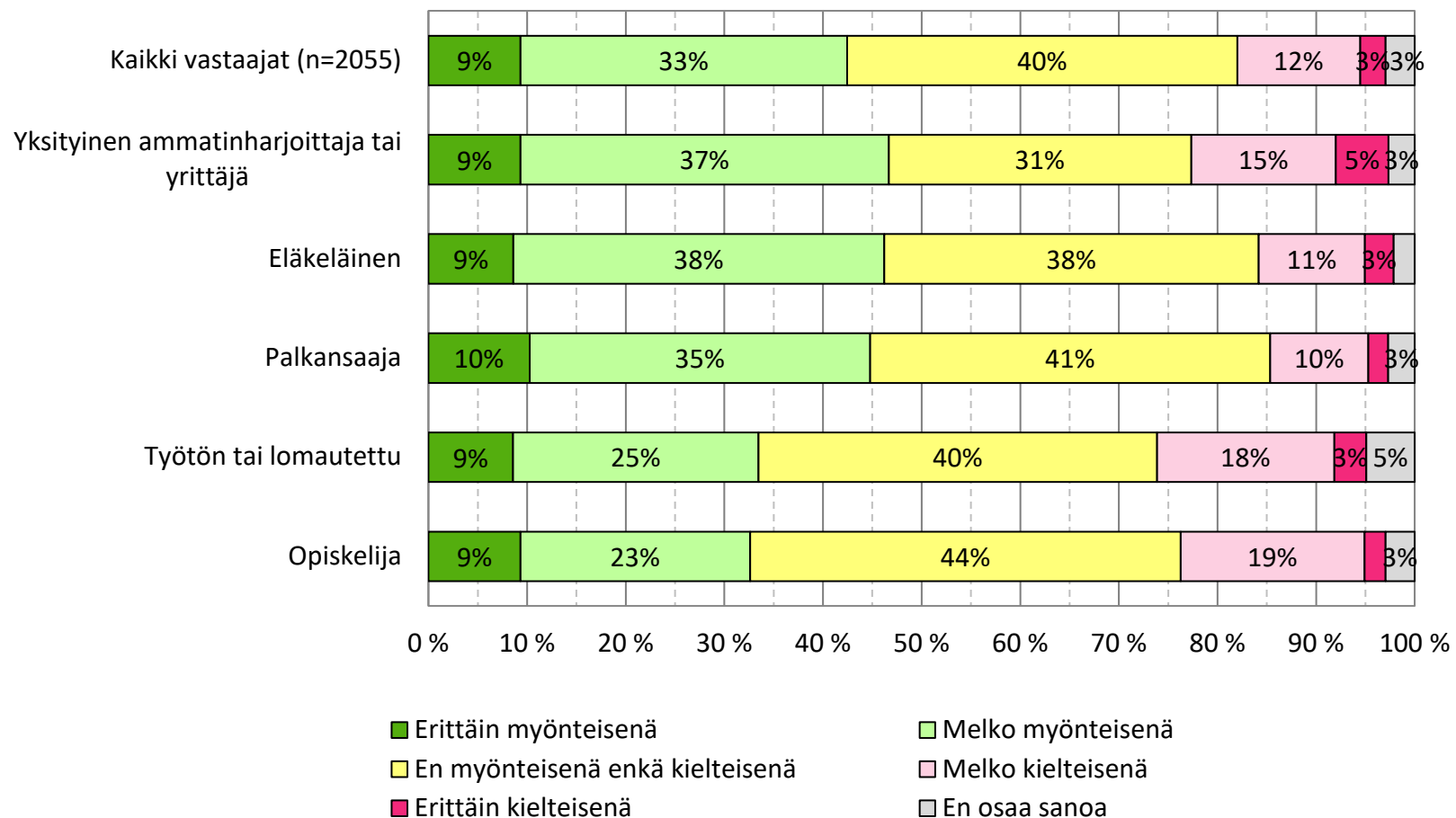
5= Erittäin myönteisenä, 1=Erittäin kielteisenä

Mielikuvat vanhuudesta

Ammattiasema

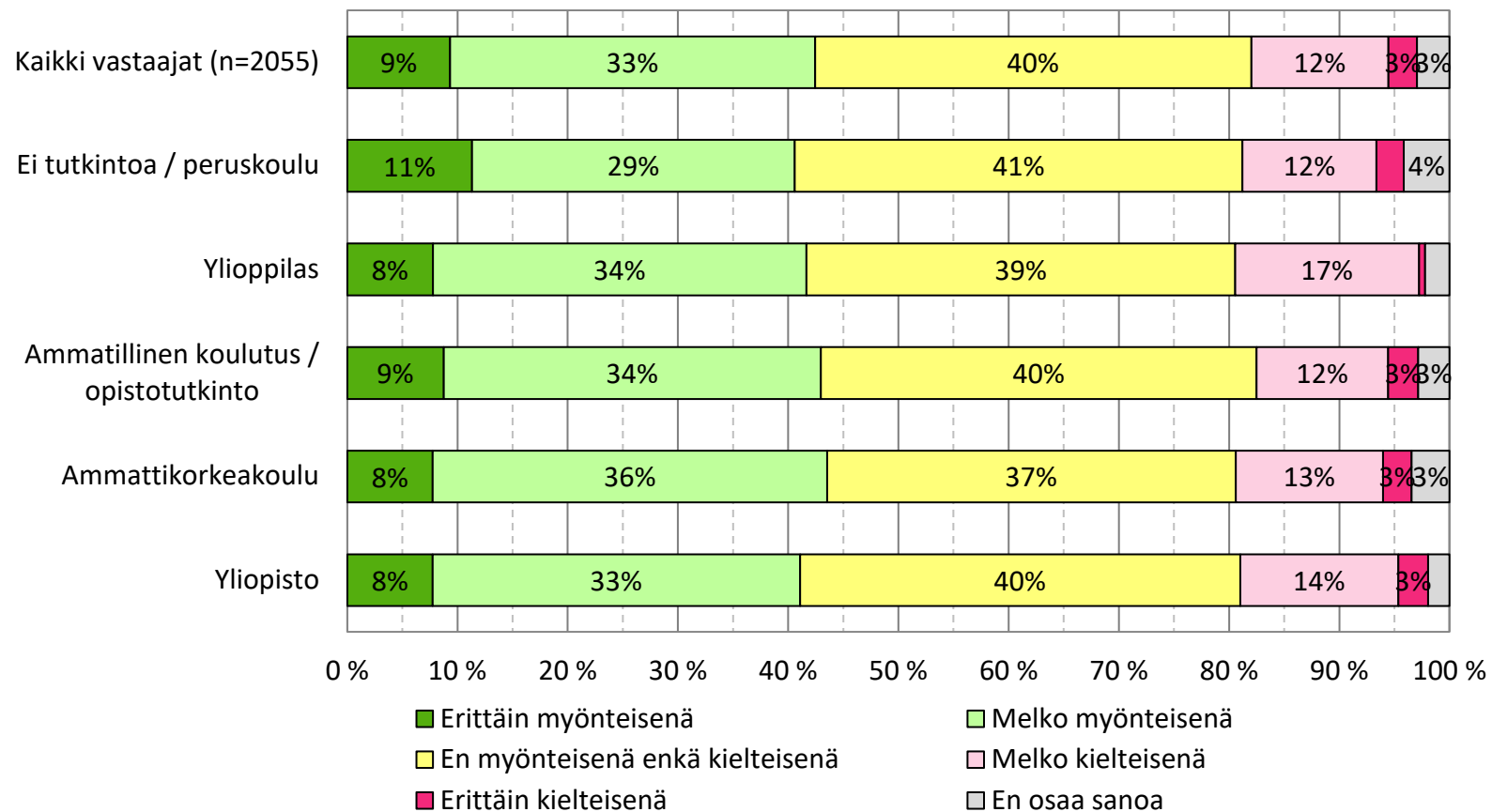
Kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana pidät vanhuutta?

Mielikuvat vanhuudesta

Koulutus

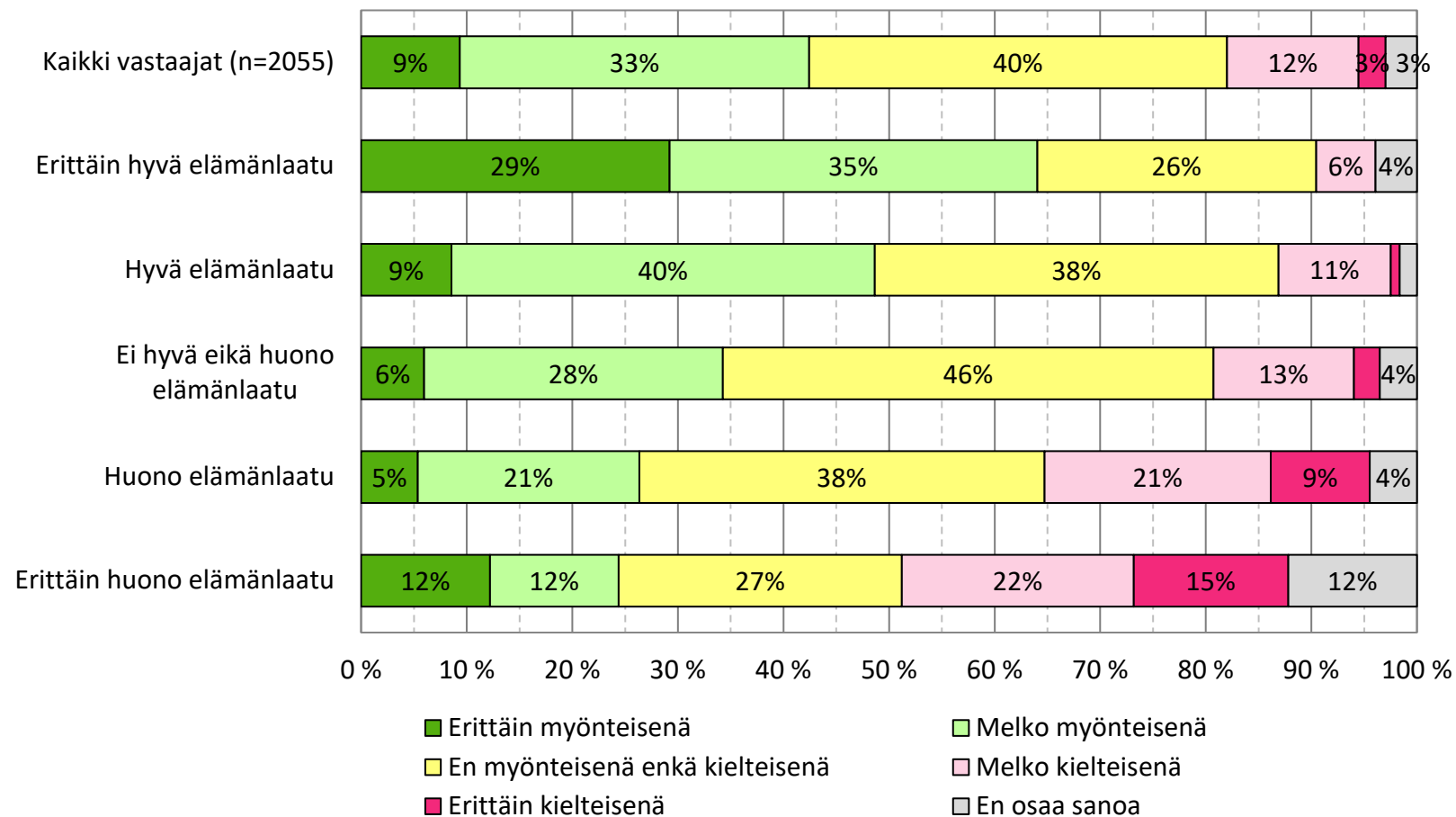
Kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana pidät vanhuutta?

Mielikuvat vanhuudesta

Elämänlaatu

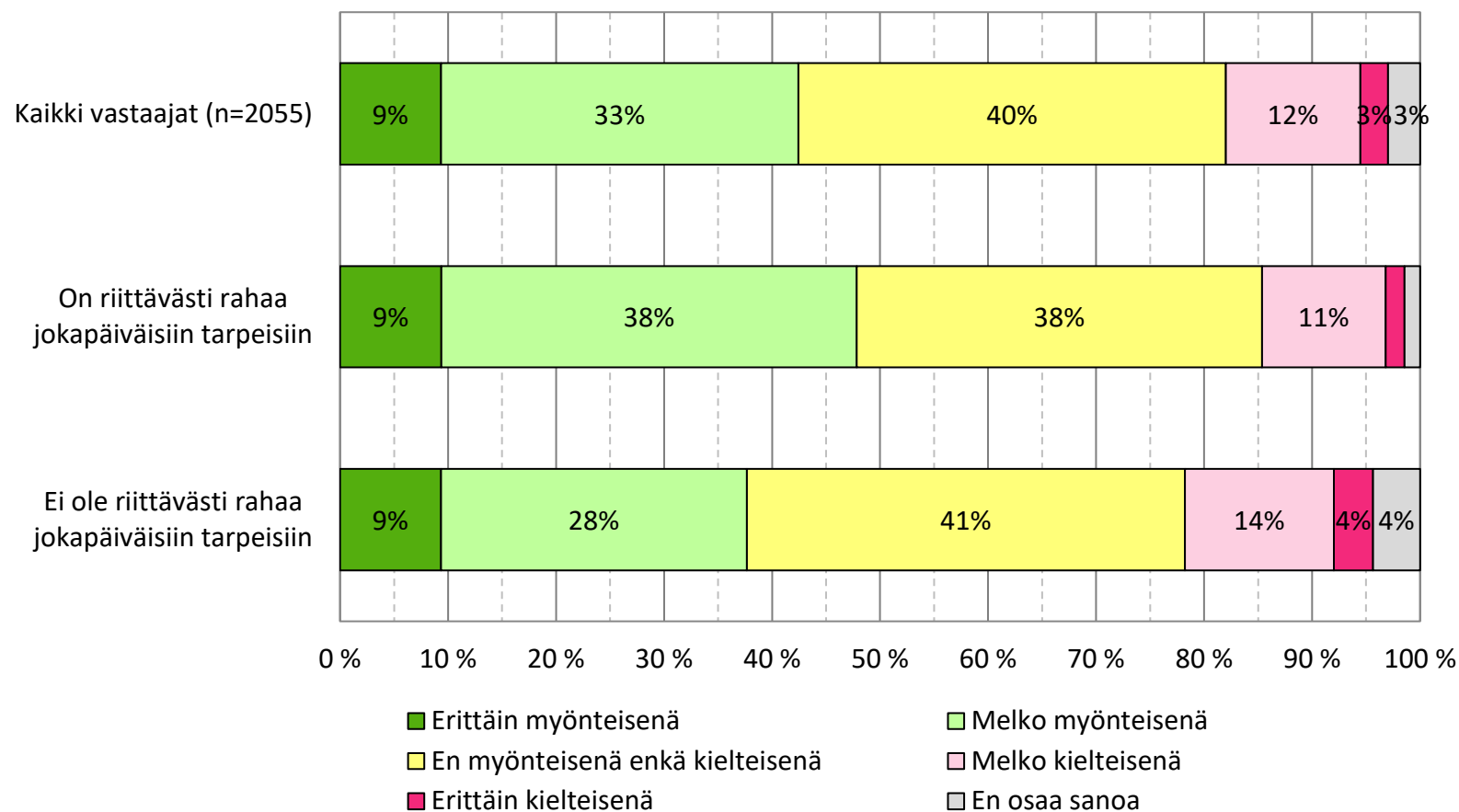
Kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana pidät vanhuutta?

Mielikuvat vanhuudesta

Rahatilanne

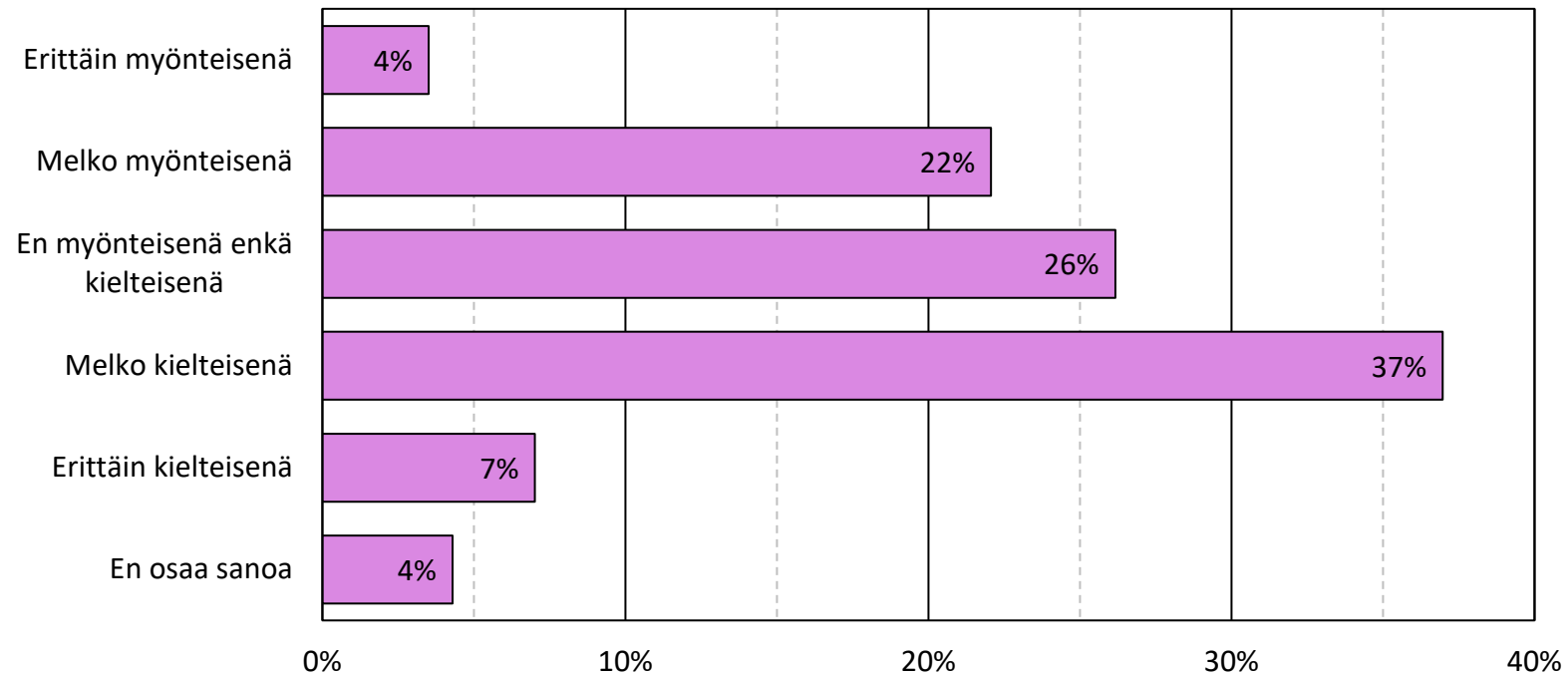
Kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana pidät vanhuutta?

Mielikuvat vanhuudesta

Kaikki vastaajat

Entä kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana vanhuutta mielestäsi pidetään suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti?

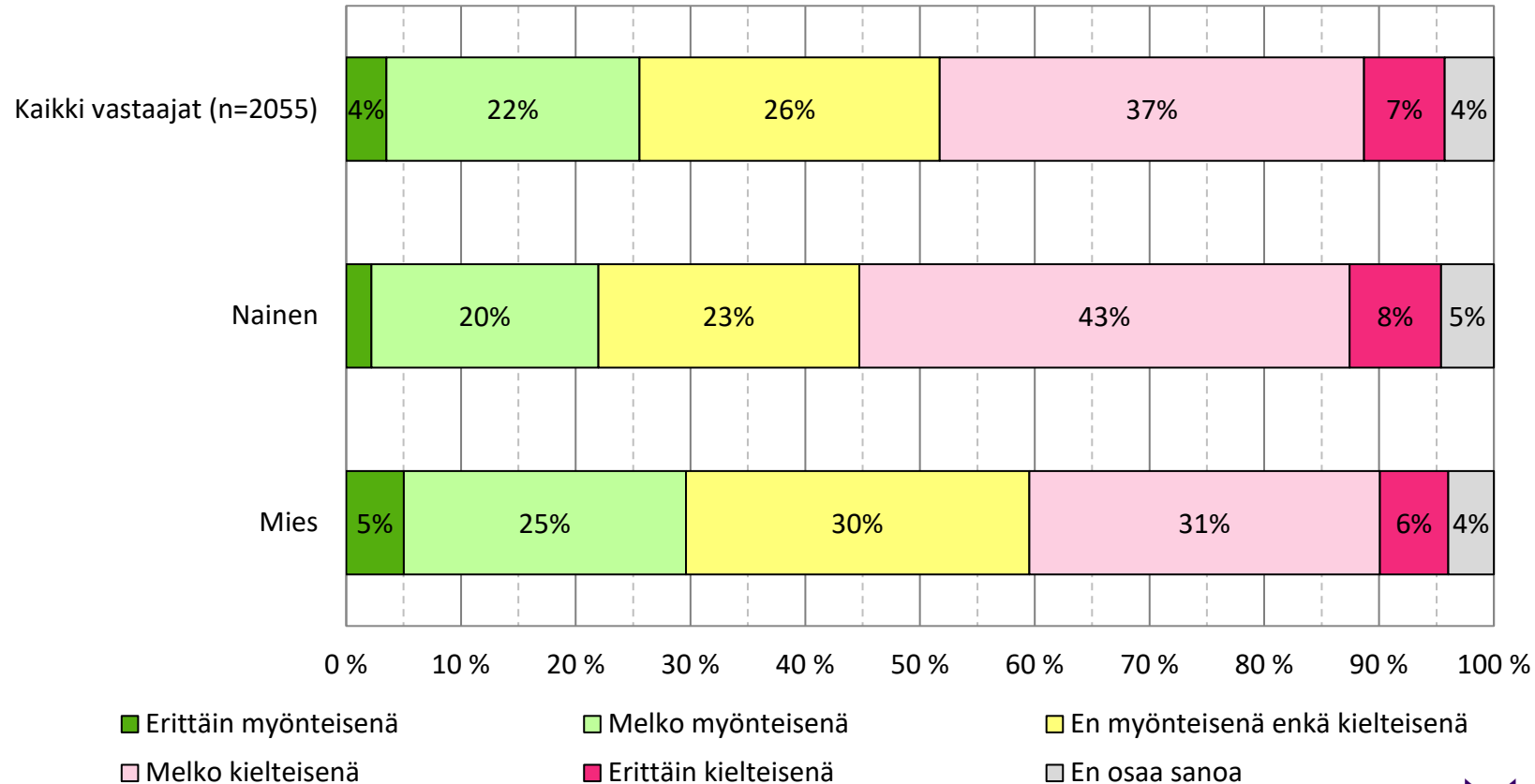
■ n=2055

Mielikuvat vanhuudesta

Sukupuoli

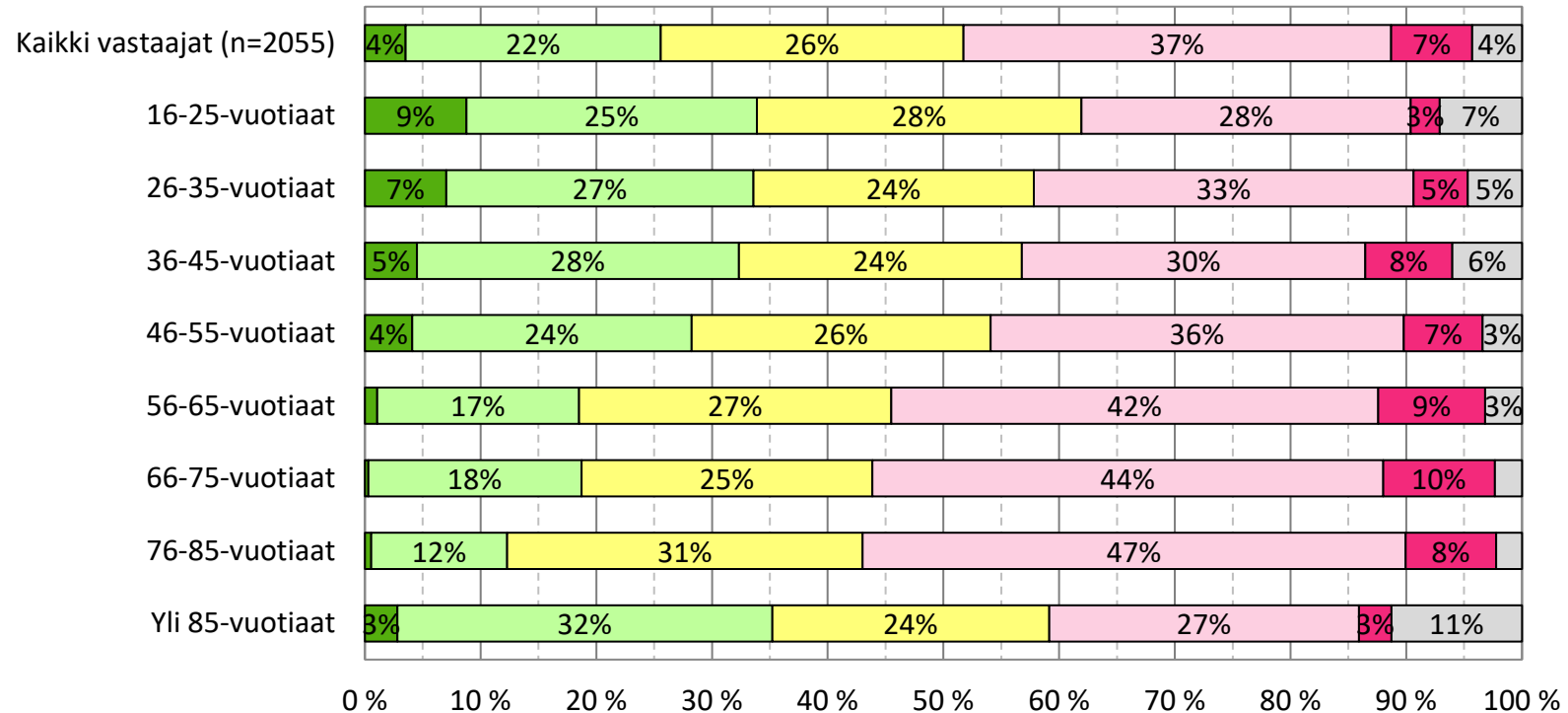
Entä kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana vanhuutta mielestäsi pidetään suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti?

Mielikuvat vanhuudesta

Ikäluokka

Entä kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana vanhuutta mielestäsi pidetään suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti?

■ Erittäin myönteisenä

■ Melko myönteisenä

■ En myönteisenä enkä kielteisenä

■ Melko kielteisenä

■ Erittäin kielteisenä

■ En osaa sanoa

Mielikuvat vanhuudesta

Keskiarvo sukupuolen ja iän mukaan

Entä kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana vanhuutta mielestäsi pidetään suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti?	Keskiarvo
Kaikki vastaajat (n=2055)	2,8
Nainen (n=1054)	2,6
Mies (n=972)	2,9
16-25-vuotiaat (n=244)	3,1
26-35-vuotiaat (n=259)	3,0
36-45-vuotiaat (n=270)	2,9
46-55-vuotiaat (n=299)	2,8
56-65-vuotiaat (n=382)	2,6
66-75-vuotiaat (n=348)	2,5
76-85-vuotiaat (n=181)	2,5
Yli 85-vuotiaat (n=71)	3,1

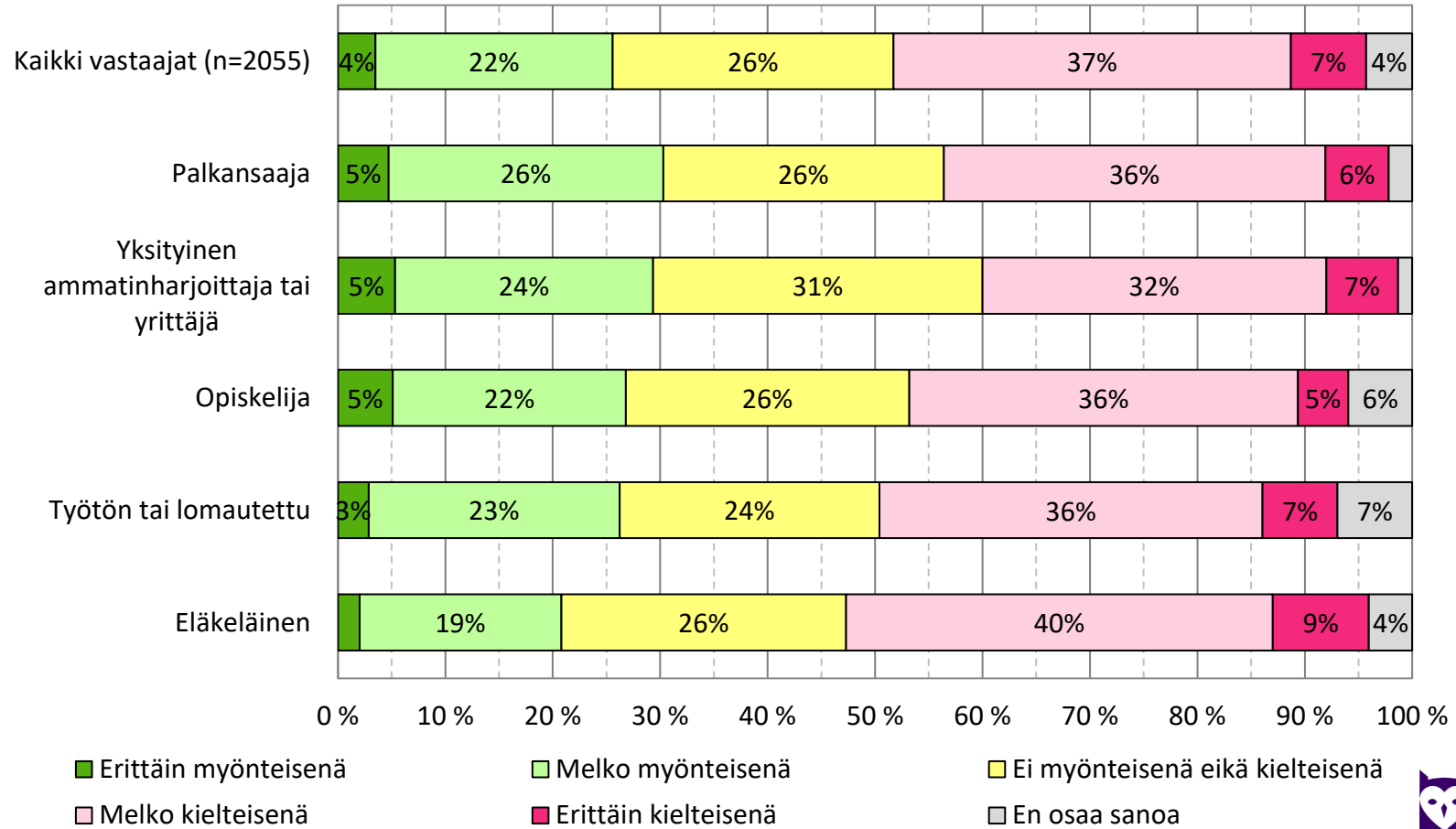
5= Erittäin myönteisenä, 1=Erittäin kielteisenä

Mielikuvat vanhuudesta

Ammattiasema

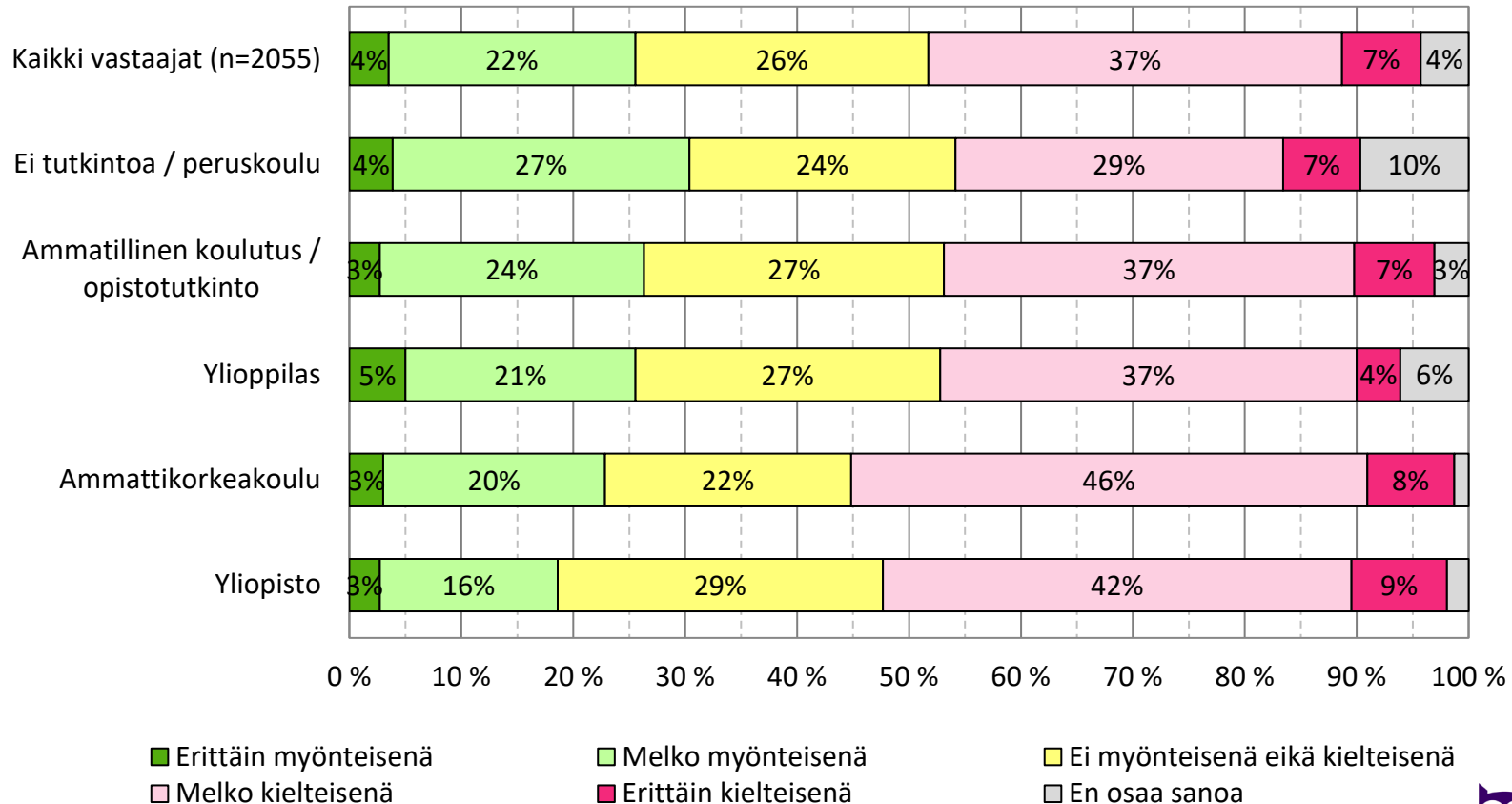
Entä kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana vanhuutta mielestäsi pidetään suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti?

Mielikuvat vanhuudesta

Koulutus

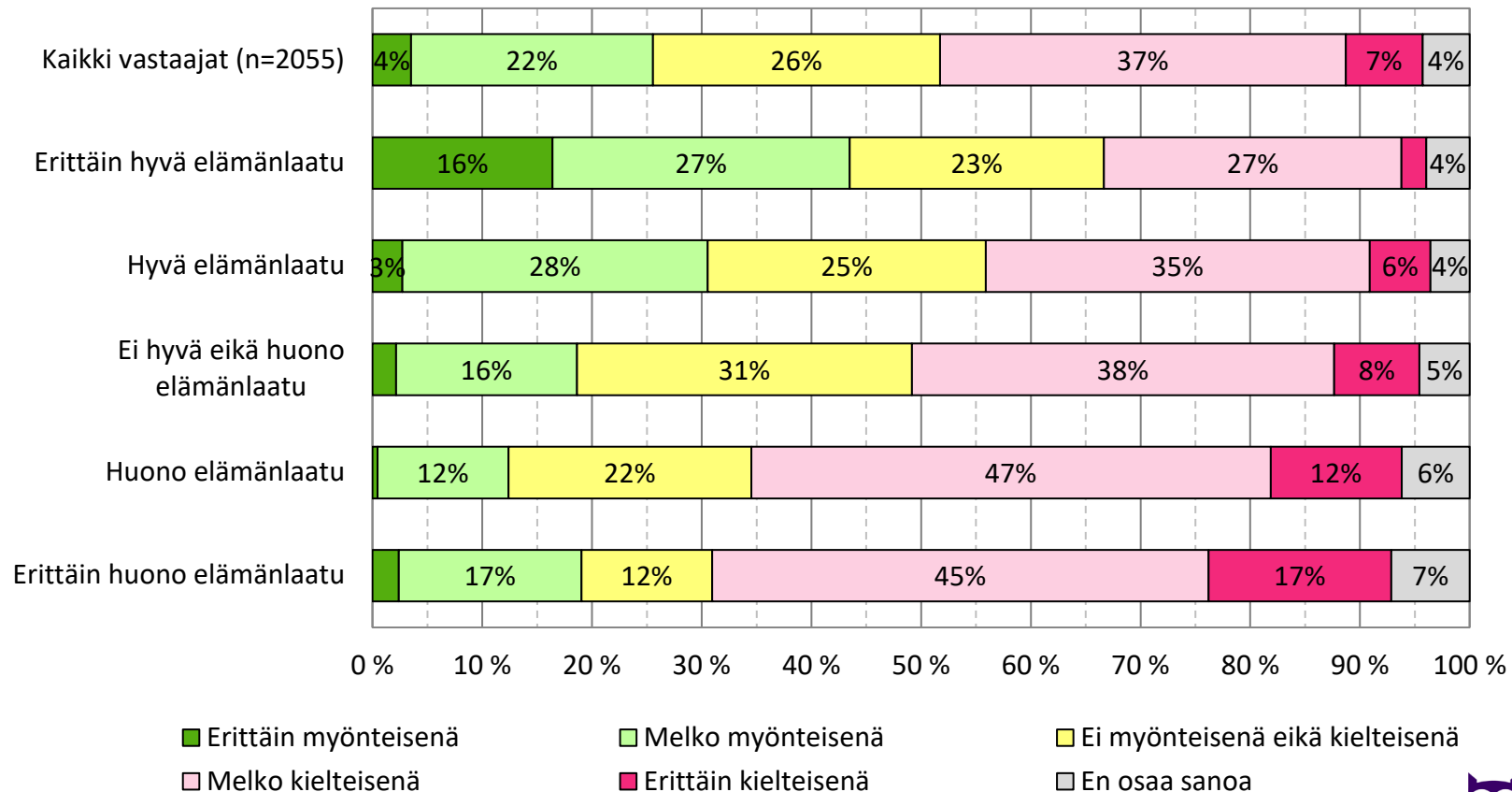
Entä kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana vanhuutta mielestäsi pidetään suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti?

Mielikuvat vanhuudesta

Elämänlaatu

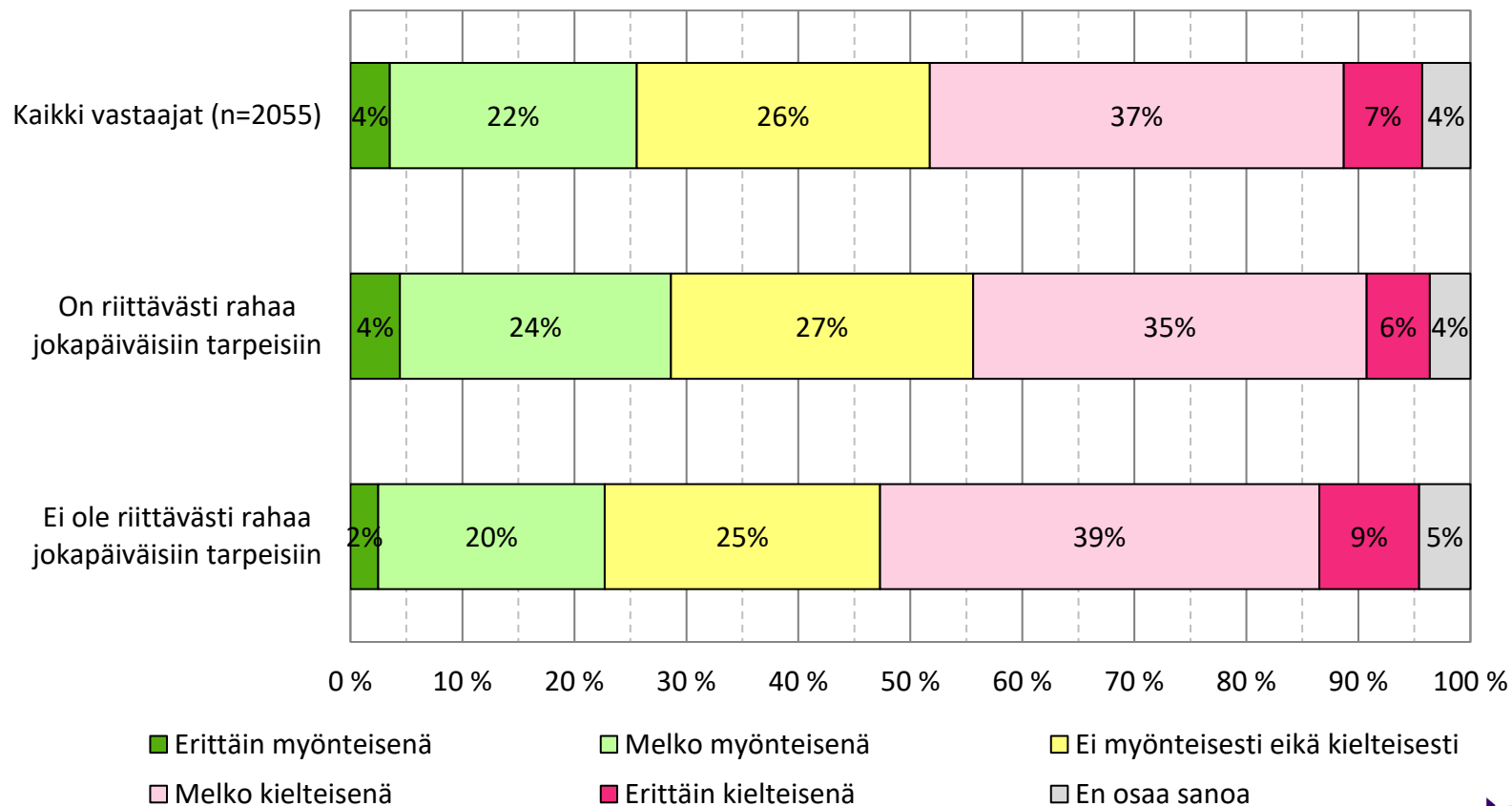
Entä kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana vanhuutta mielestäsi pidetään suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti?

Mielikuvat vanhuudesta

Rahatilanne

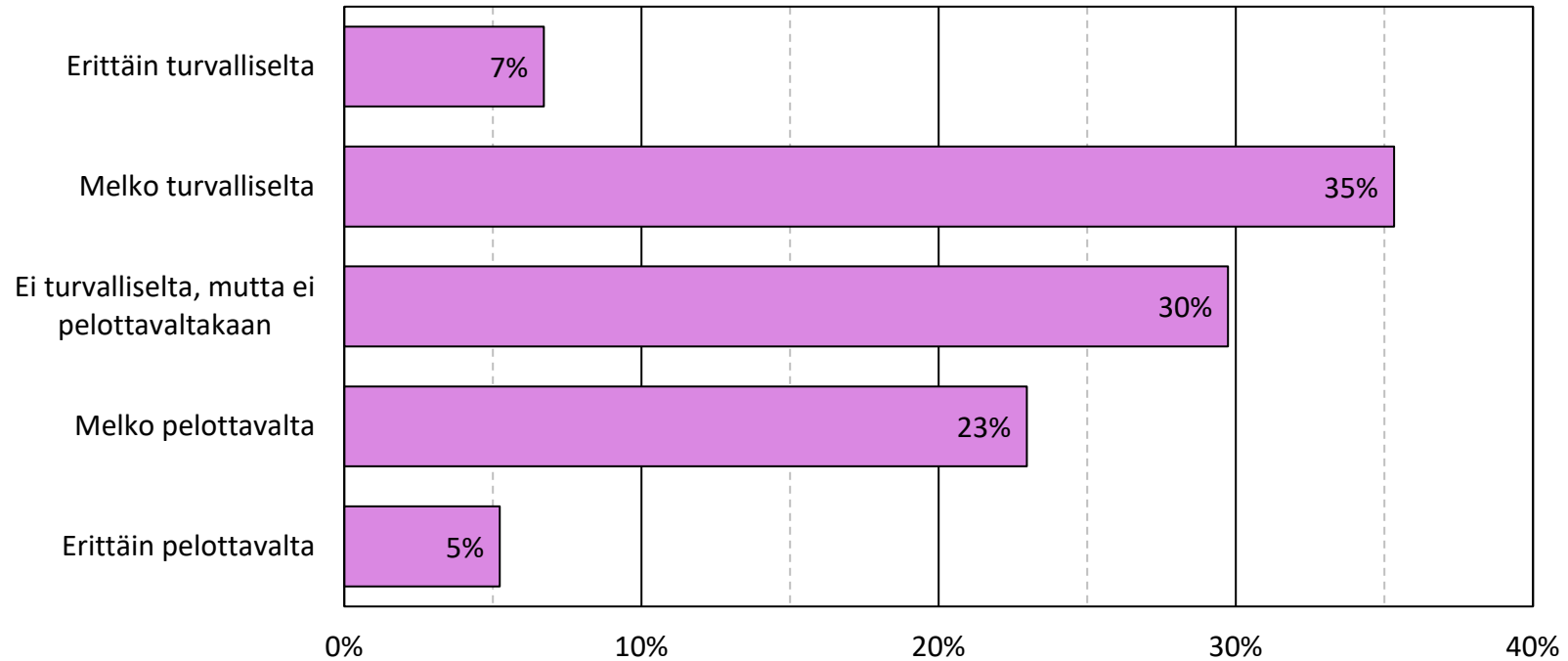
Entä kuinka myönteisenä tai kielteisenä asiana vanhuutta mielestäsi pidetään suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti?

Mielikuvat vanhuudesta

Kaikki vastaajat

Kun ajattelet omaa vanhuuttasi, miltä se tuntuu?

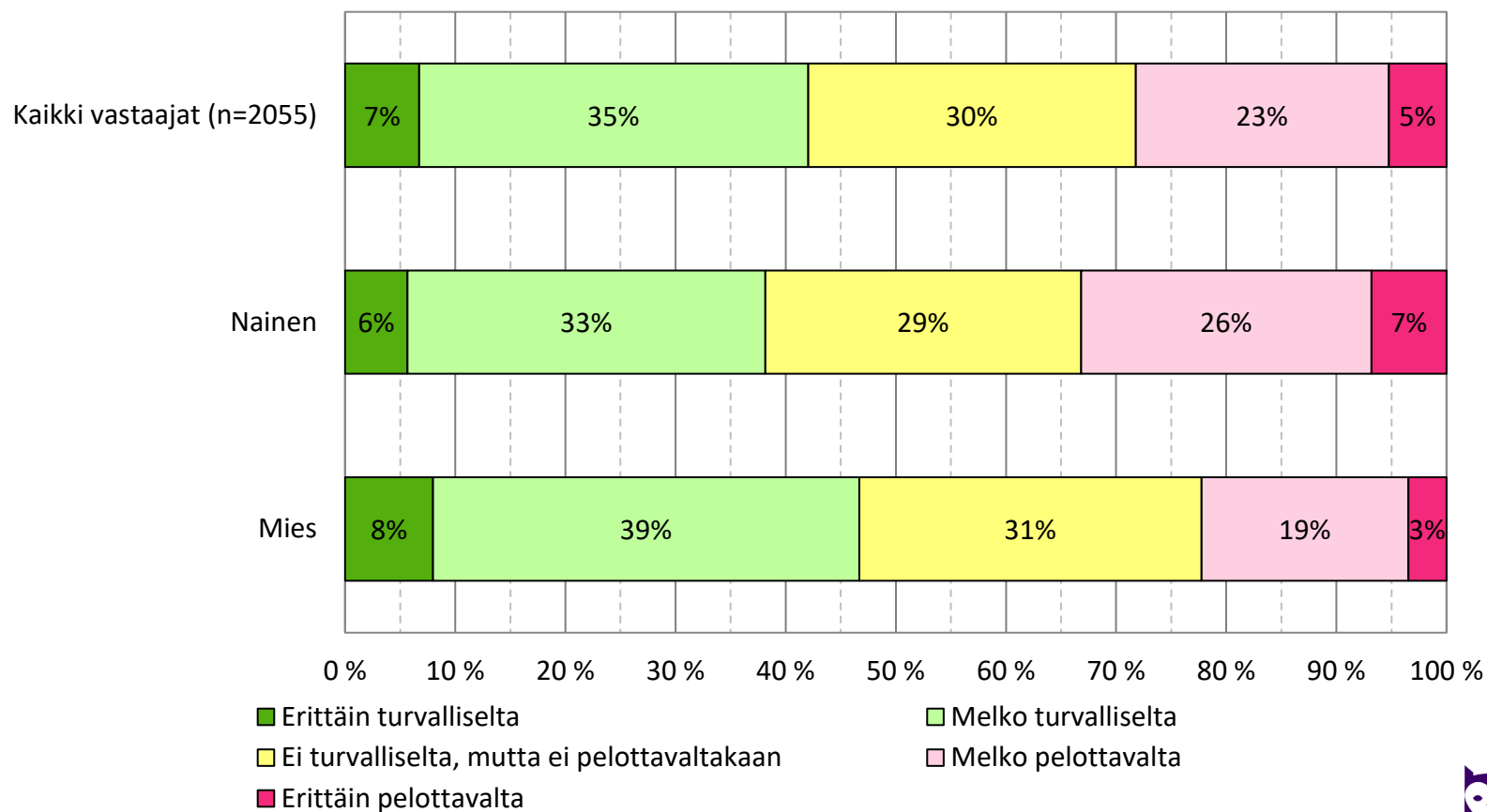
■ n=2055

Mielikuvat vanhuudesta

Sukupuoli

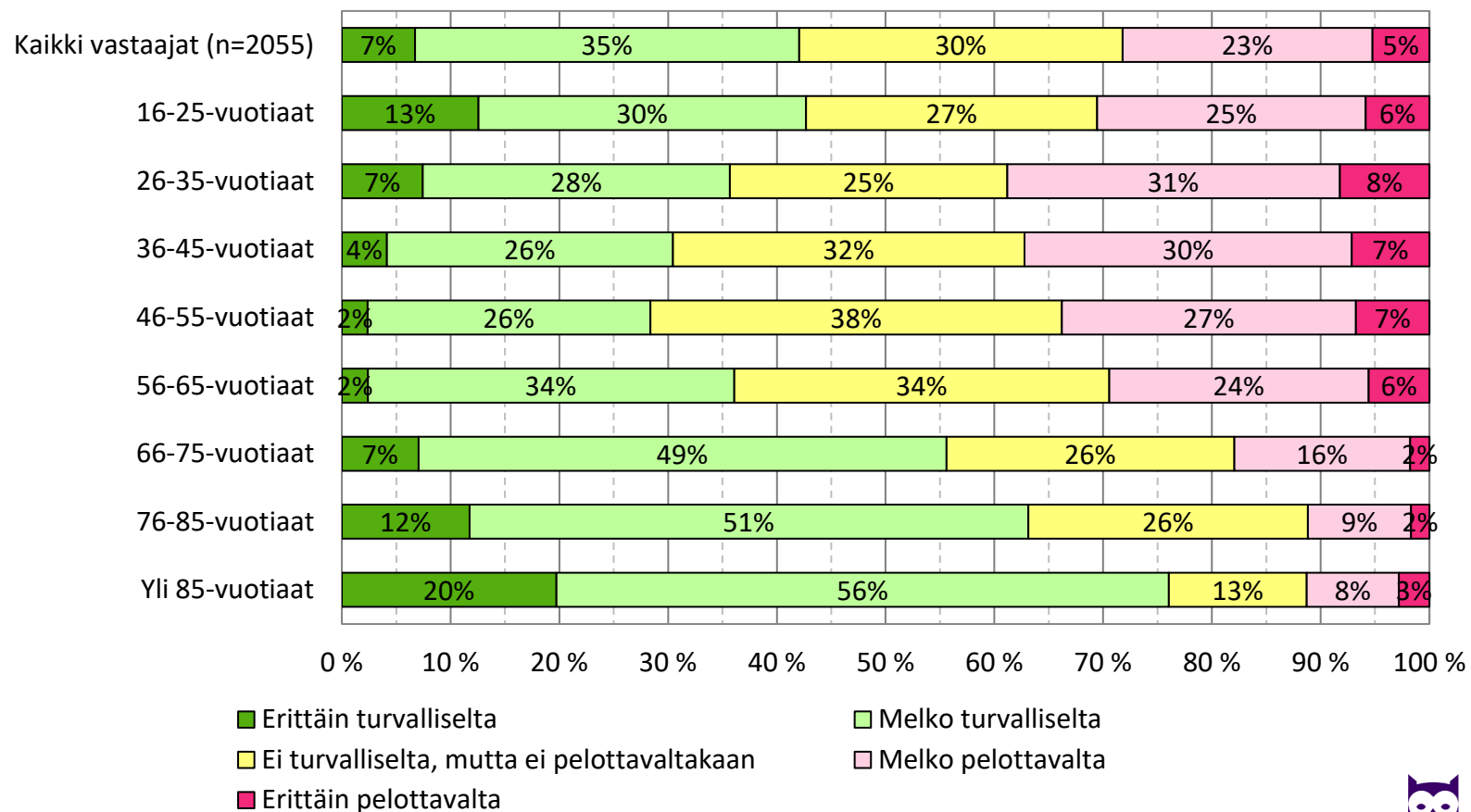
Kun ajattelet omaa vanhuuttasi, miltä se tuntuu?

Mielikuvat vanhuudesta

Ikäluokka

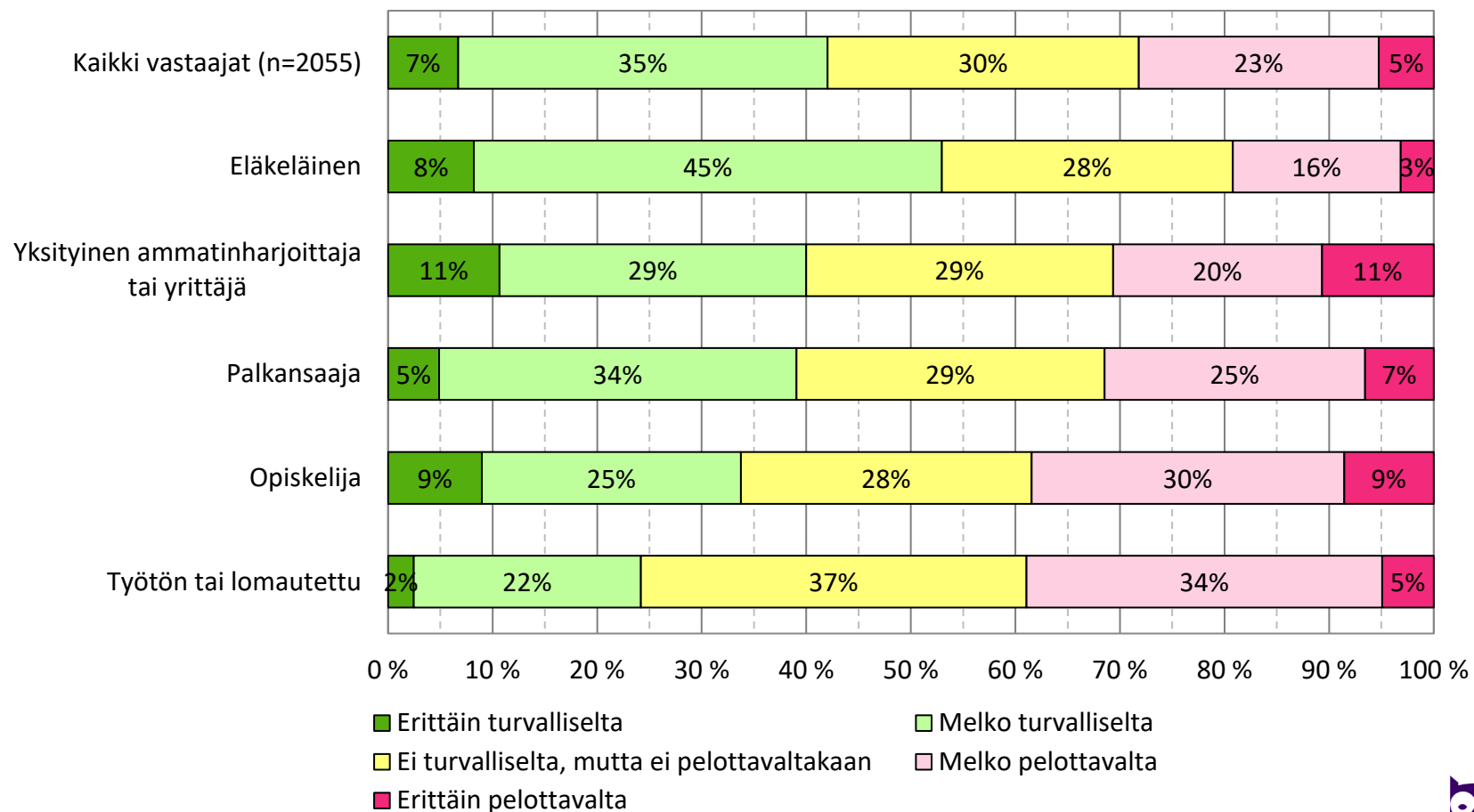
Kun ajattelet omaa vanhuuttasi, miltä se tuntuu?

Mielikuvat vanhuudesta

Ammattiasema

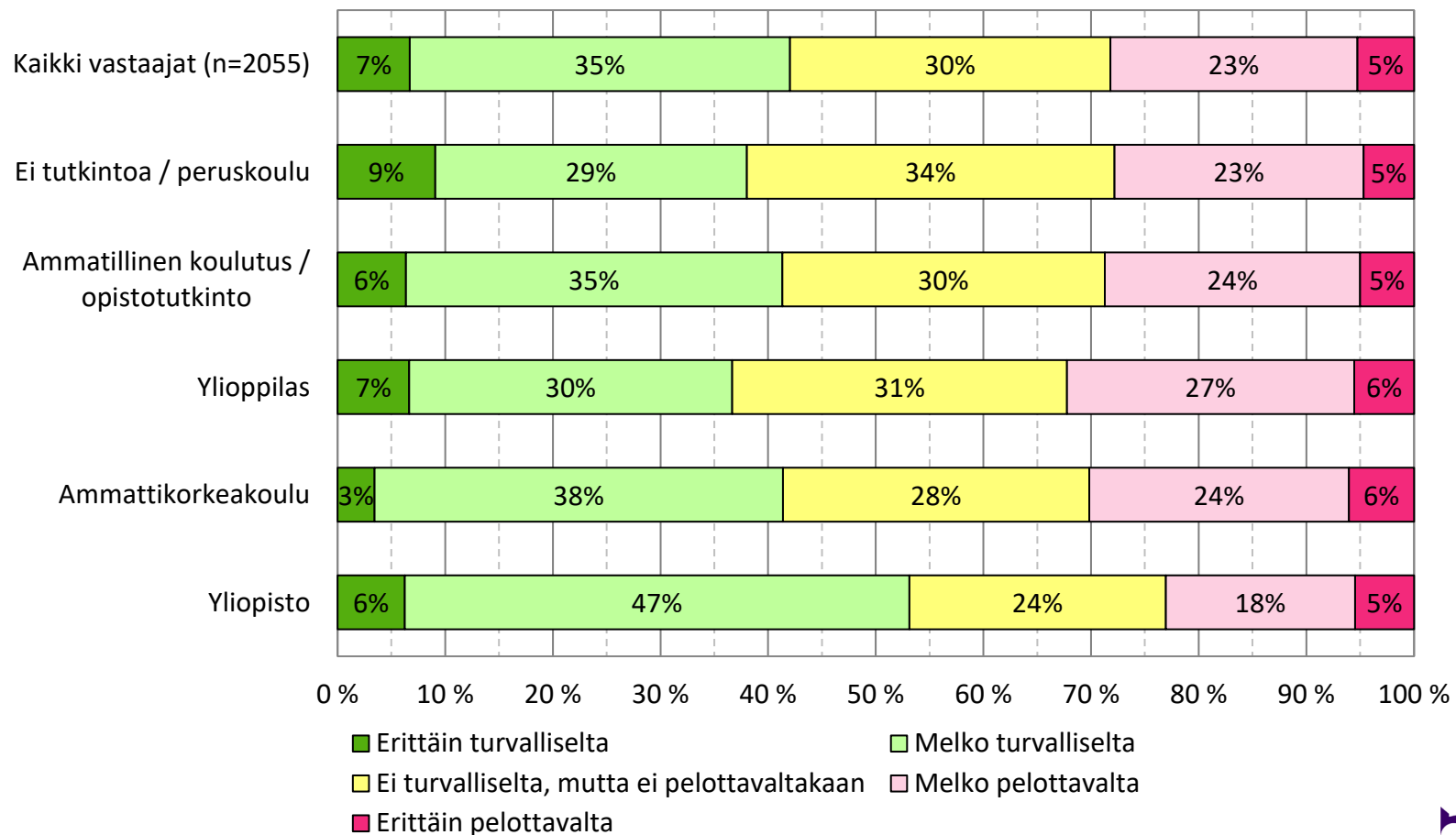
Kun ajattelet omaa vanhuuttasi, miltä se tuntuu?

Mielikuvat vanhuudesta

Koulutus

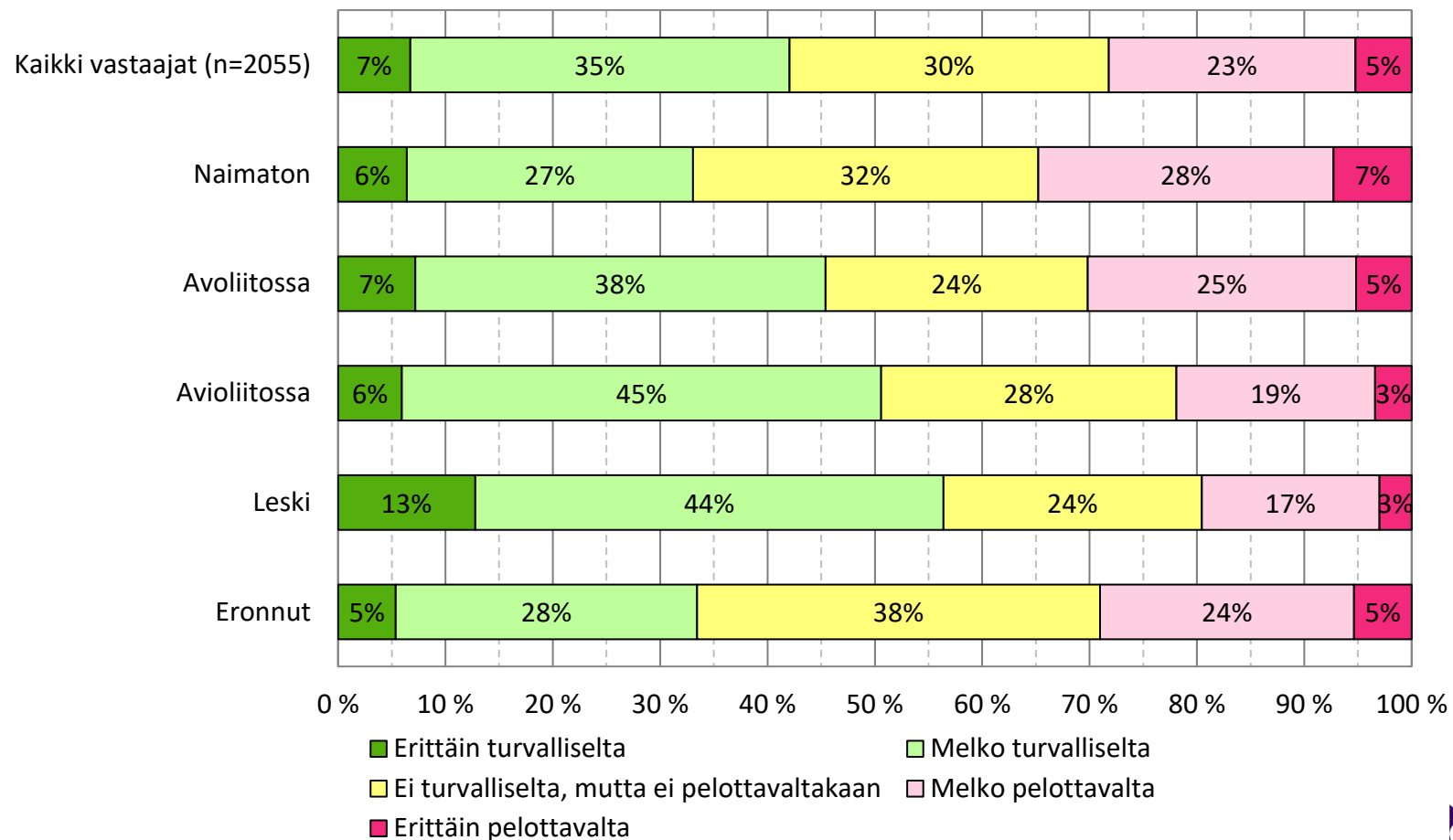
Kun ajattelet omaa vanhuuttasi, miltä se tuntuu?

Mielikuvat vanhuudesta

Siviilisäätty

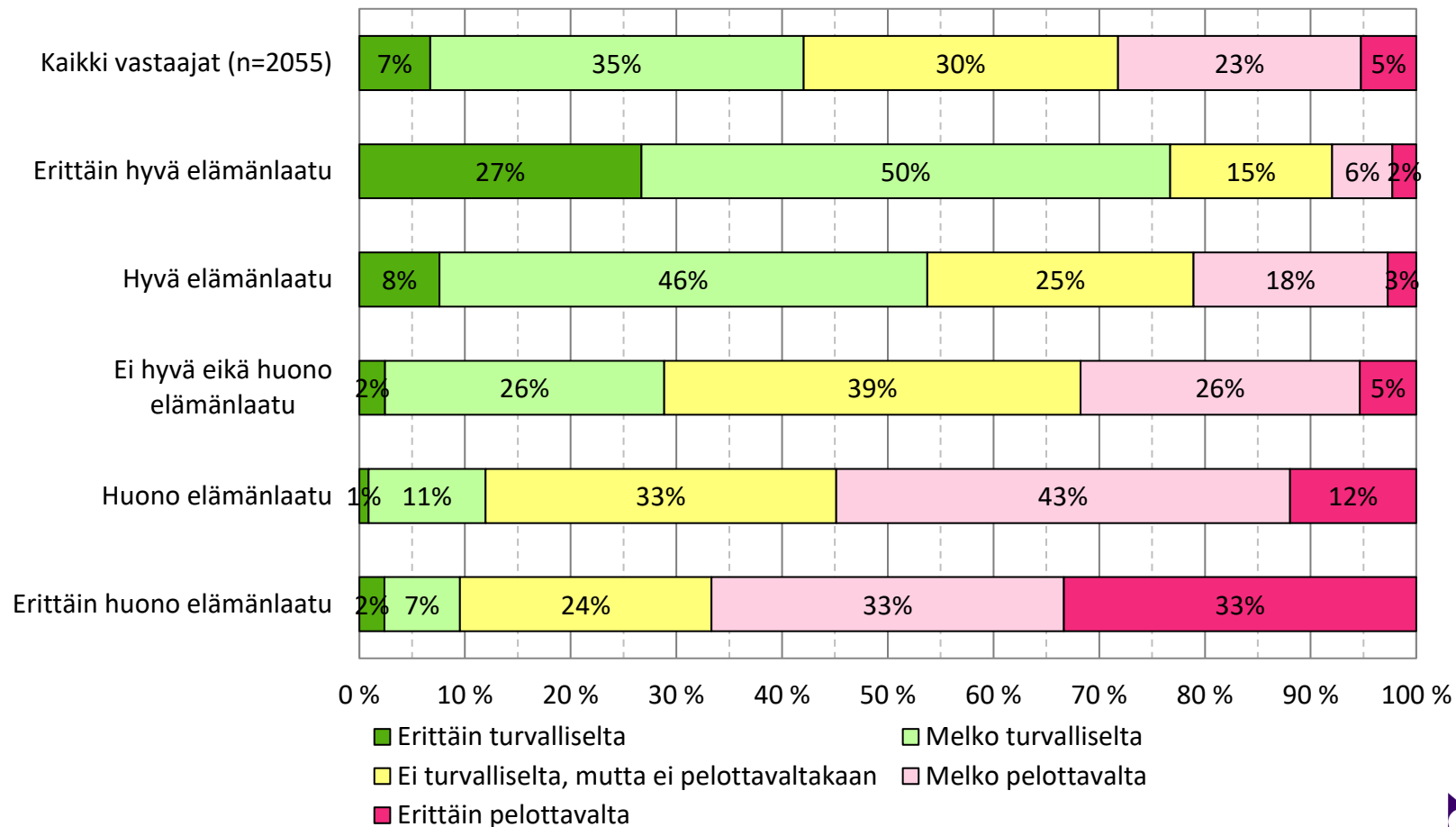
Kun ajattelet omaa vanhuuttasi, miltä se tuntuu?

Mielikuvat vanhuudesta

Elämänlaatu

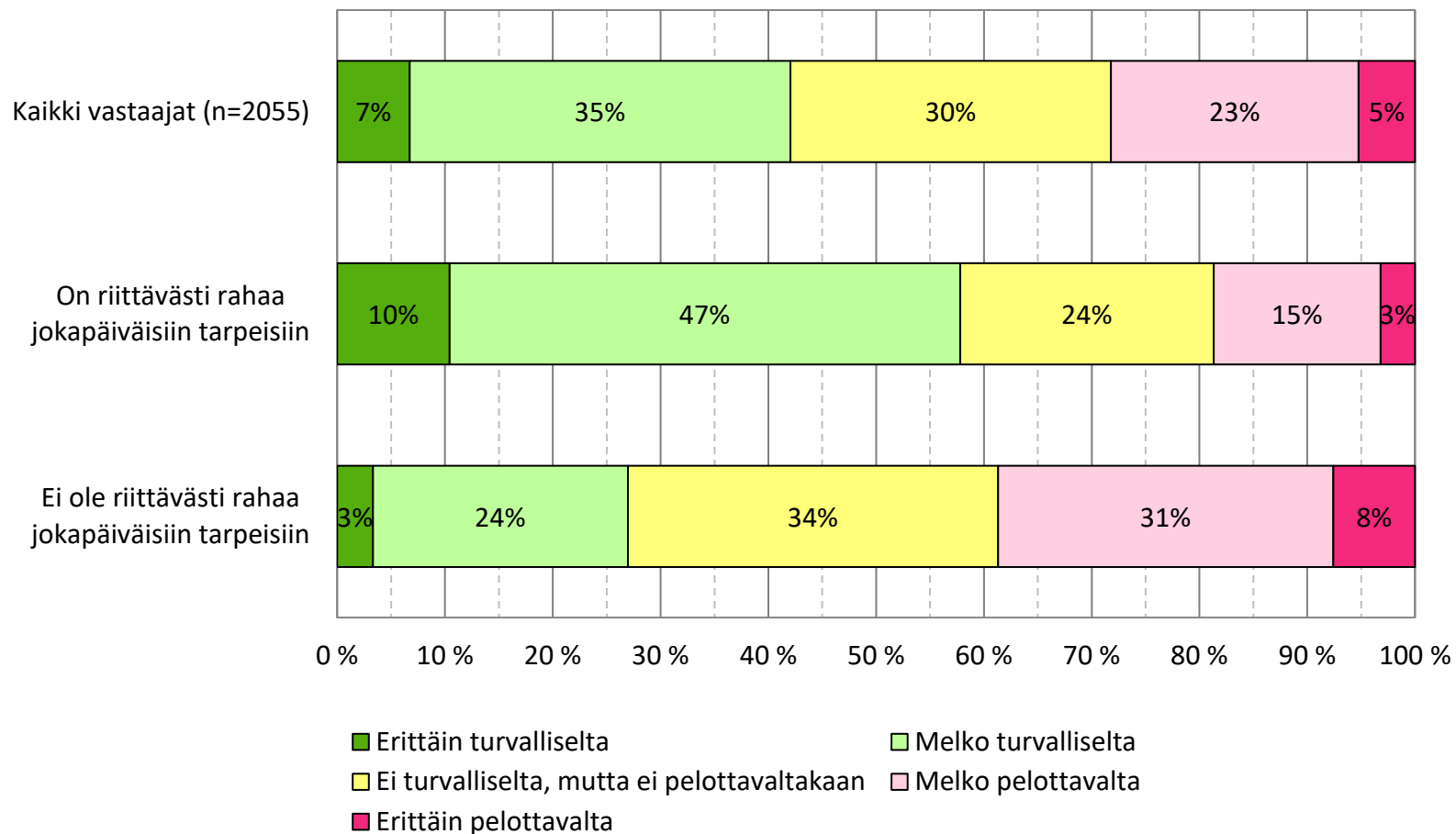
Kun ajattelet omaa vanhuuttasi, miltä se tuntuu?

Mielikuvat vanhuudesta

Rahan riittävyys

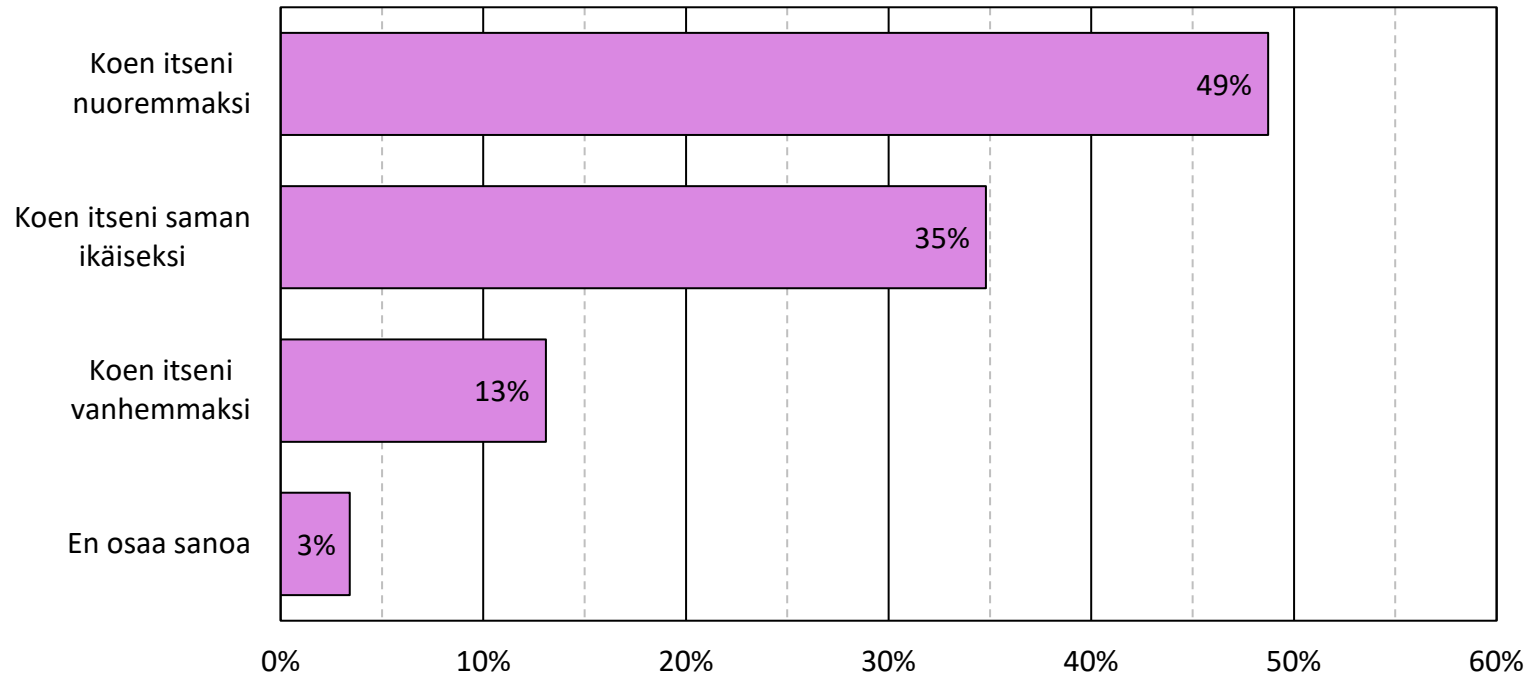
Kun ajattelet omaa vanhuuttasi, miltä se tuntuu?

Ikäkokemus

Kaikki vastaajat

Miten koet ikäsi todellisiin ikävuosiisi verrattuna?

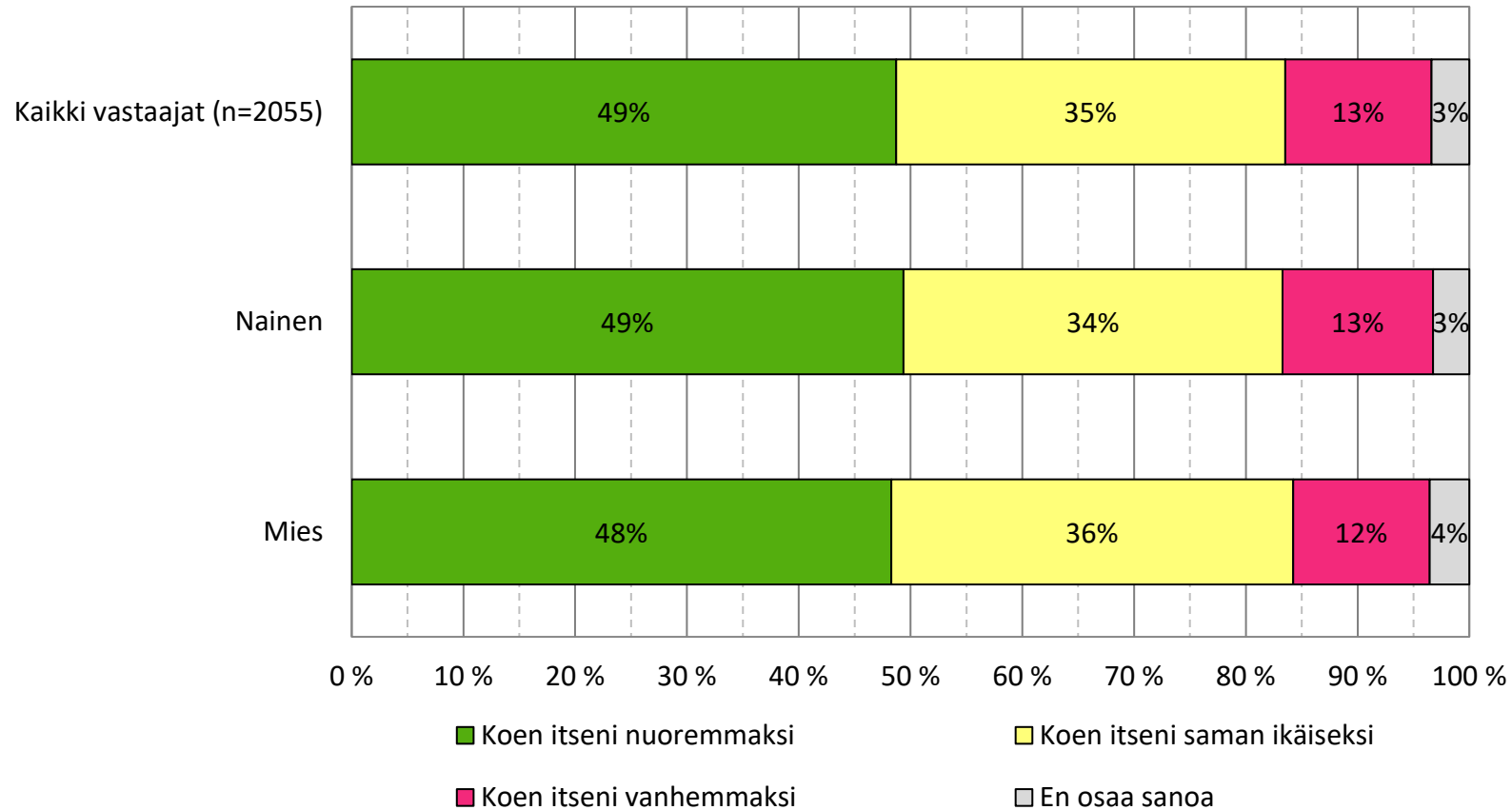
■ n=2055

Ikäkokemus

Sukupuoli

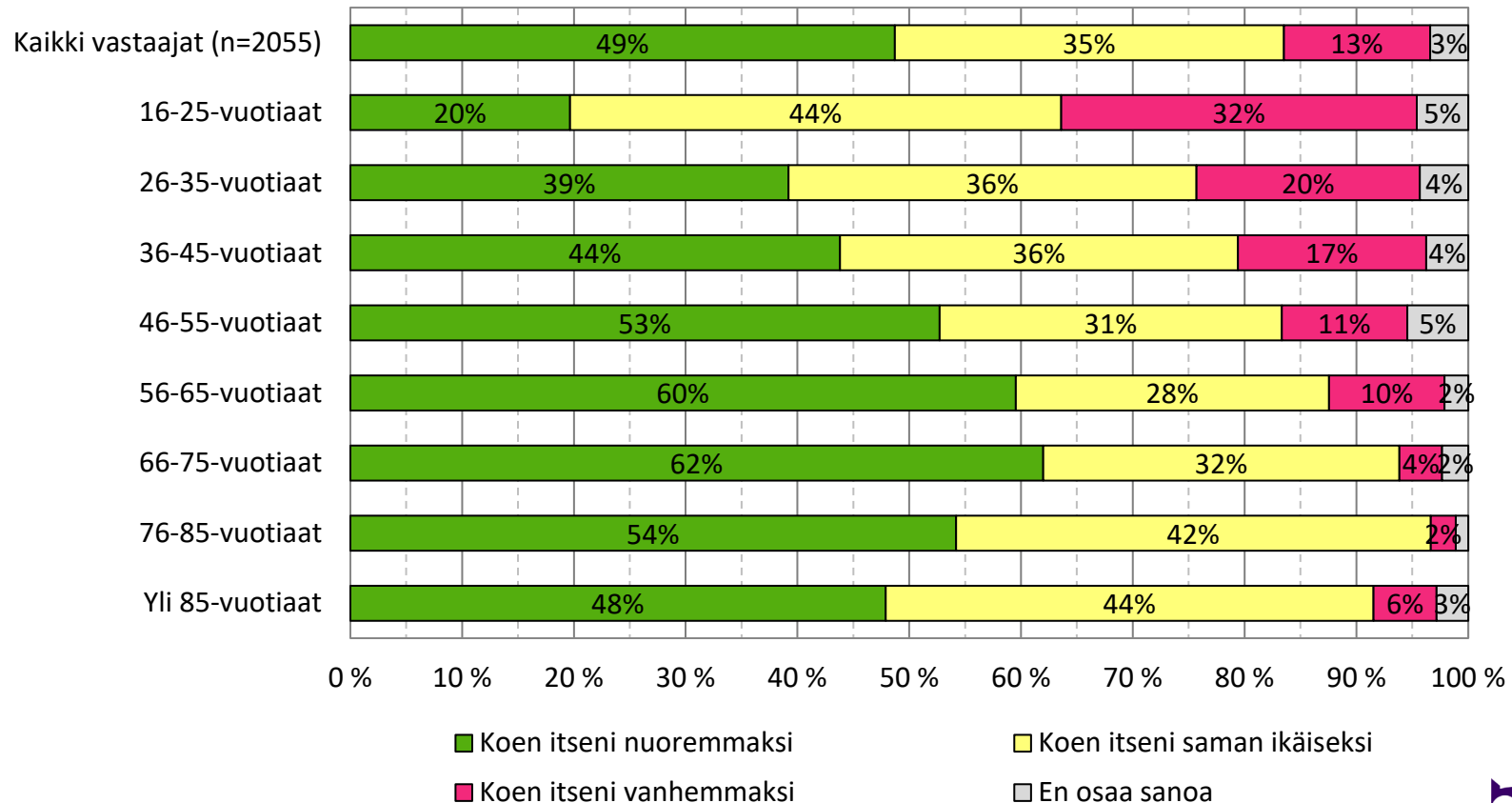
Miten koet ikäsi todellisiin ikävuosiisi verrattuna?

Ikäkokemus

Ikäluokka

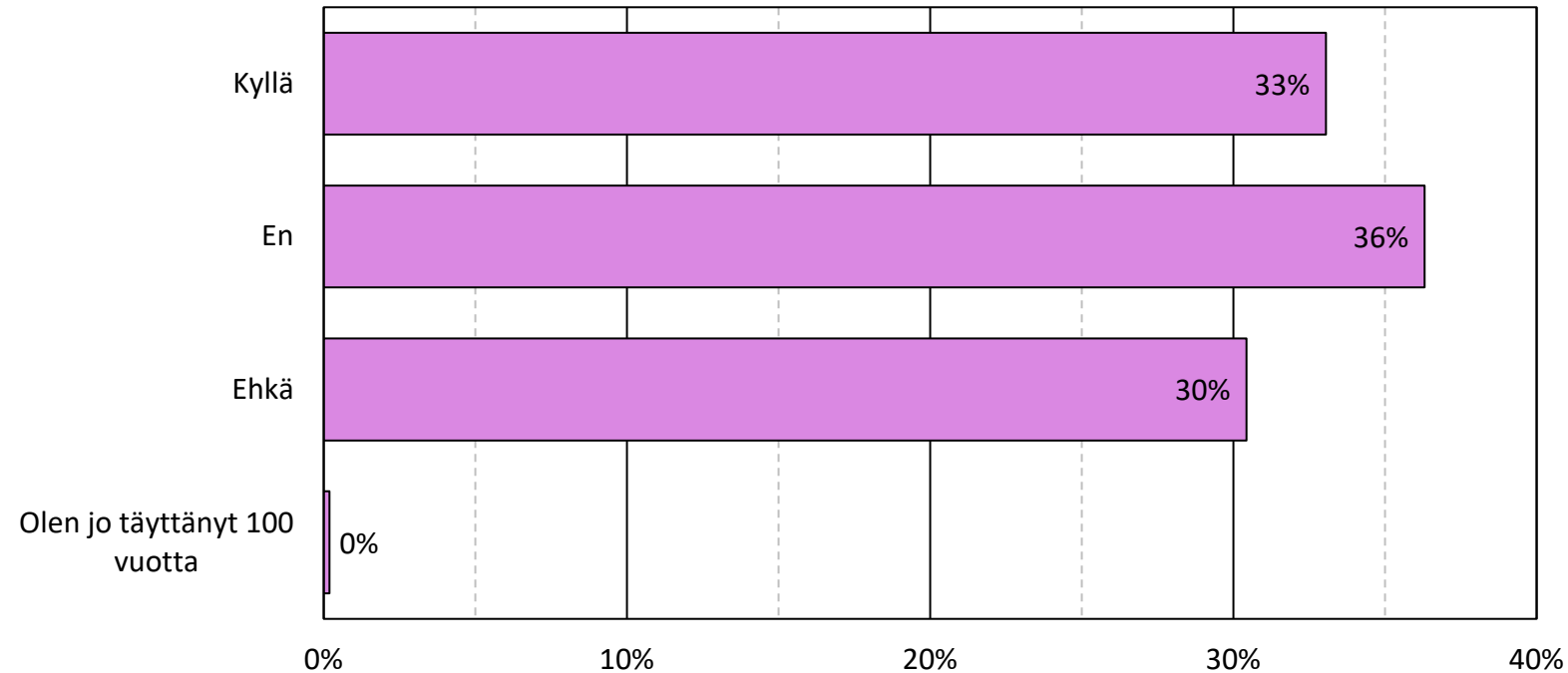
Miten koet ikäsi todellisiin ikävuosiisi verrattuna?

Ikäkokemus

Kaikki vastaajat

Haluatko elää 100-vuotiaaksi?

■ n=2055

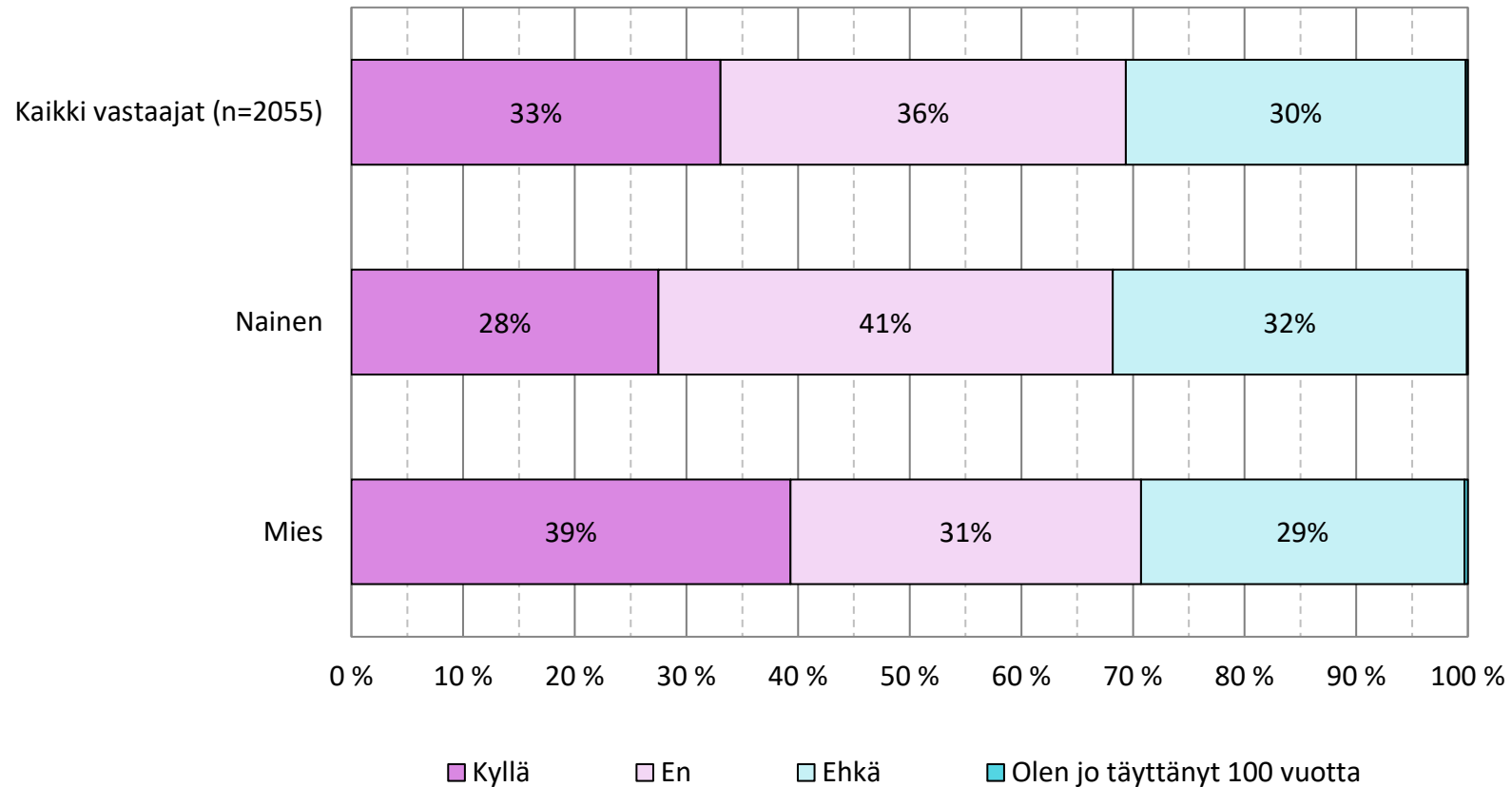

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Ikäkokemus

Sukupuoli

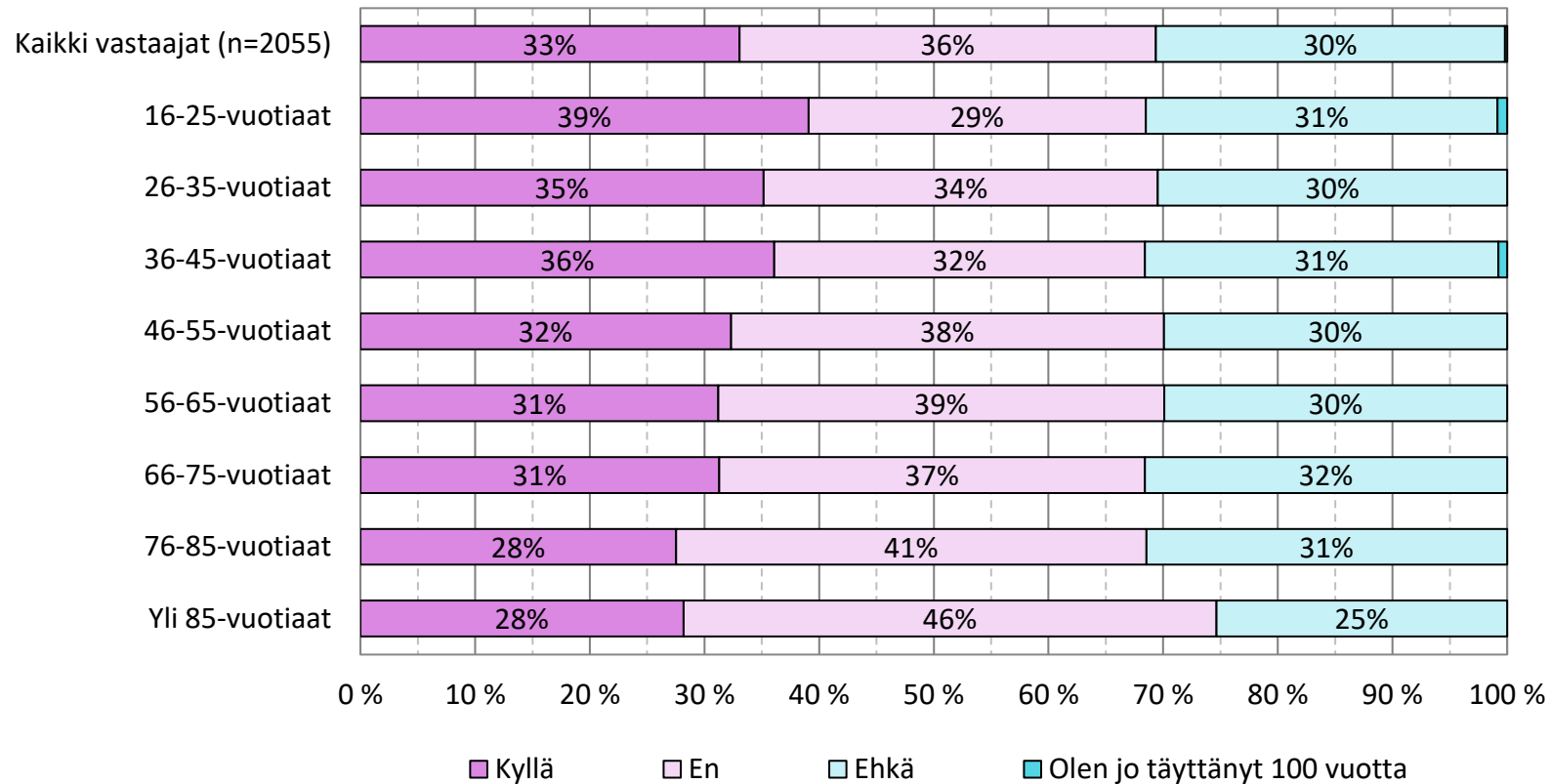
Haluatko elää 100-vuotiaaksi?

Ikäkokemus

Ikäluokka

Haluatko elää 100-vuotiaaksi?

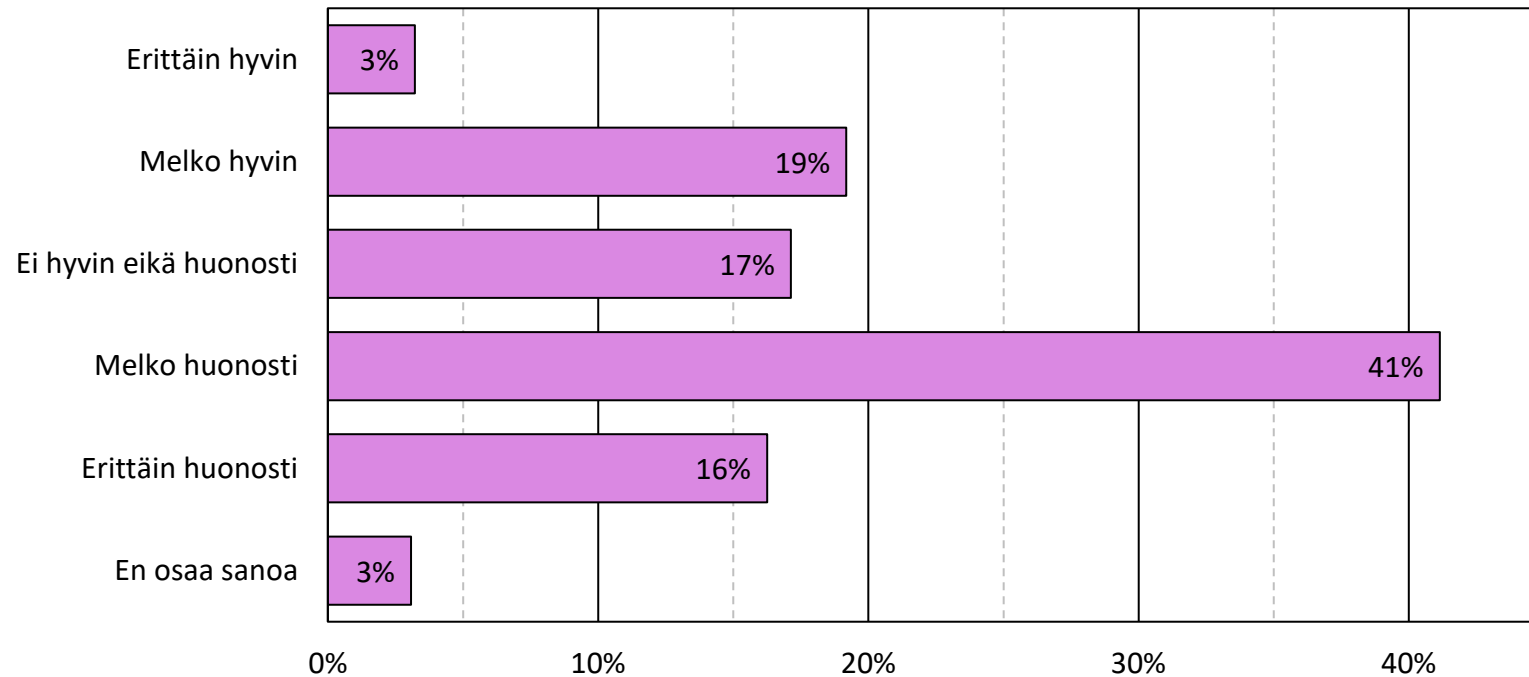
lääkkäiden ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja oman äänen kuulumiseen

lökkäiden kuuleminen ja osallisuus

Kaikki vastaajat

Kuinka iäkkäät ihmiset tulevat mielestäsi kuulluiksi yhteiskunnassamme?

■ n=2055

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

lökkäiden kuuleminen ja osallisuus

Keskiarvo sukupuolen ja iän mukaan

Kuinka ikkäät ihmiset tulevat mielestäsi kuulluiksi yhteiskunnassamme?	Keskiarvo
Yhteensä (n=2055)	2,5
Nainen (n=1054)	2,3
Mies (n=972)	2,7
16-25-vuotiaat (n=244)	2,9
26-35-vuotiaat (n=259)	2,8
36-45-vuotiaat (n=270)	2,5
46-55-vuotiaat (n=299)	2,4
56-65-vuotiaat (n=382)	2,3
66-75-vuotiaat (n=348)	2,3
76-85-vuotiaat (n=181)	2,4
Yli 85-vuotiaat (n=71)	3,0

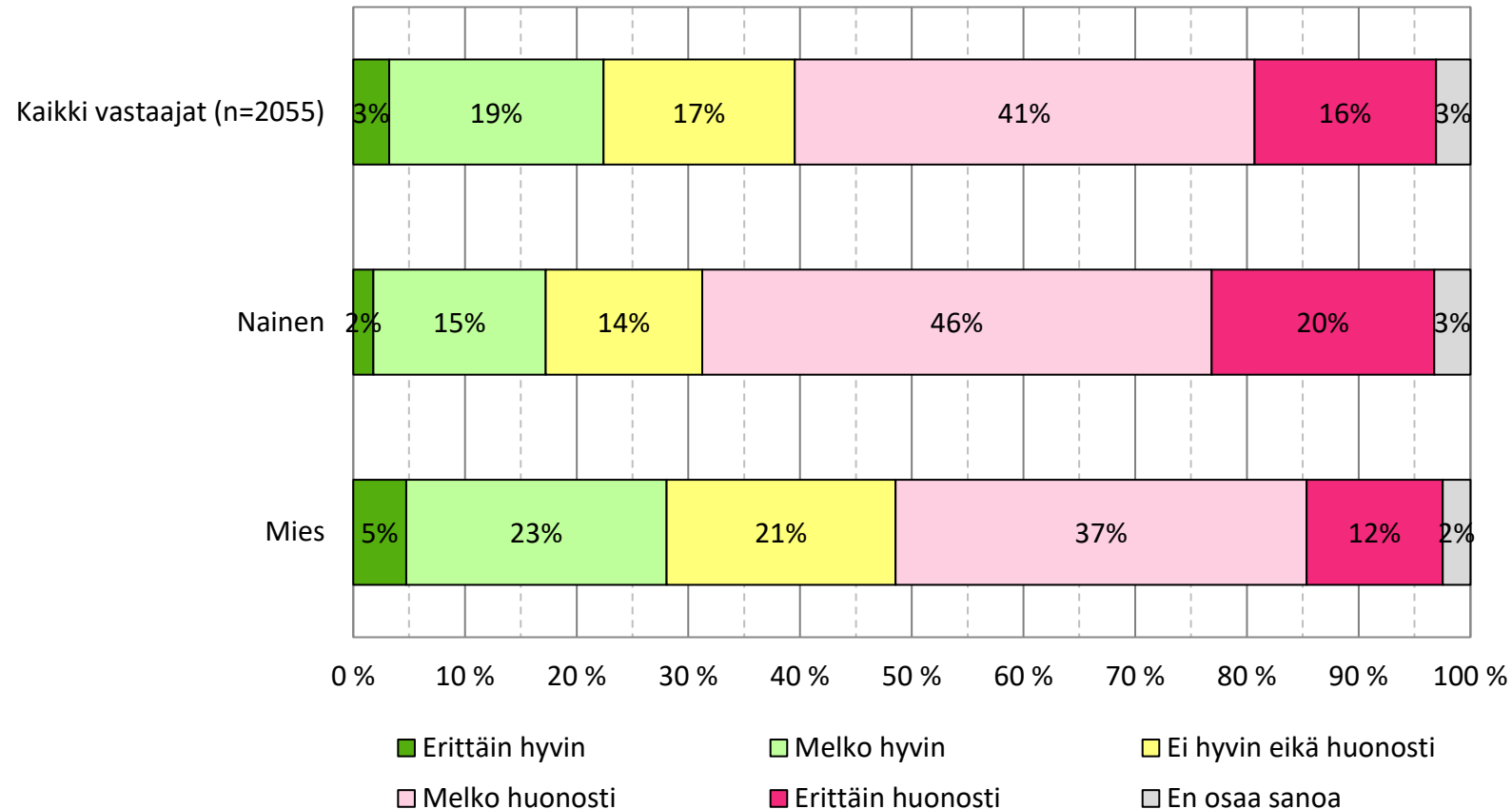
5= Erittäin hyvin, 1=Erittäin huonosti

lääkäiden kuuleminen ja osallisuus

Sukupuoli

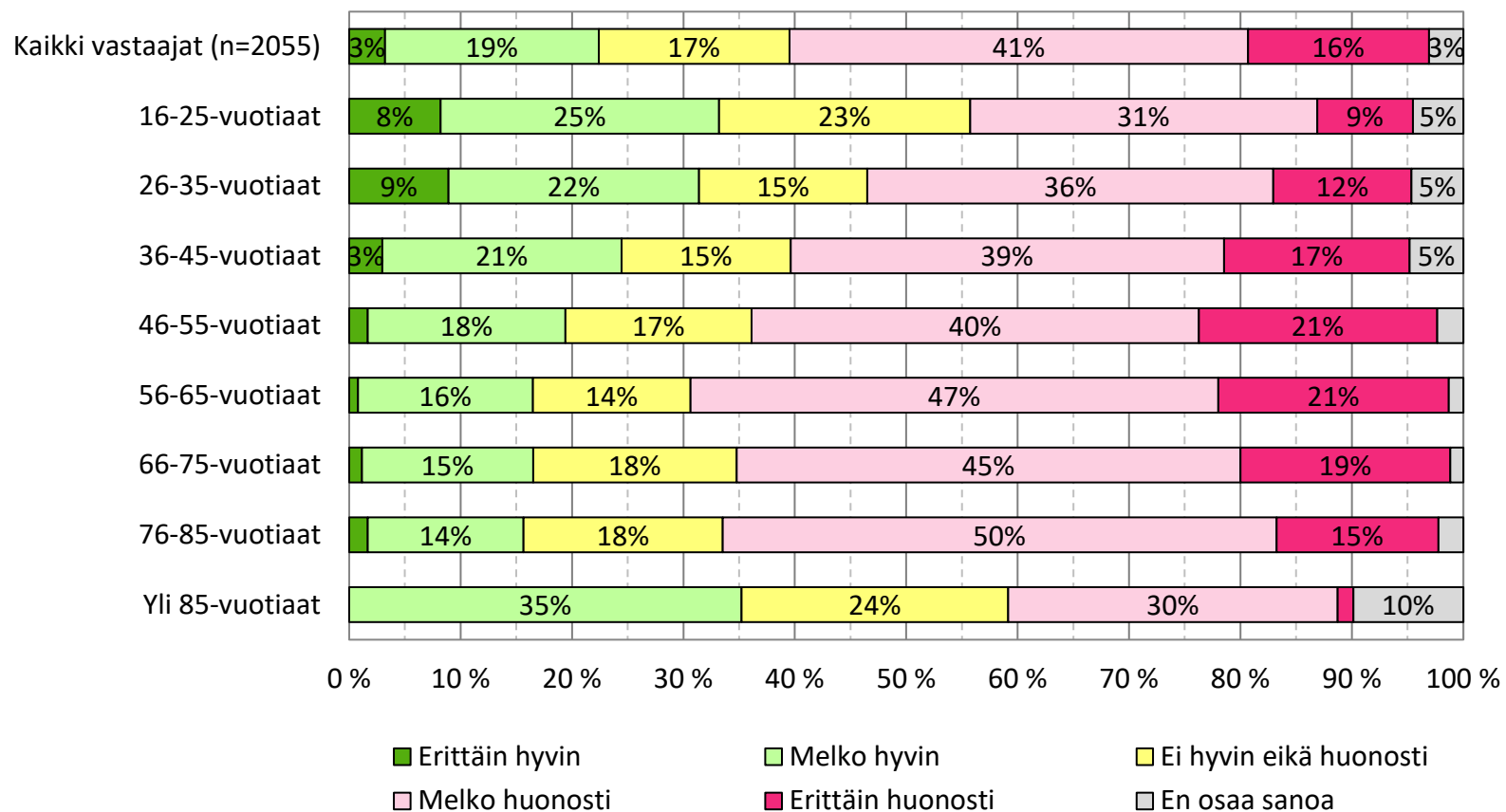
Kuinka iäkkäät ihmiset tulevat mielestäsi kuulluiksi yhteiskunnassamme?

lökkäiden kuuleminen ja osallisuus

Ikäluokka

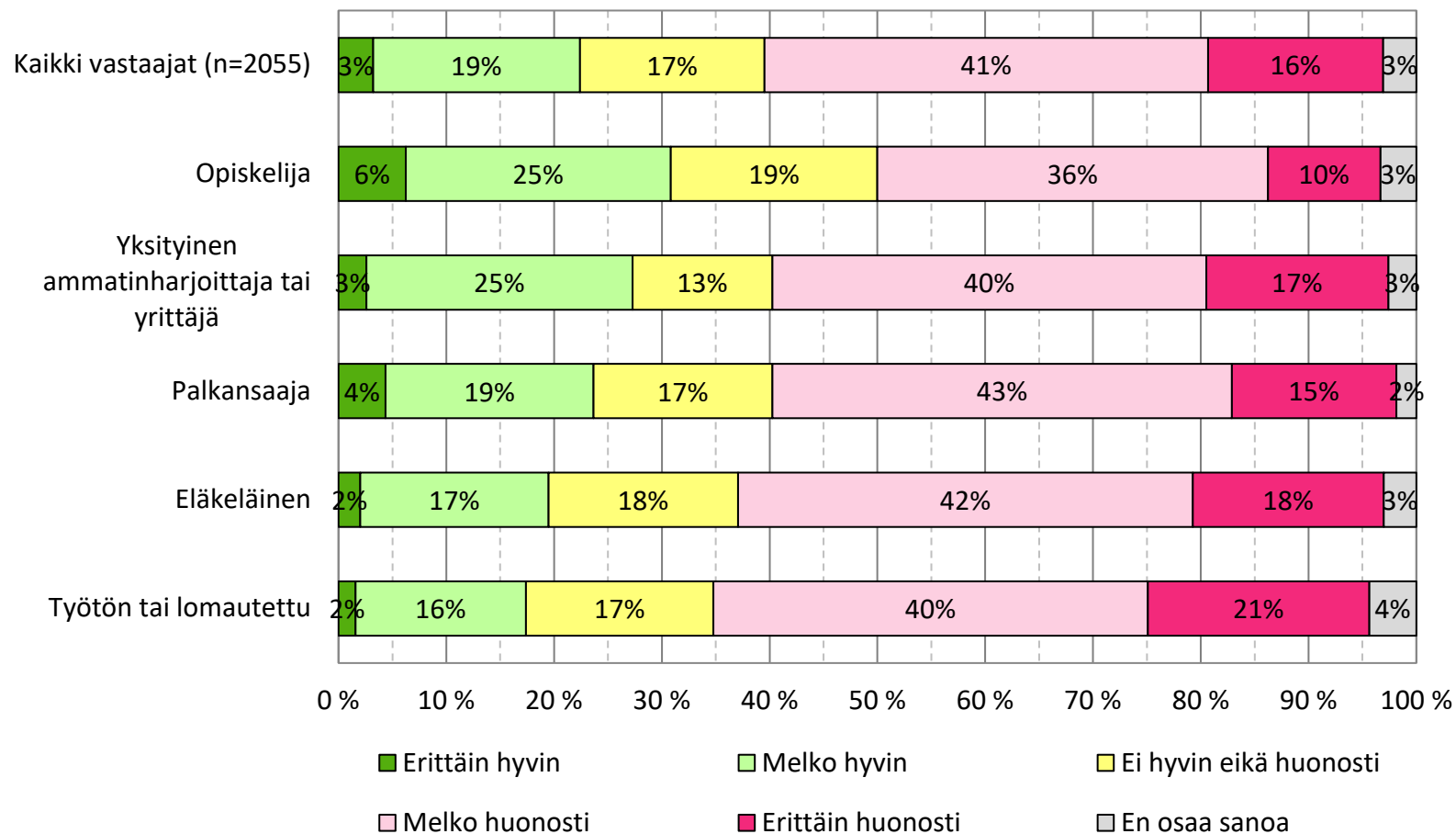
Kuinka iäkkäät ihmiset tulevat mielestäsi kuulluiksi yhteiskunnassamme?

lökkäiden kuuleminen ja osallisuus

Ammattiasema

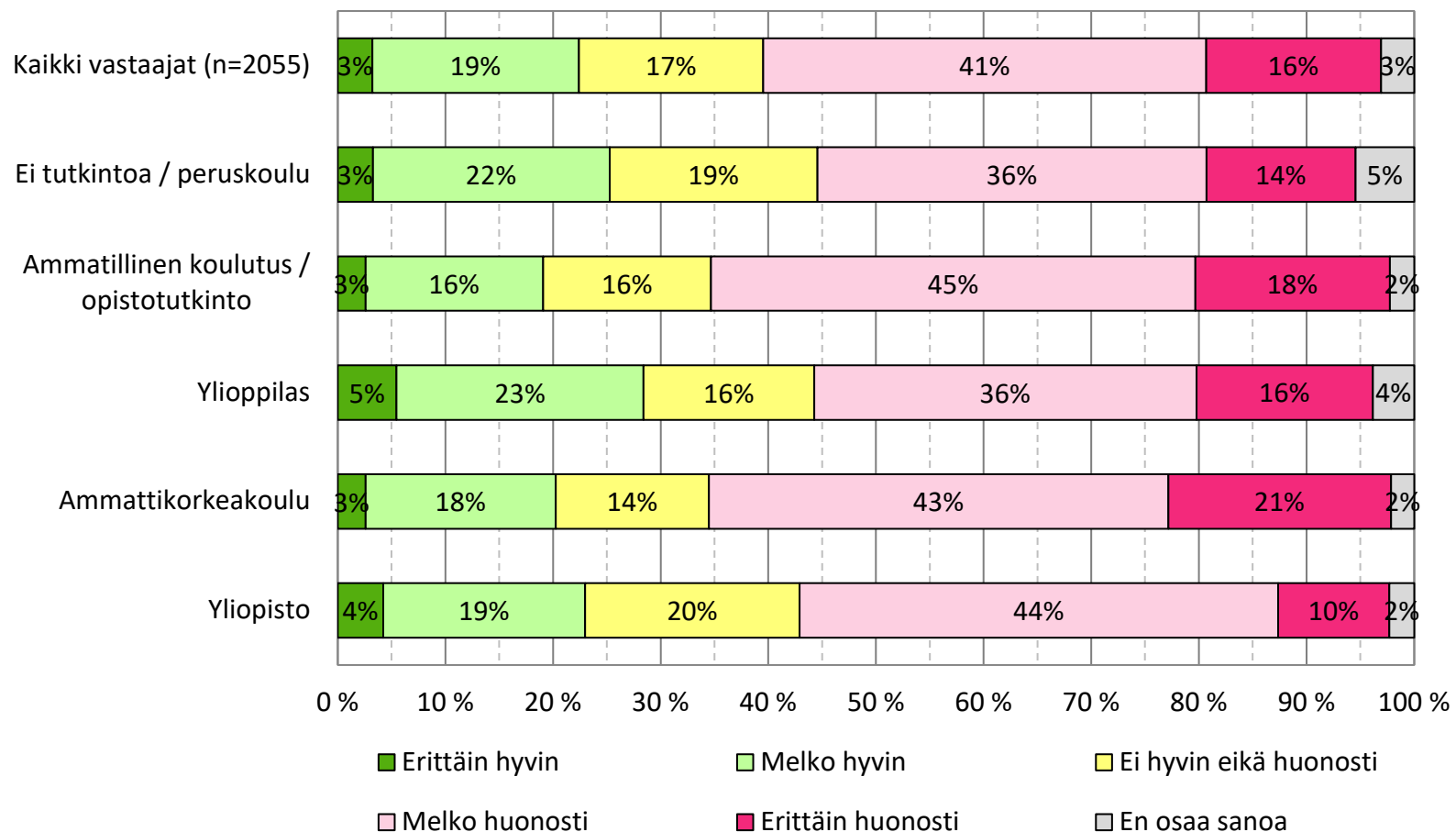
Kuinka iäkkäät ihmiset tulevat mielestäsi kuulluiksi yhteiskunnassamme?

lökkäiden kuuleminen ja osallisuus

Koulutus

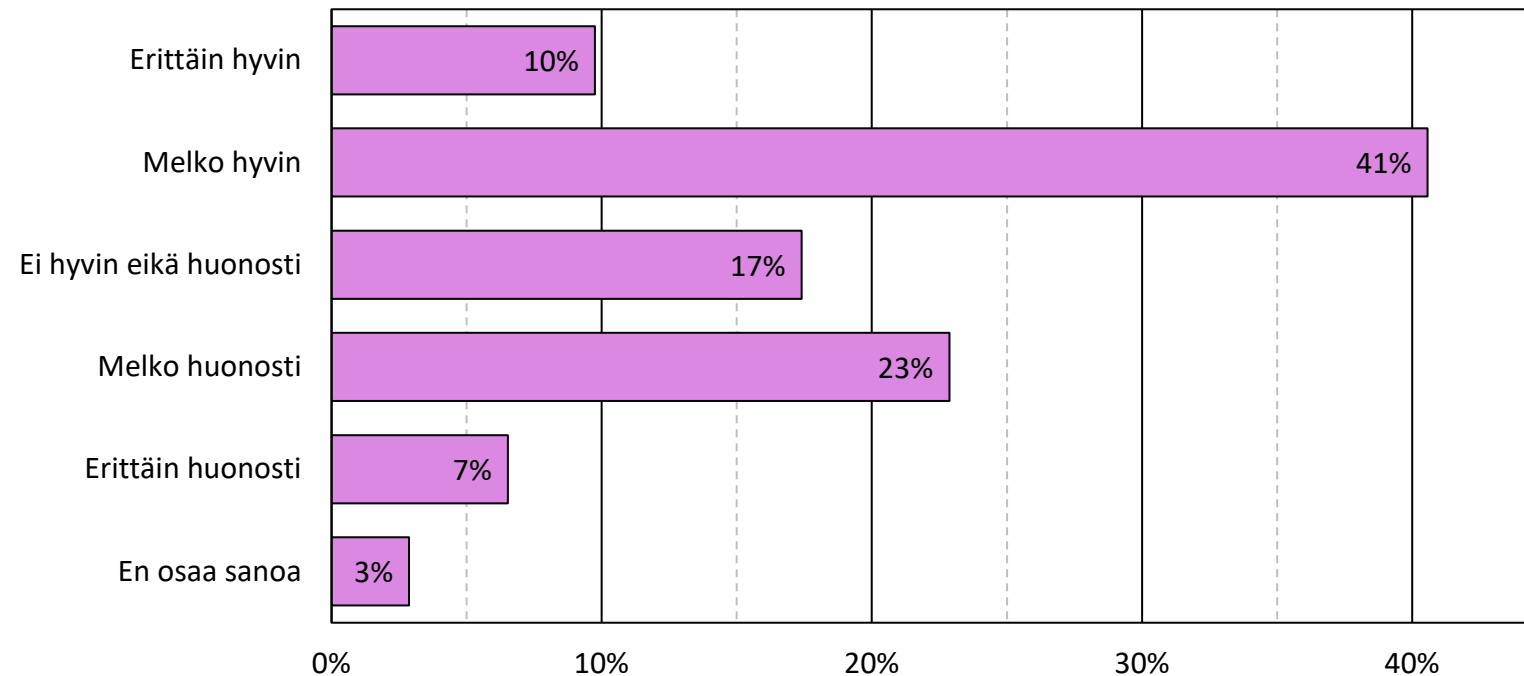
Kuinka iäkkäät ihmiset tulevat mielestäsi kuulluiksi yhteiskunnassamme?

lääkäiden kuuleminen ja osallisuus

Kaikki vastaajat

Voiko iäkäs ihminen mielestäsi päättää omista asioista Suomessa?

■ n=2055

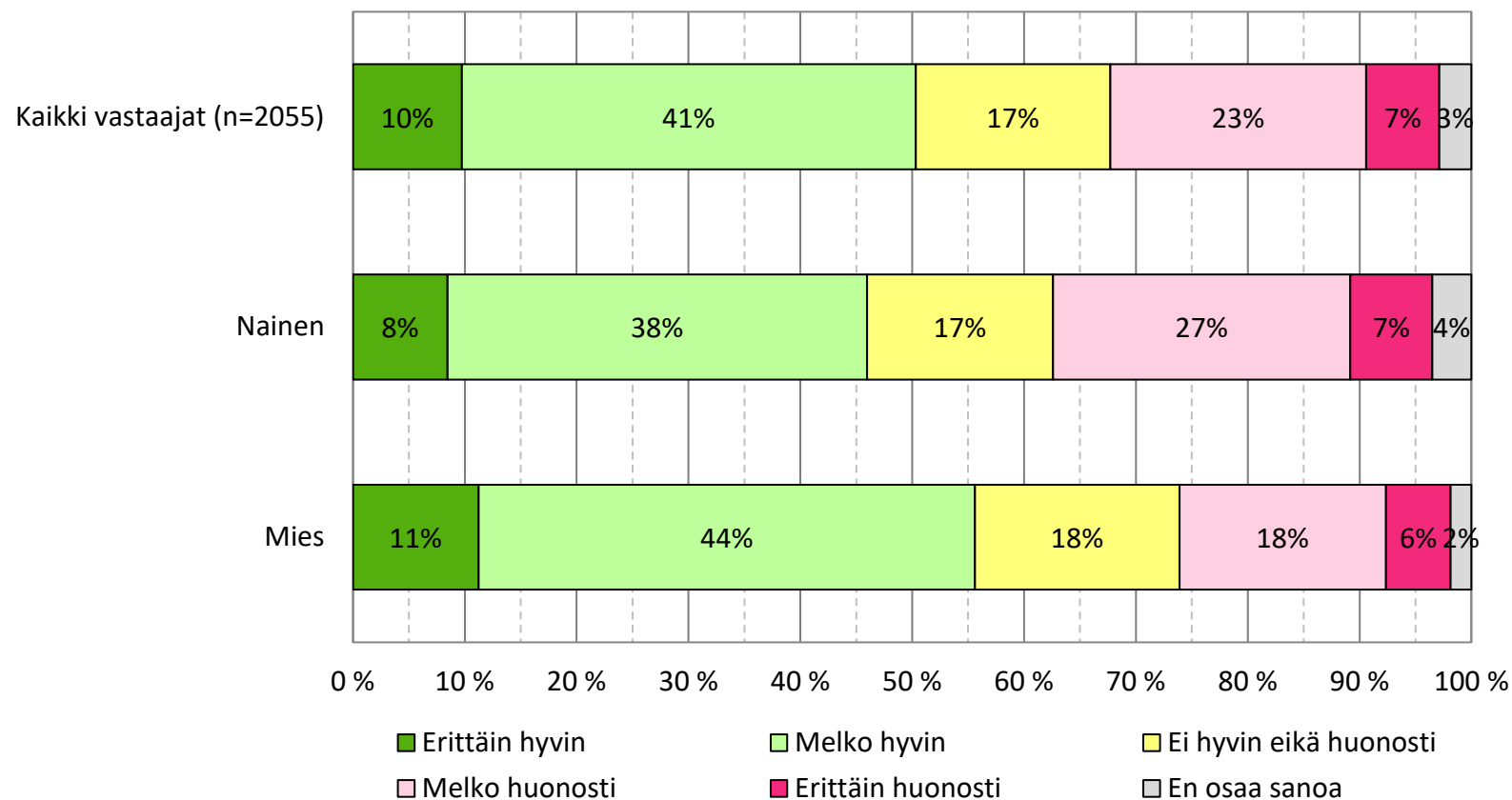

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

lääkäiden kuuleminen ja osallisuus

Sukupuoli

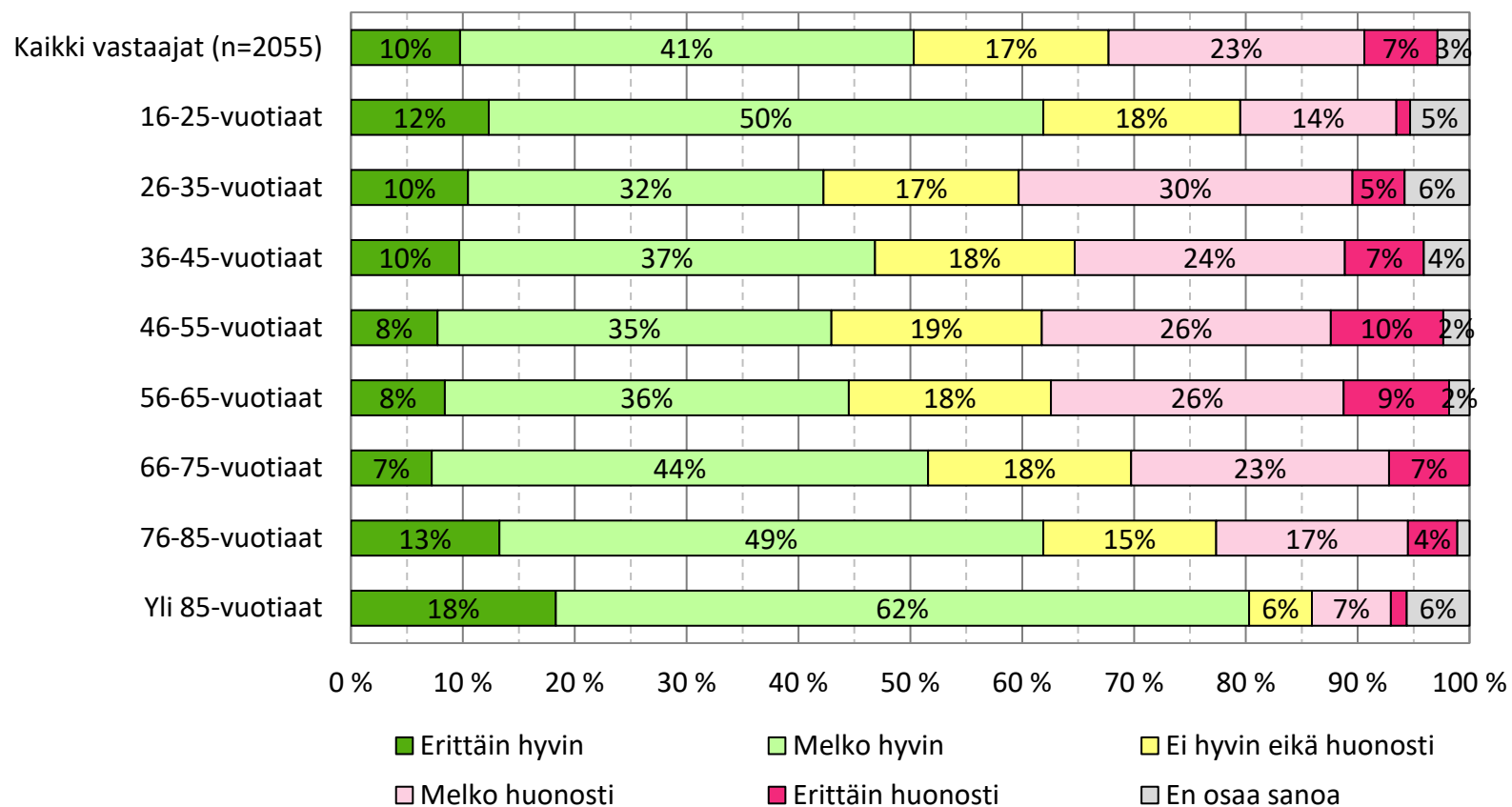
Voiko iäkäs ihminen mielestäsi päättää omista asioistaan Suomessa?

lääkäiden kuuleminen ja osallisuus

Ikäluokka

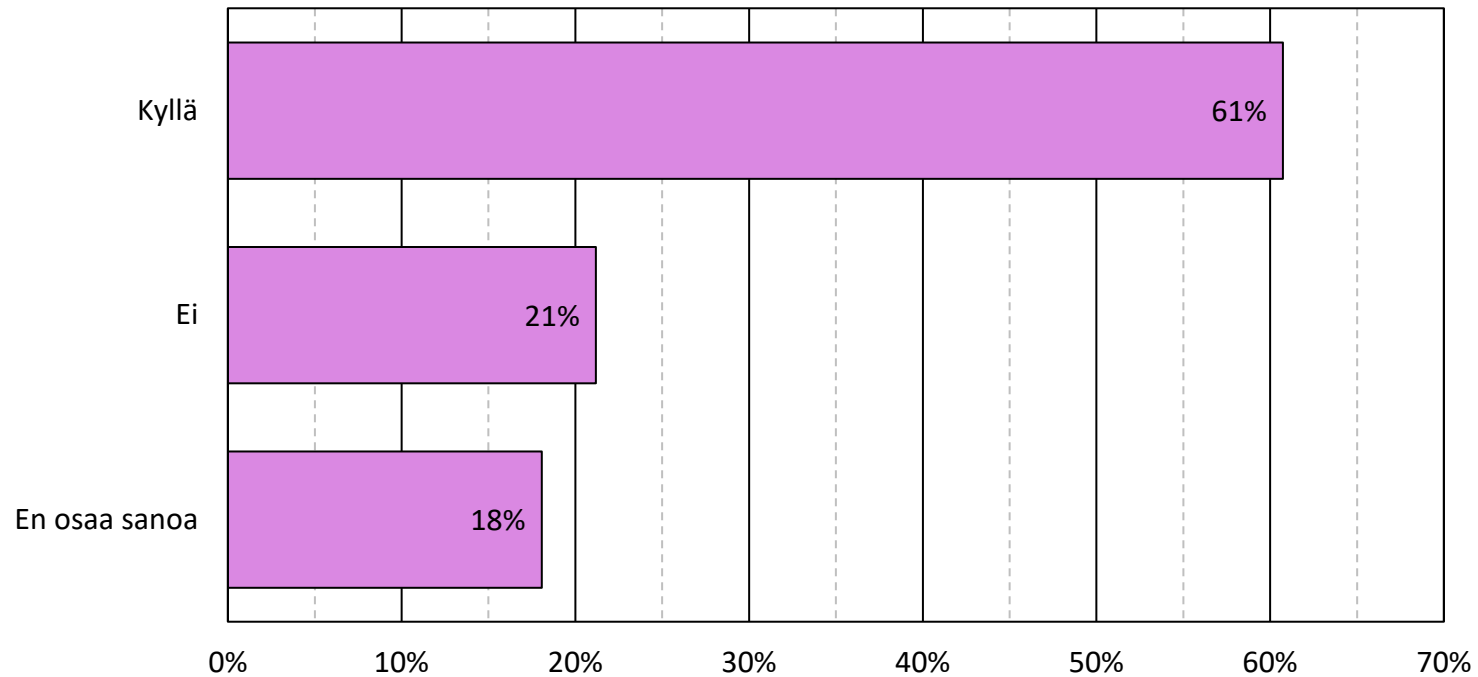
Voiko iäkäs ihminen mielestäsi päättää omista asioista Suomessa?

Suomi iäkkäille

Kaikki vastaajat

Onko Suomi iäkkäille ihmisille mielestäsi hyvä maa elää?

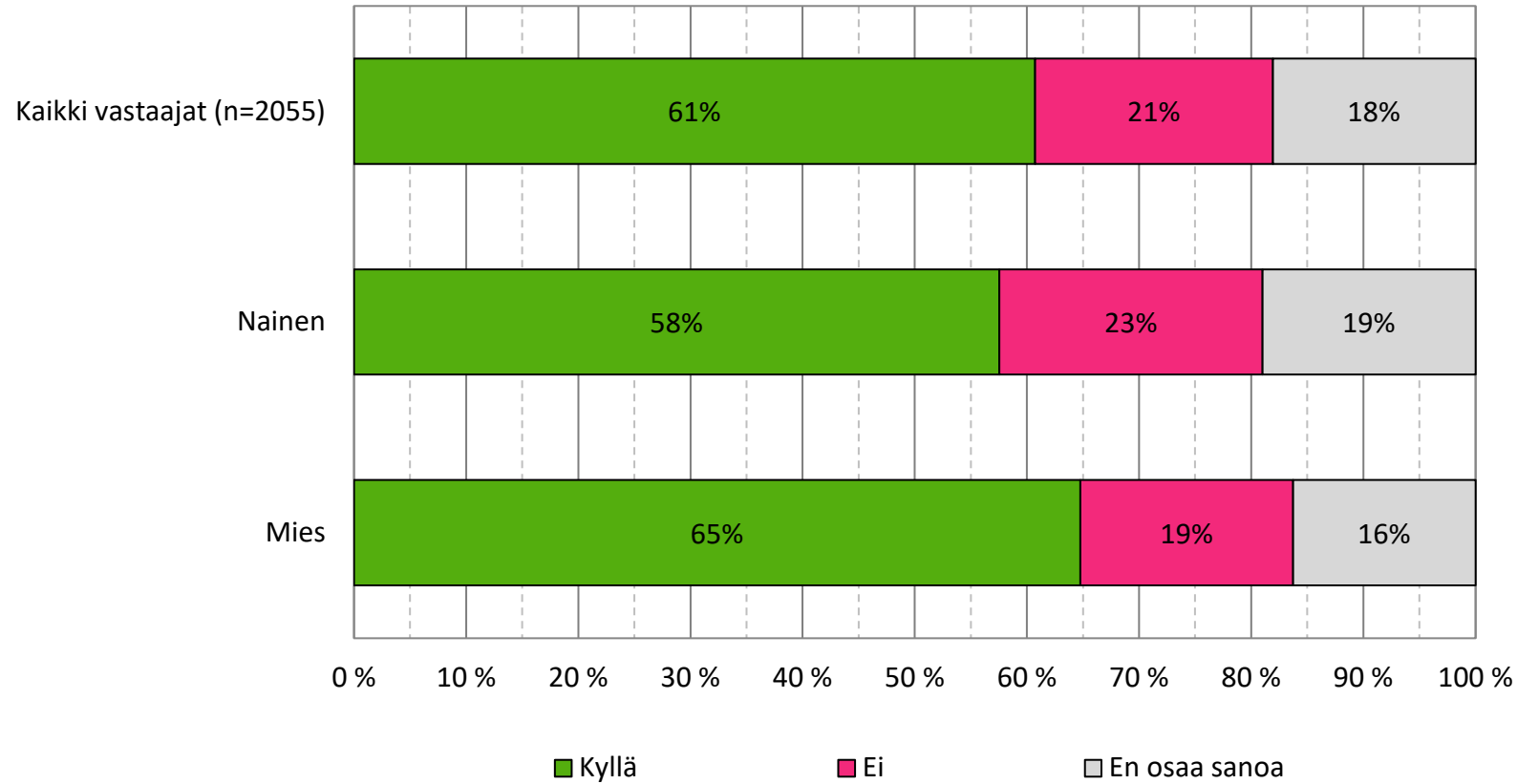
■ n=2055

Suomi iäkkäille

Sukupuoli

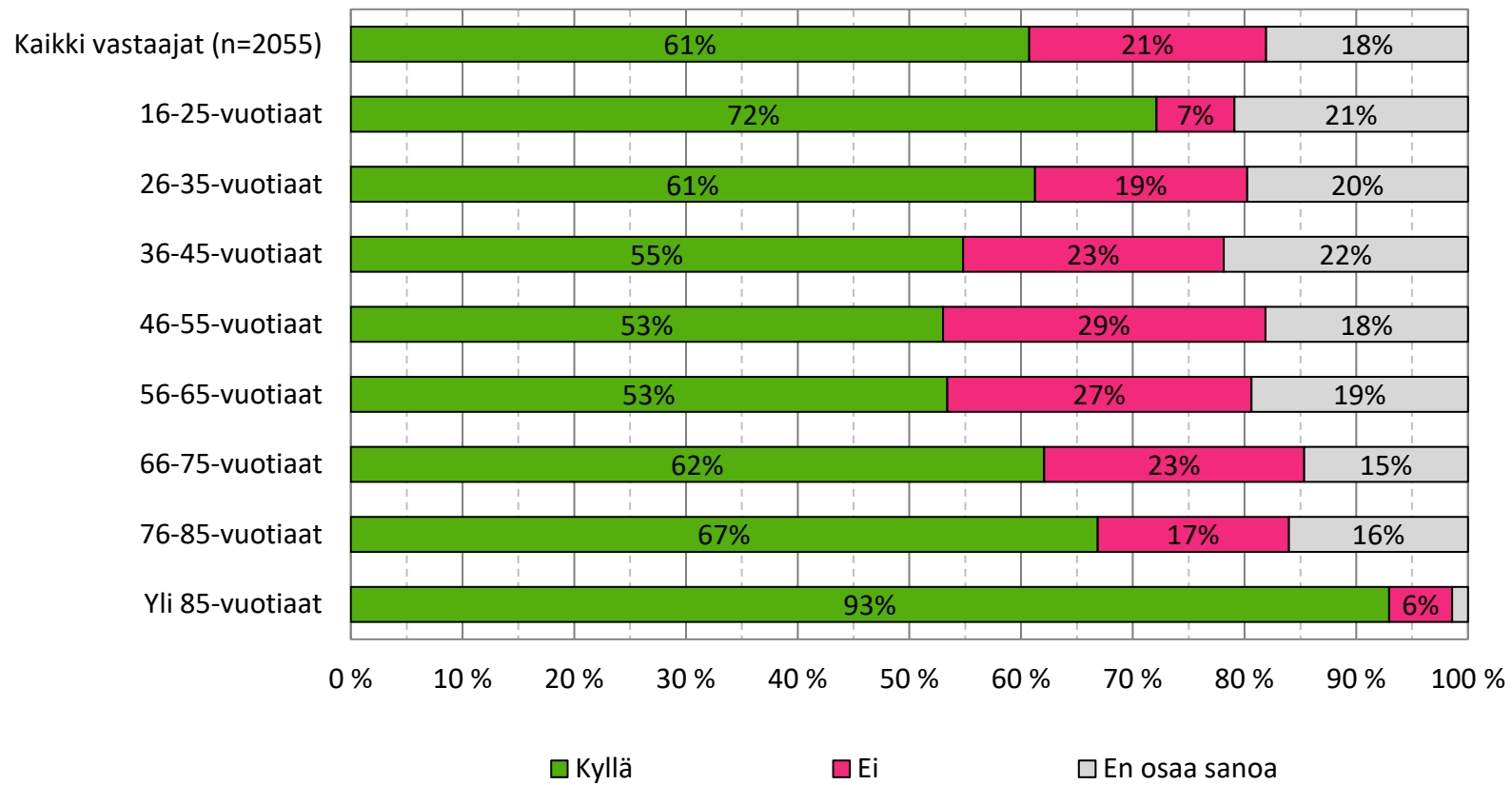
Onko Suomi iäkkäille ihmisille mielestäsi hyvä maa elää?

Suomi iäkkäille

Ikäluokka

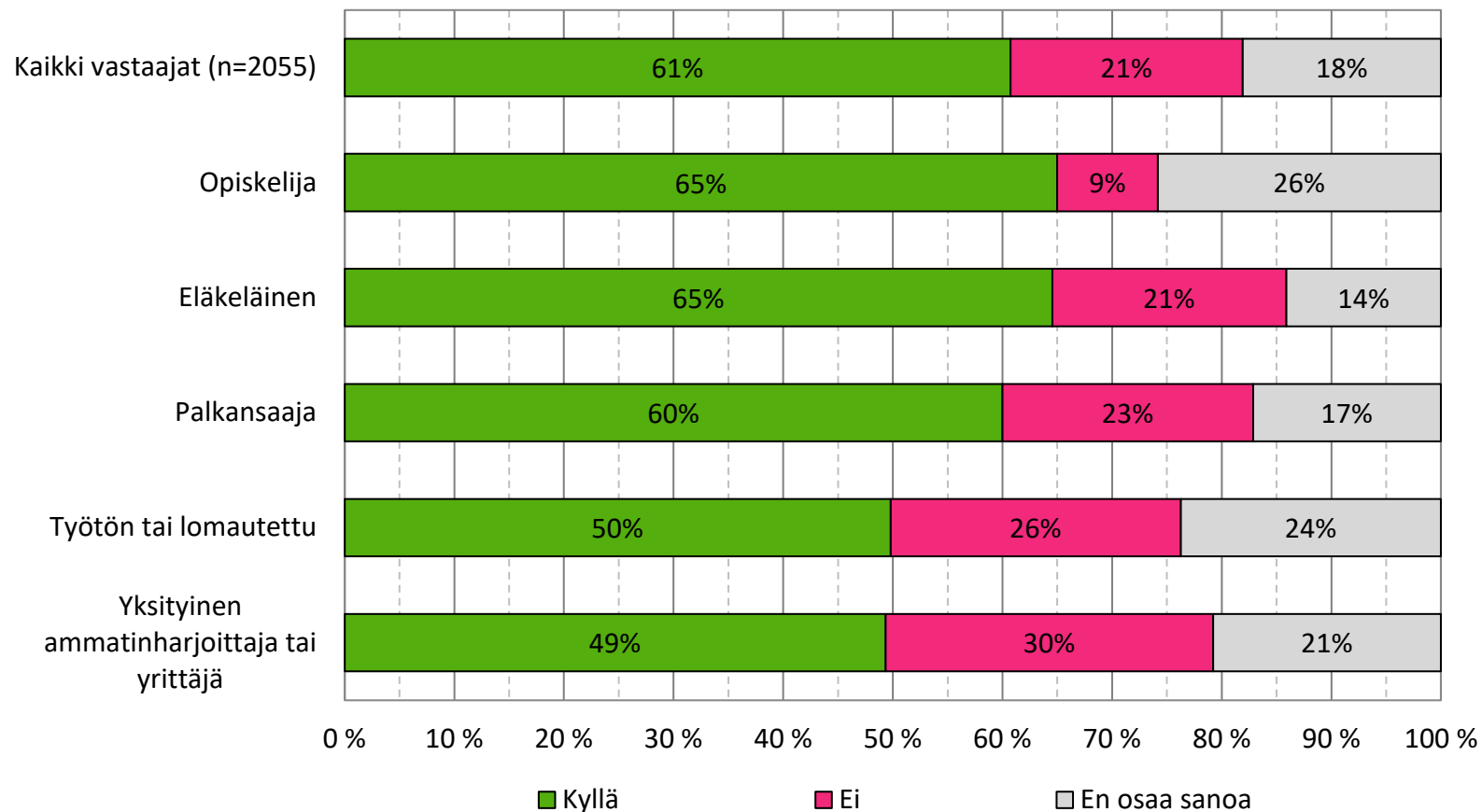
Onko Suomi iäkkäille ihmisille mielestäsi hyvä maa elää?

Suomi iäkkäille

Ammattiasema

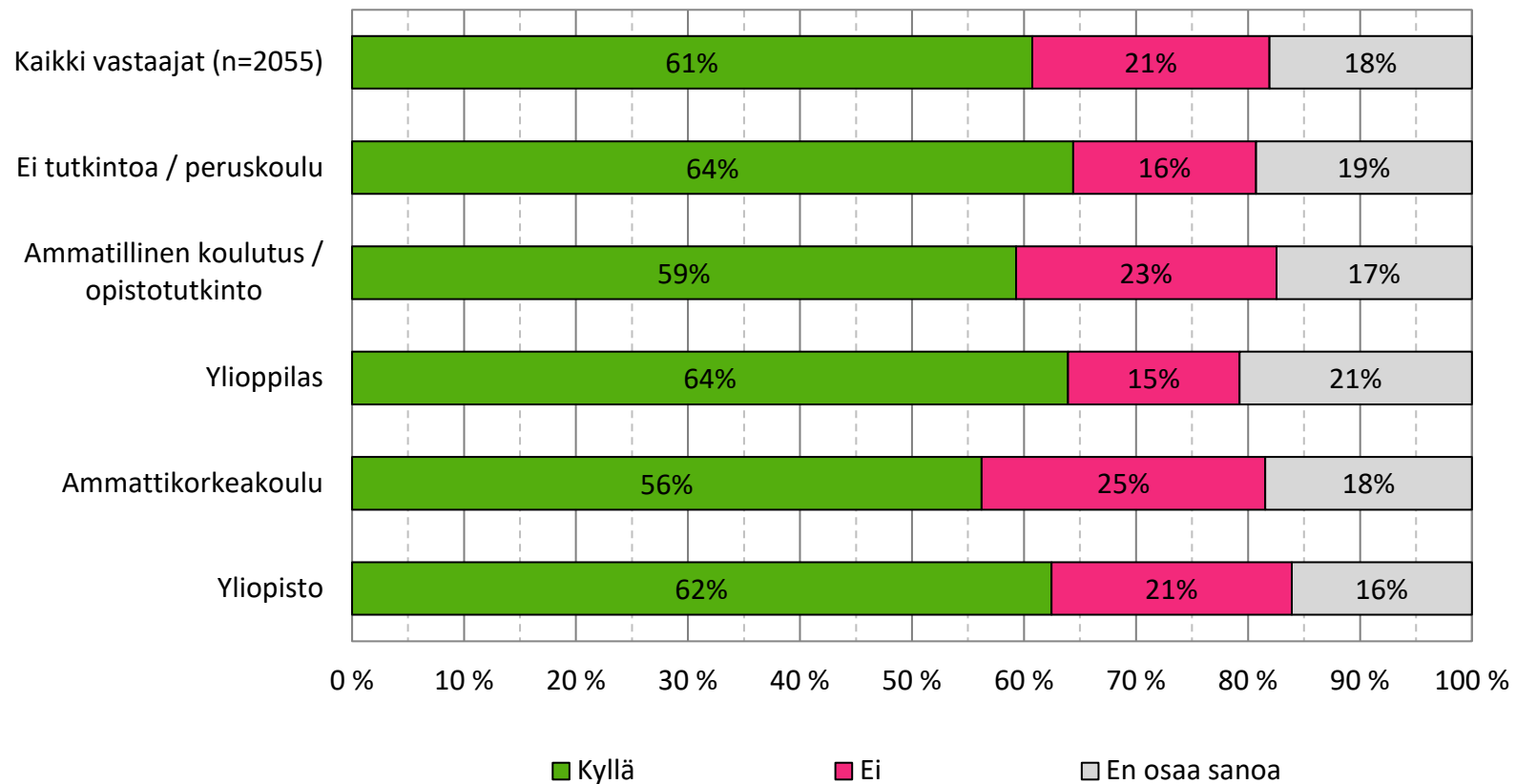
Onko Suomi iäkkäille ihmisille mielestäsi hyvä maa elää?

Suomi iäkkäille

Koulutus

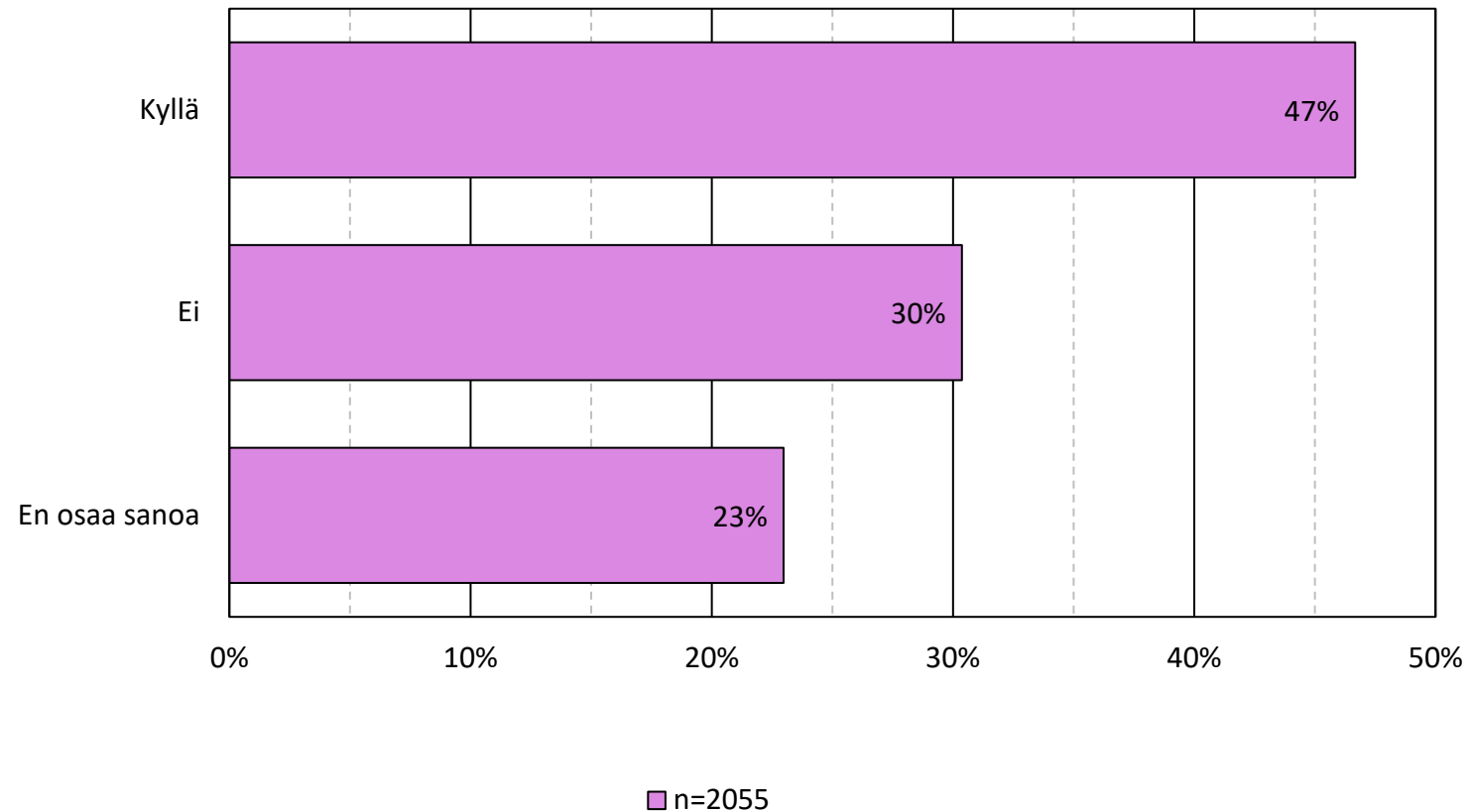
Onko Suomi iäkkäille ihmisille mielestäsi hyvä maa elää?

lääkäiden syrjintä

Kaikki vastaajat

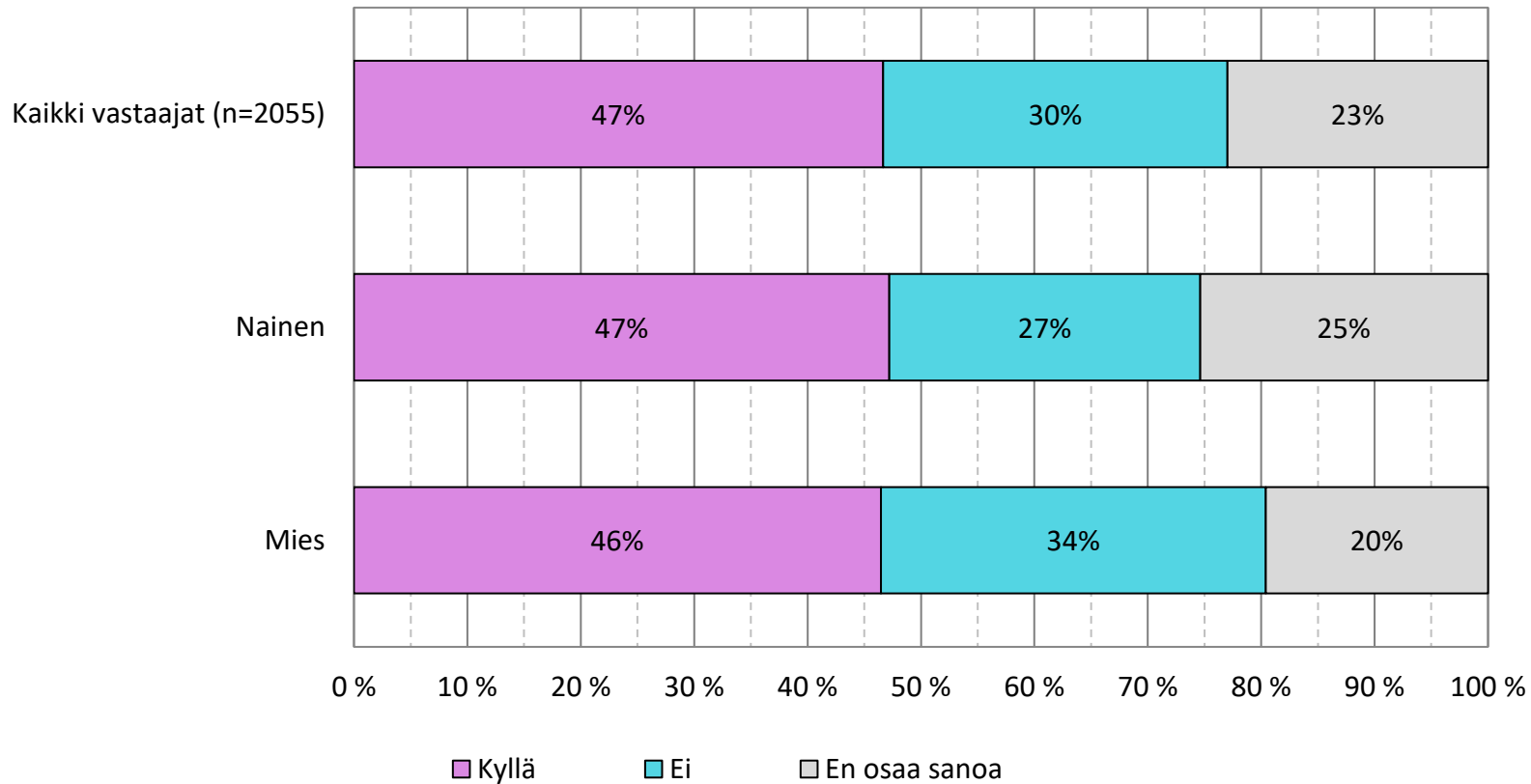
Syrjitäänkö Suomessa iäkkäitä ihmisiä?

lääkäiden syrjintä

Sukupuoli

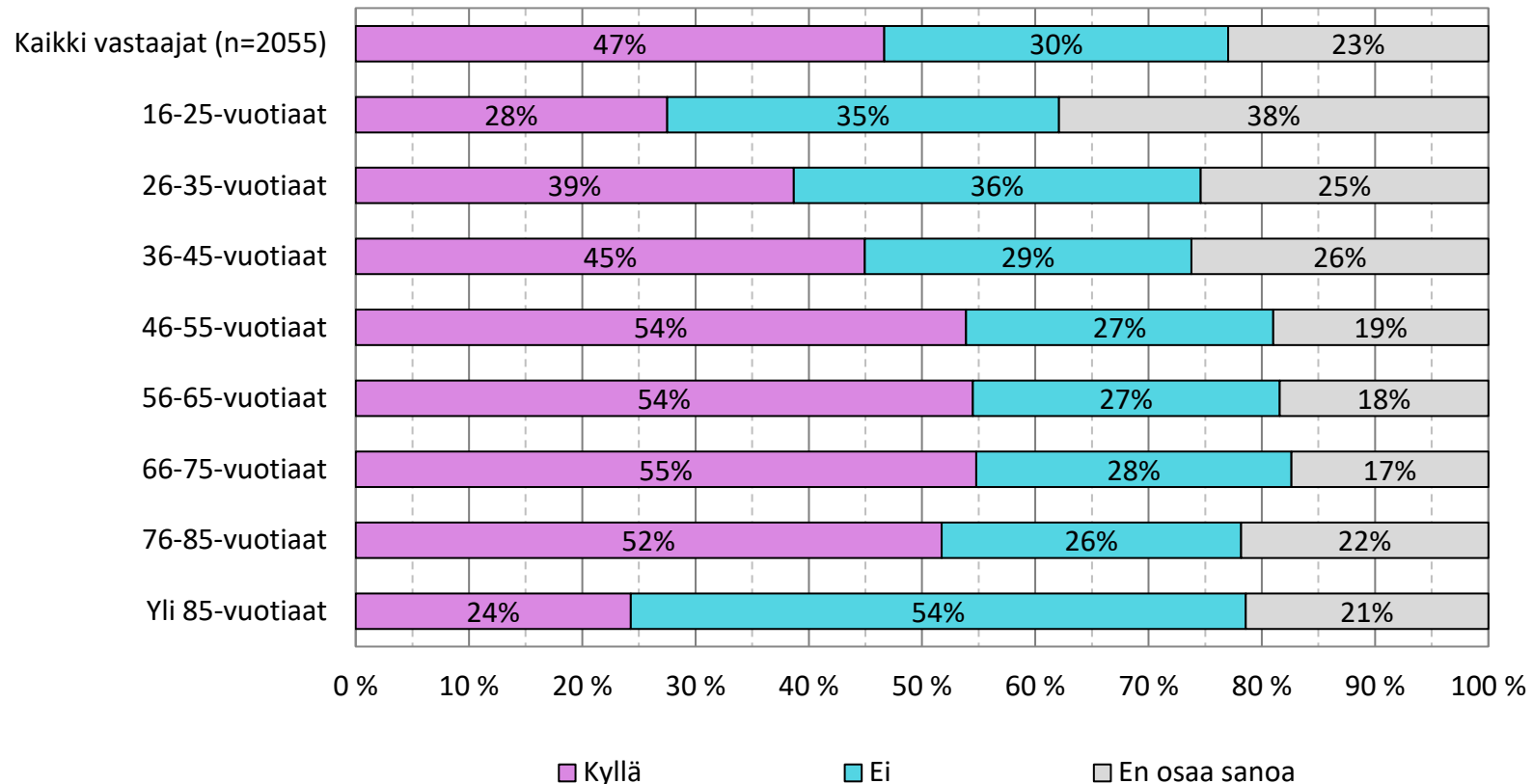
Syrjitäänkö Suomessa iäkkäitä ihmisiä?

lääkkäiden syrjintä

Ikäluokka

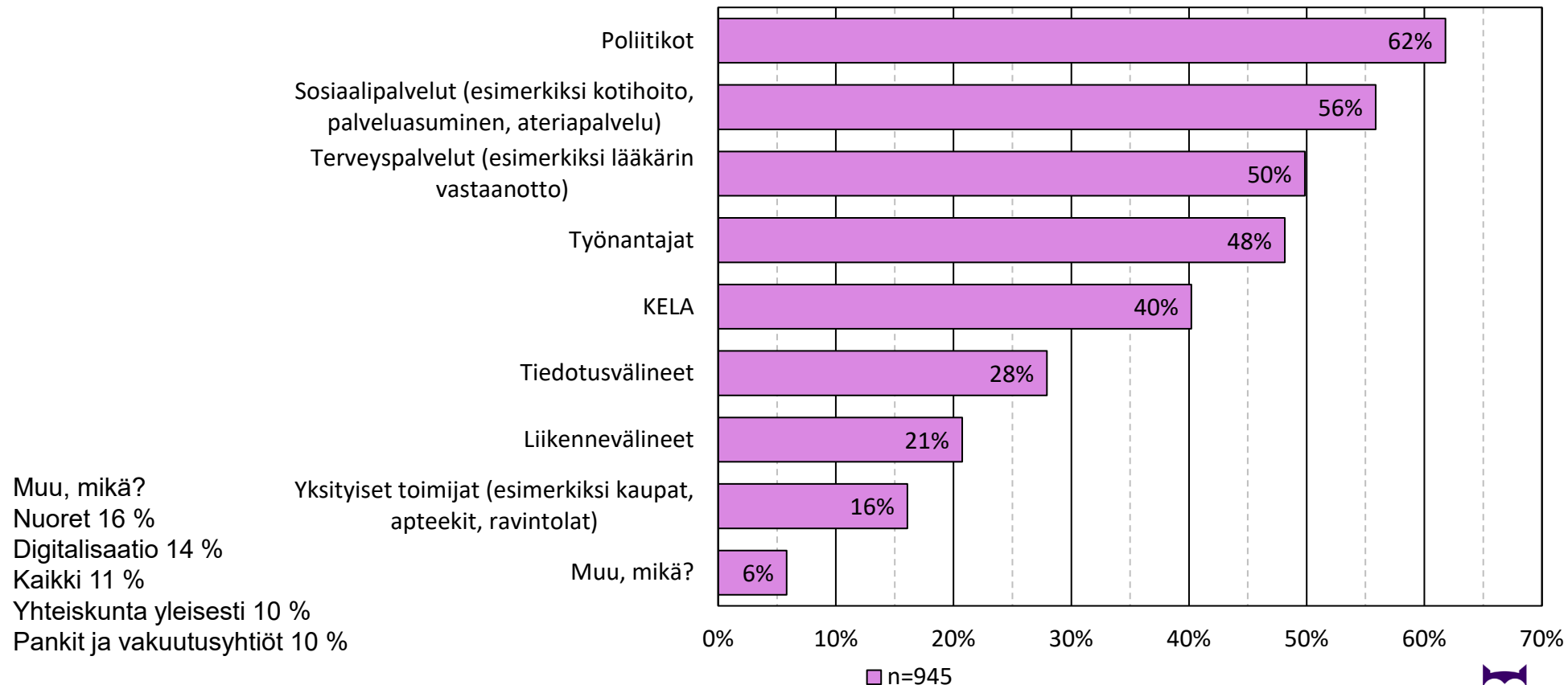
Syrjitäänkö Suomessa iäkkäitä ihmisiä?

Iäkkäiden syrjintä

Jos iäkkäitä ihmisiä syrjitään, niin mitkä tahot mielestäsi syrjivät heitä?

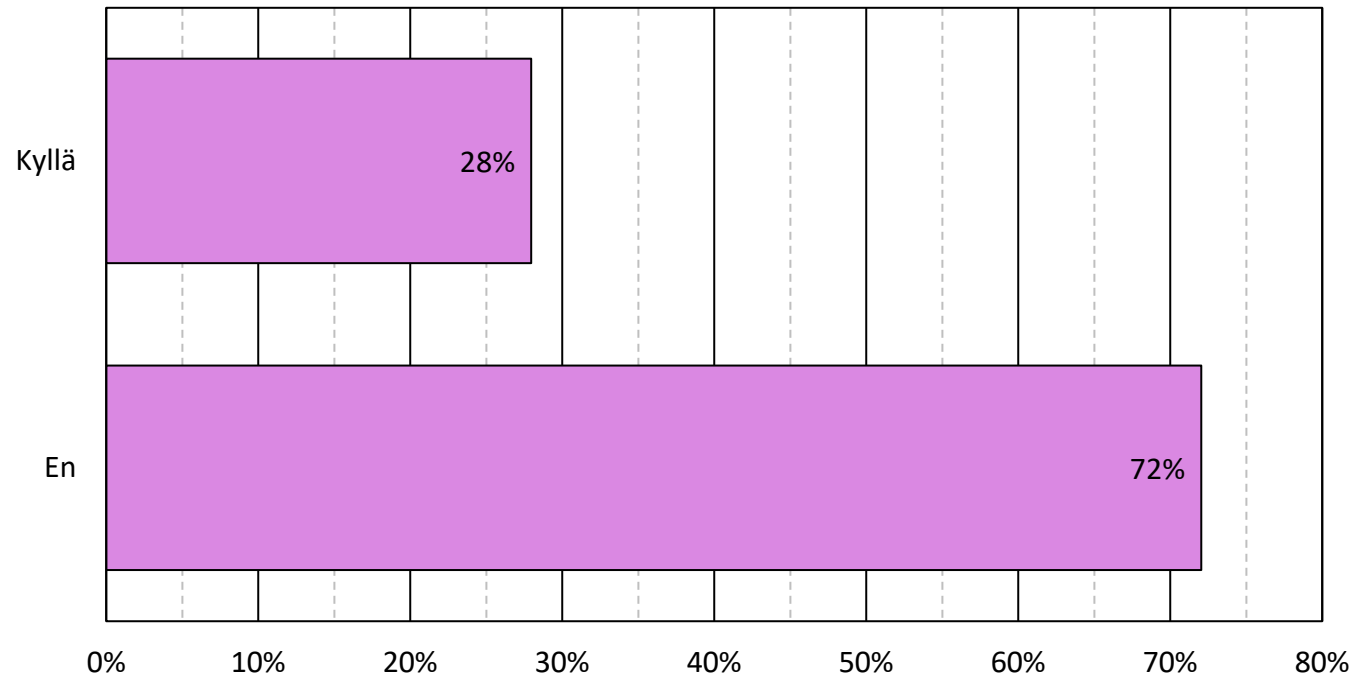
Vastaajat, jotka kokevat, että iäkkäitä syrjitään Suomessa, n=945

Syrjintä iän perusteella

Kaikki vastaajat

Oletko itse kokenut syrjintää iän perusteella?

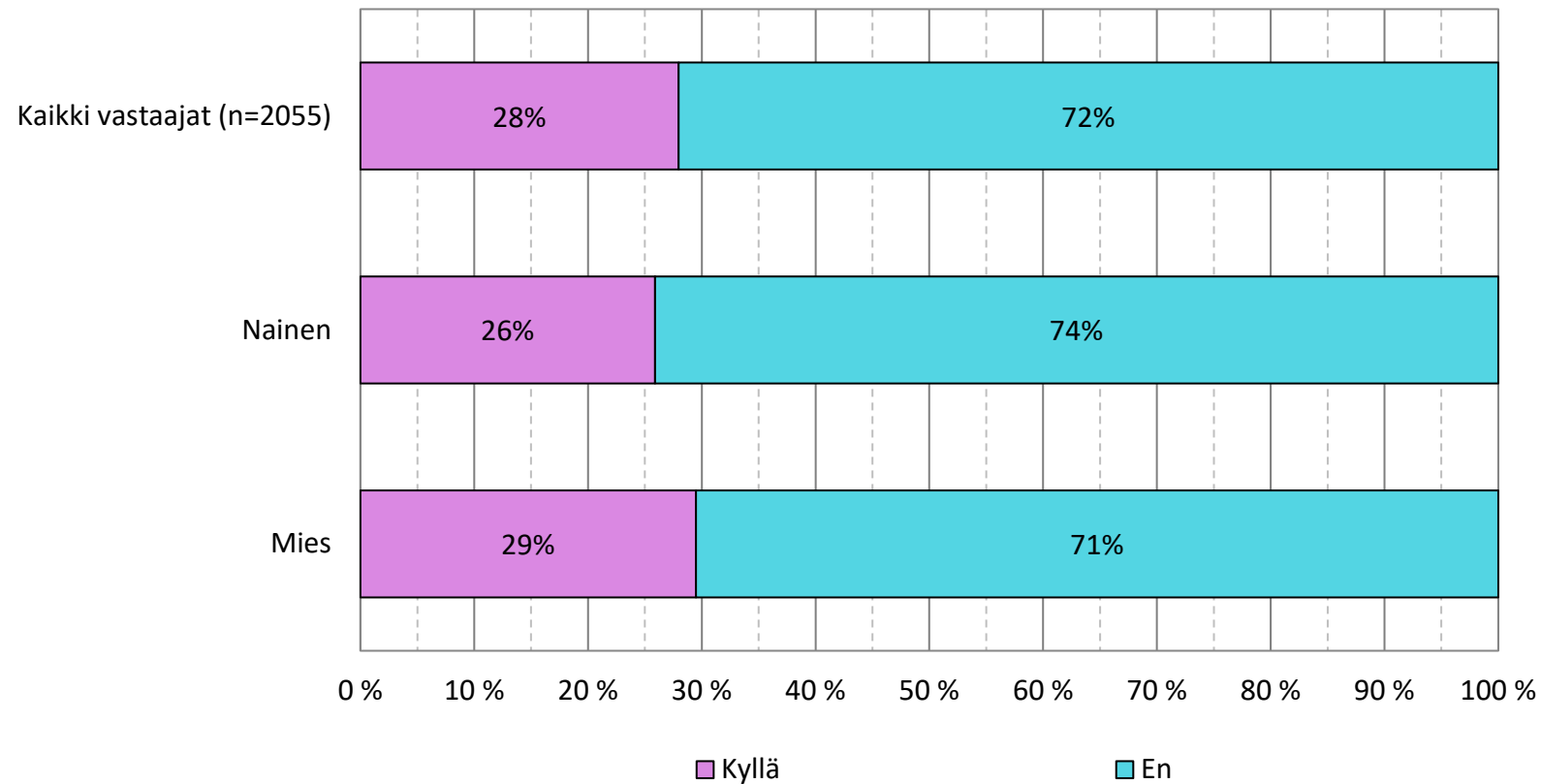
■ n=2055

Syrjintä iän perusteella

Sukupuoli

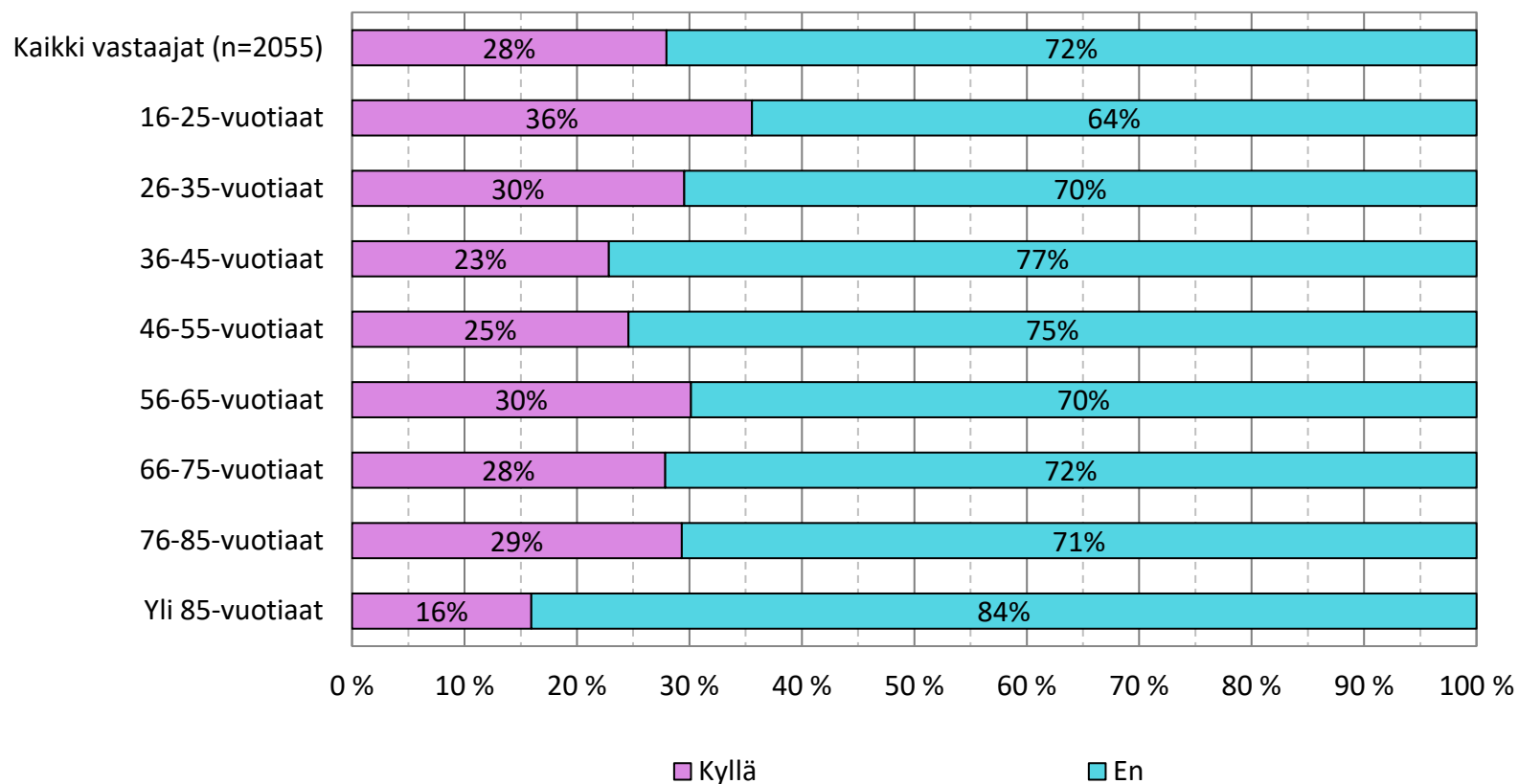
Oletko itse kokenut syrjintää iän perusteella?

Syrjintä iän perusteella

Ikäluokka

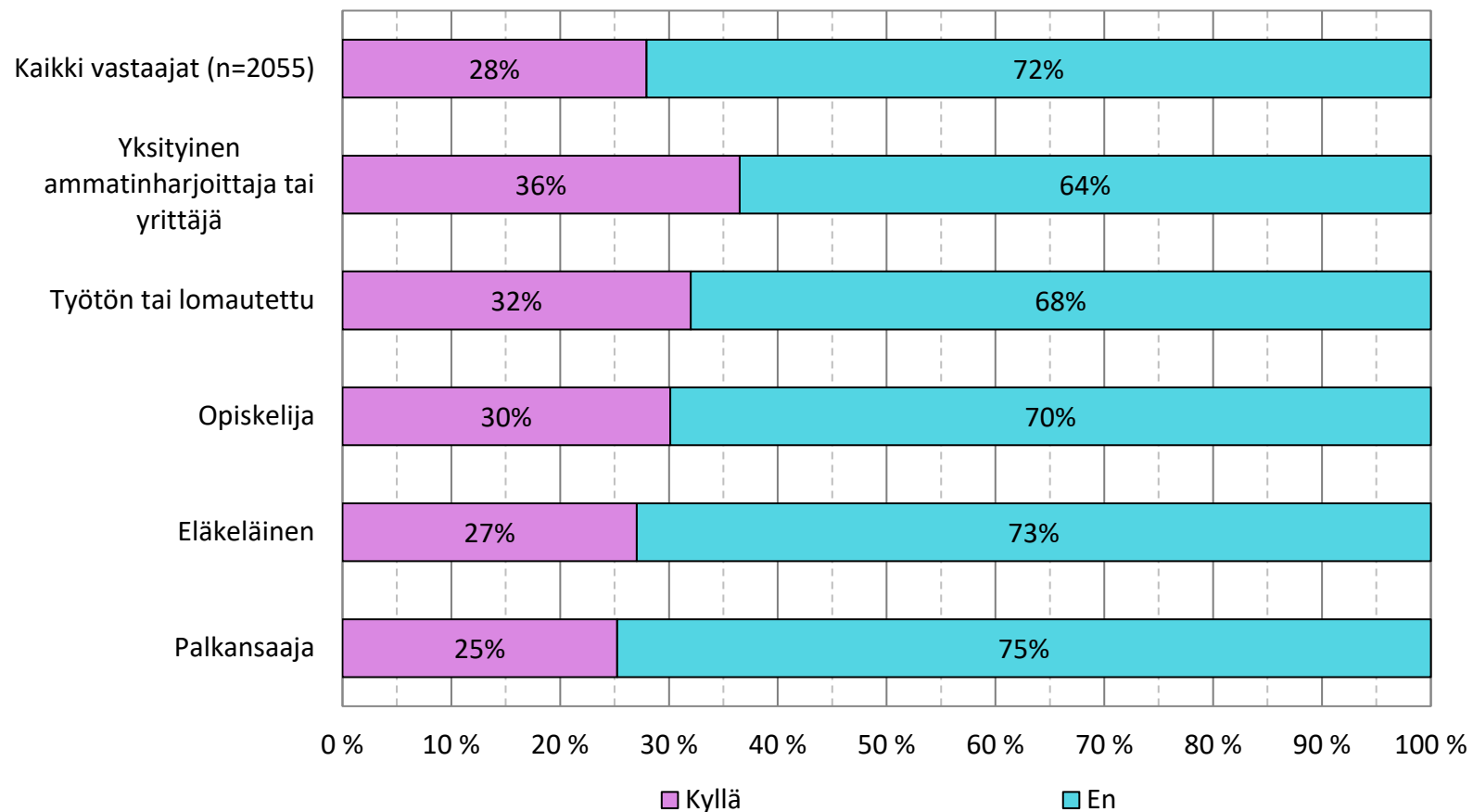
Oletko itse kokenut syrjintää iän perusteella?

Syrjintä iän perusteella

Ammattiasema

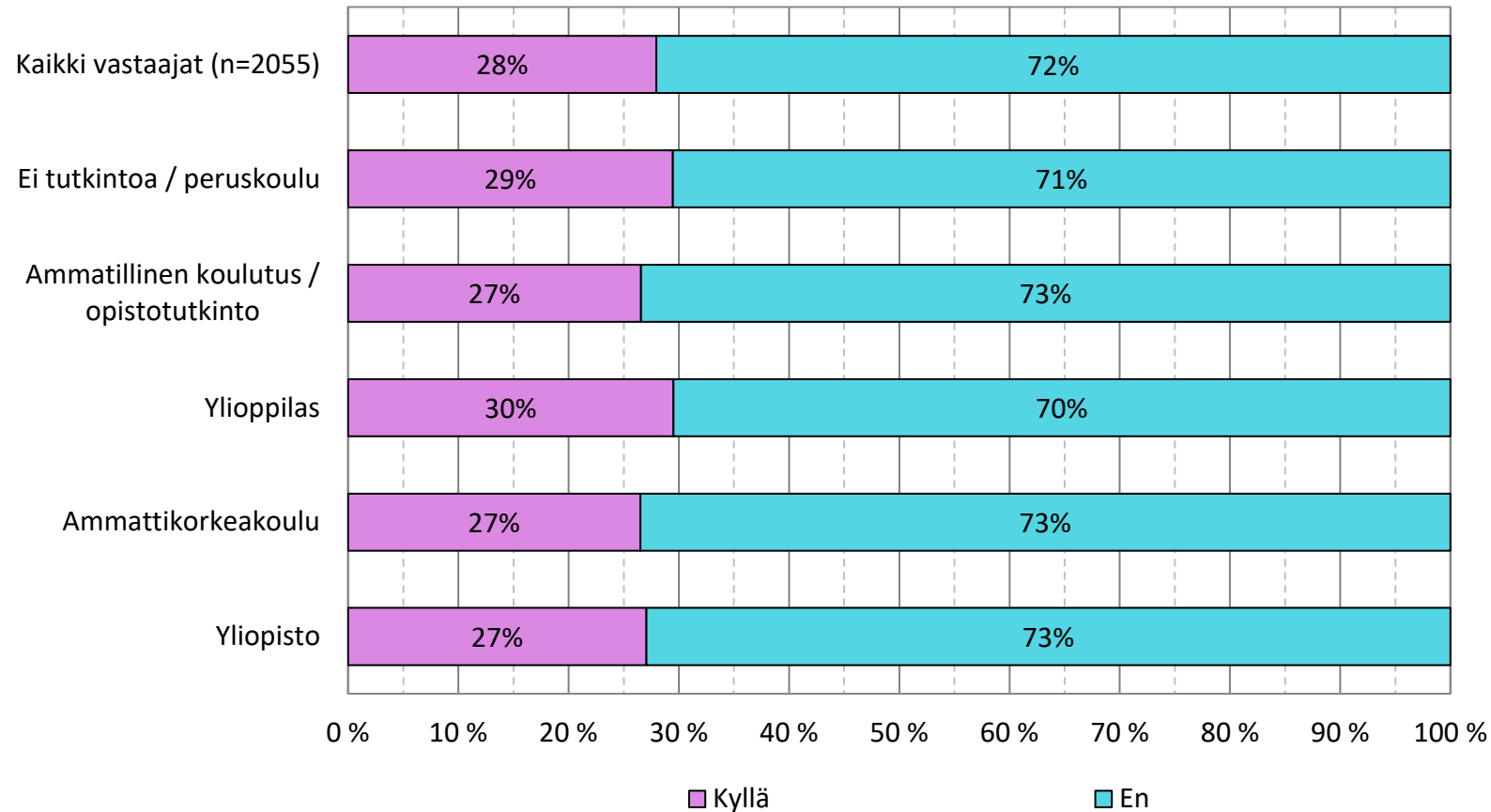
Oletko itse kokenut syrjintää iän perusteella?

Syrjintä iän perusteella

Koulutus

Oletko itse kokenut syrjintää iän perusteella?

Syrjintä iän perusteella

Yhteenvedo avoimista kommenteista

Millaista syrjintää olet kokenut? (665 vastausta)

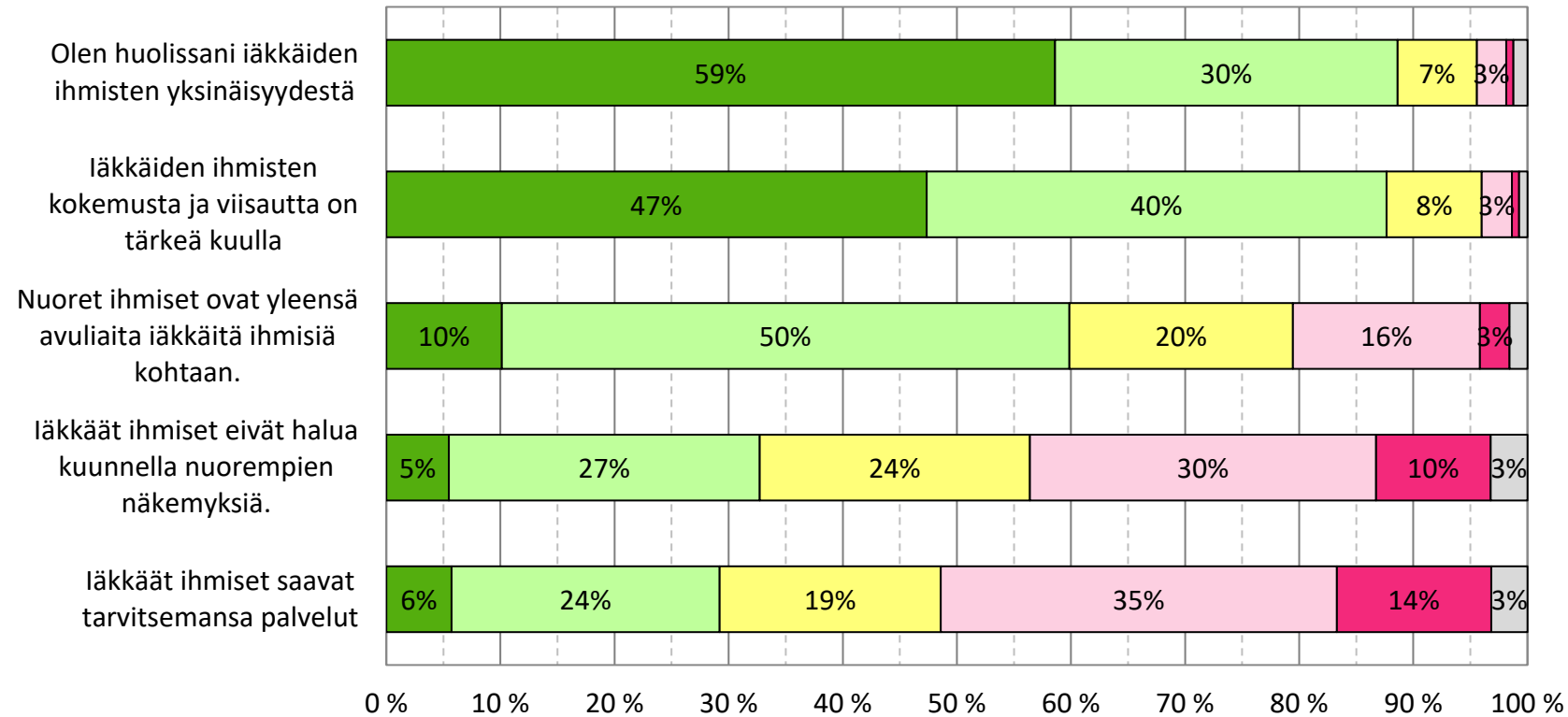
- Syrjintää työmarkkinoilla tai työpaikalla kertoo kokeneensa vastaajista 38 % ja 8 % vastaa suoraan jääneensä ilman työpaikkaa ikään perustuvan syrjinnän takia
 - ”Työelämän rekrytoinneissa hyvästä ammattitaidosta ja erinomaisesta kokemuksesta sekä koulutuksesta huolimatta tehtäviin valittiin aina selvästi nuorempi ihminen”
 - ”Työhakemuksiin ei vastata tai haastatteluun ei kutsuta, vaikka jälkepäin on tehtävään valitun profiilista nähtävissä, että olisin ollut koulutetumpi ja kokeneempi, mutta myös vanhempi”
- Vastaajista 16 % kertoo kokeneensa ongelmia terveydenhuollon palvelujen saatavuudessa
 - ”Terveyshuolto ei suhtaudu vakavasti vanhusten sairauksiin jättämällä esim. tutkimukset huonosti hoidetuiksi”
 - ”Ei tahdo saada aikaa päästä lääkärin tai omahoitajan vastaanotolle”
- Melkein kymmenes (9 %) vastaajista mainitsee kokeneensa aliarvioimista tai vähättelyä, usein työpaikalla ja iän lisäksi myös sukupuoleen liittyen
 - ”Työpaikalla iän takia vähätelty, pidetty osaamattomampana vain iän perusteella”
 - ”Nuorena naisena varsinkin omassa ammatissa vähätellään osaamisen tasoa”
- Vastaajista 6 % vastaa kohdanneensa epäkunnioittavaa/huonoa käytöstä ja toinen 6 % vastaajista kertoo, ettei heitä kuunnella
 - ”Erlaisissa tilaisuuksissa ei edes haluta kuulla mielipidettä ja ohjataan sivulle näkymättömiin”
- 5 % kokee, ettei heitä oteta iän takia tosissaan
- Lisäksi vastauksissa mainittiin myös epäpätevänä pitäminen iän takia (4 %), syrjintä Kelan toimesta (4 %), ulkopuolelle jättäminen (3 %), pakottaminen digipalveluiden käyttöön (2 %), välinpitämättömyys (2 %) ja syrjintä viranomaisten toimesta (2%)

lökkäisiin liittyvät asenteet

Kaikki vastaajat

Kaikki vastaajat (n=2055)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En samaa enkä eri mieltä
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä ■ En osaa sanoa

lökkäisiin liittyvät asenteet

Keskiarvo sukupuolen ja iän mukaan

Ota kantaa seuraaviin väittämiin	Kaikki vastaajat (n=2055)	Nainen (n=1054)	Mies (n=972)	16-25-vuotiaat (n=244)	26-35-vuotiaat (n=259)	36-45-vuotiaat (n=270)	46-55-vuotiaat (n=299)	56-65-vuotiaat (n=382)	66-75-vuotiaat (n=348)	76-85-vuotiaat (n=181)	Yli 85-vuotiaat (n=71)
Olen huolissani iäkkäiden ihmisten yksinäisyydestä	4,5	4,6	4,3	4,3	4,4	4,4	4,5	4,6	4,5	4,5	4,2
lökkäiden ihmisten kokemusta ja viisautta on tärkeä kuulla	4,3	4,4	4,2	4,2	4,1	4,4	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3
Nuoret ihmiset ovat yleensä avuliaita iäkkäitä ihmisiä kohtaan	3,5	3,5	3,5	3,7	3,5	3,5	3,4	3,4	3,4	3,5	4,1
lökkäät ihmiset eivät halua kuunnella nuorempien näkemyksiä	2,9	2,8	2,9	3,2	3,3	3,2	2,9	2,7	2,6	2,6	2,4
lökkäät ihmiset saavat tarvitsemansa palvelut	2,7	2,6	2,9	3,1	2,9	2,7	2,6	2,5	2,6	2,6	3,3

5=Täysin samaa mieltä, 1=Täysin eri mieltä

lökkäisiin liittyvät asenteet

Keskiarvo koulutuksen ja ammattiaseman mukaan

Ota kantaa seuraaviin väittämiin	Kaikki vastaajat (n=2055)	Palkan- saaja (n=596)	Yksi- tyinen amma- tinhar- joittaja tai yrittäjä (n=77)	Työtön tai lomau- tettu (n=253)	Eläke- läinen (n=801)	Opiske- lija (n=240)	Ei tutkin- toa / perus- koulu (n=368)	Yliop- pilas (n=183)	Amma- tillinen koulu- tus / opisto- tutkin- to (n=894)	Ammat- tikorke- akoulu (n=234)	Ylio- pisto (n=261)
Olen huolissani iäkkäiden ihmisten yksinäisyydestä	4,5	4,4	4,5	4,4	4,5	4,5	4,5	4,4	4,5	4,5	4,3
lökkäiden ihmisten kokemusta ja viisautta on tärkeä kuulla	4,3	4,3	4,5	4,3	4,4	4,2	4,4	4,2	4,4	4,3	4,3
Nuoret ihmiset ovat yleensä avuliaita iäkkäitä ihmisiä kohtaan.	3,5	3,5	3,6	3,4	3,5	3,6	3,5	3,6	3,5	3,4	3,6
lökkäät ihmiset eivät halua kuunnella nuorempien näkemyksiä.	2,9	3,1	2,9	2,9	2,6	3,1	3,0	2,9	2,8	2,9	2,8
lökkäät ihmiset saavat tarvitsemansa palvelut	2,7	2,8	2,6	2,7	2,7	3,0	2,8	2,8	2,6	2,7	2,7

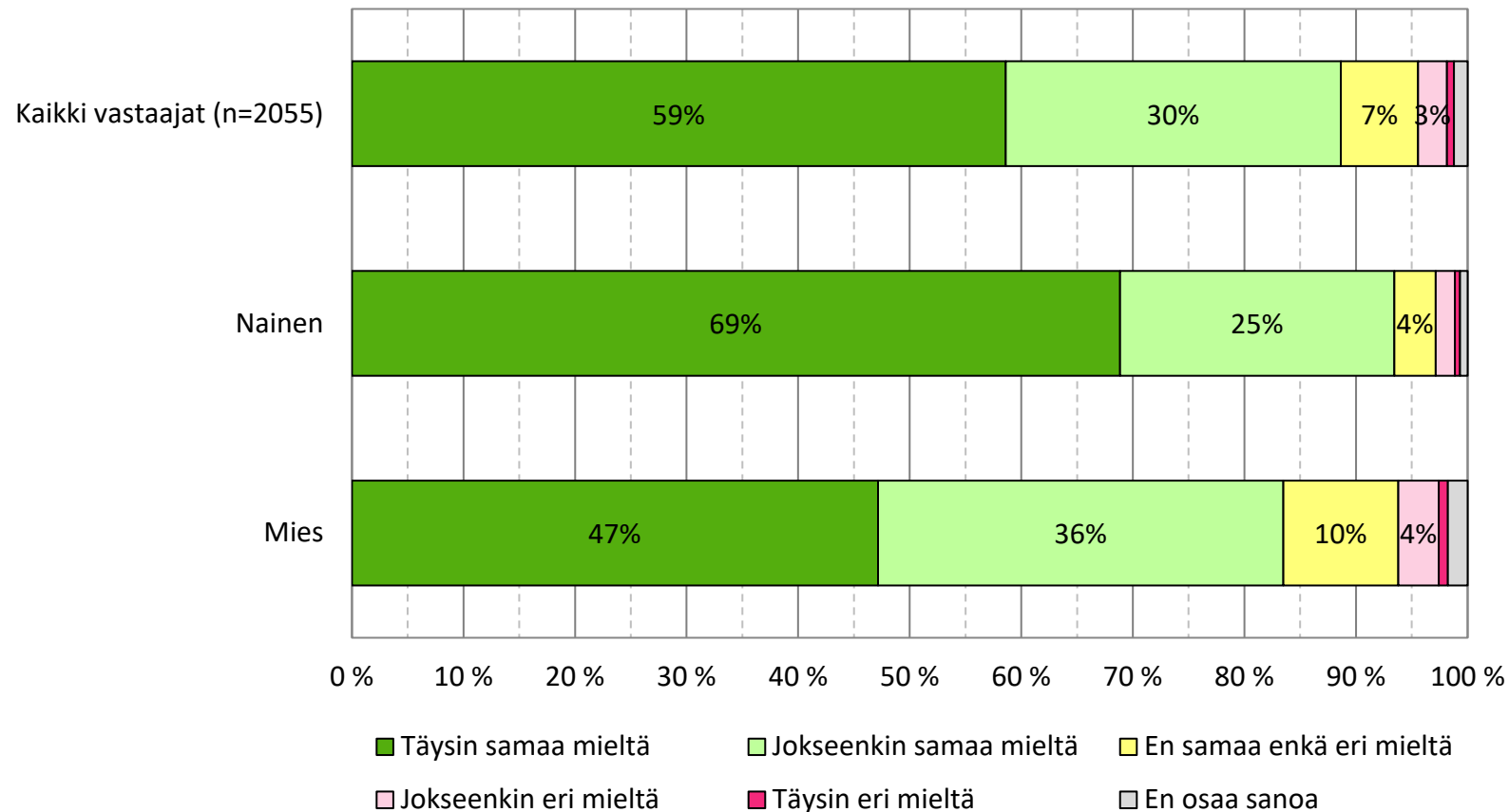
5=Täysin samaa mieltä, 1=Täysin eri mieltä

lökkäisiin liittyvät asenteet

Sukupuoli

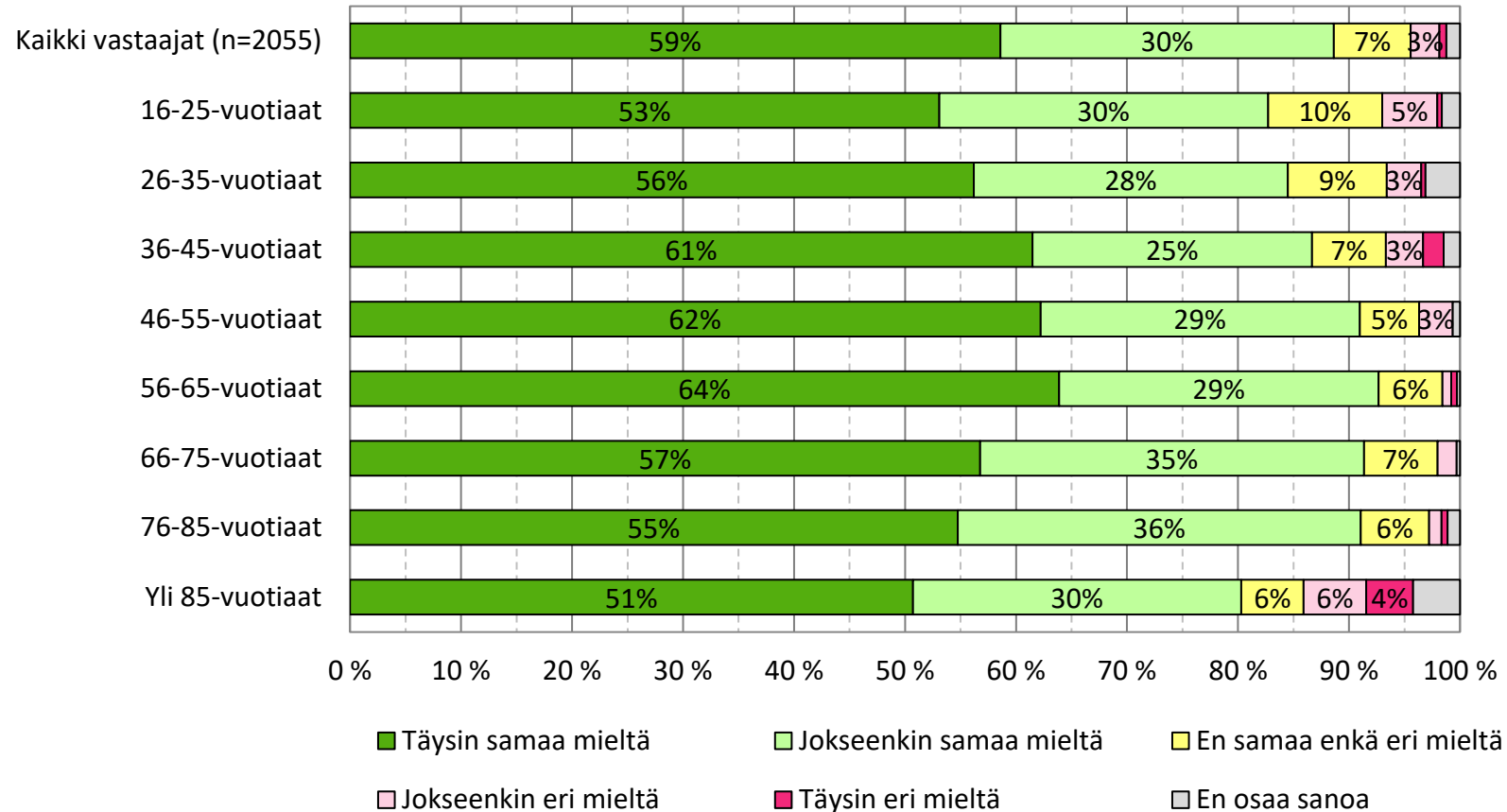
Olen huolissani iäkkäiden ihmisten yksinäisyydestä

lökkäisiin liittyvät asenteet

Ikäluokka

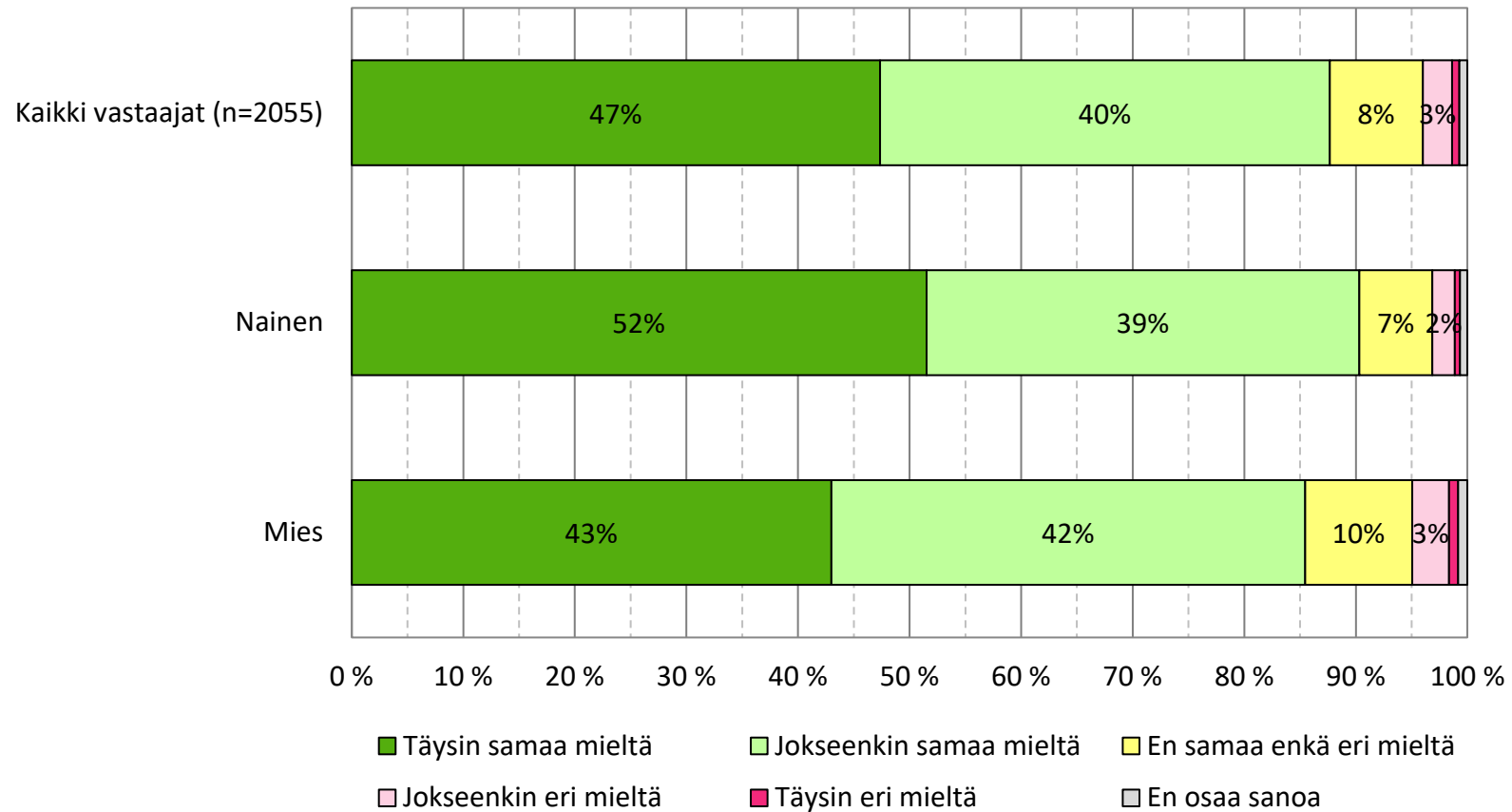
Olen huolissani iäkkäiden ihmisten yksinäisyydestä

lökkäisiin liittyvät asenteet

Sukupuoli

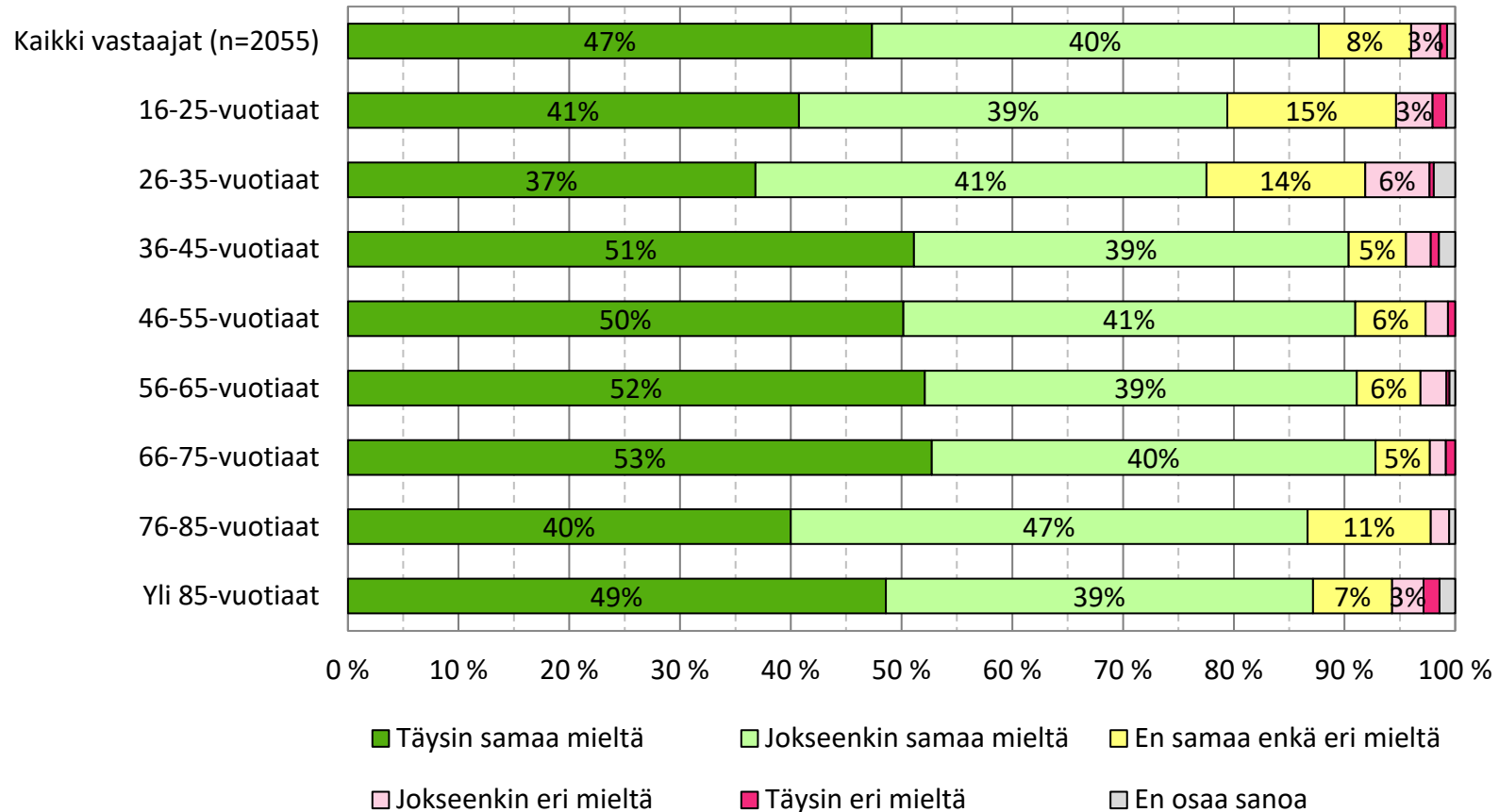
lökkäiden ihmisten kokemusta ja viisautta on tärkeä kuulla

lökkäisiin liittyvät asenteet

Ikäluokka

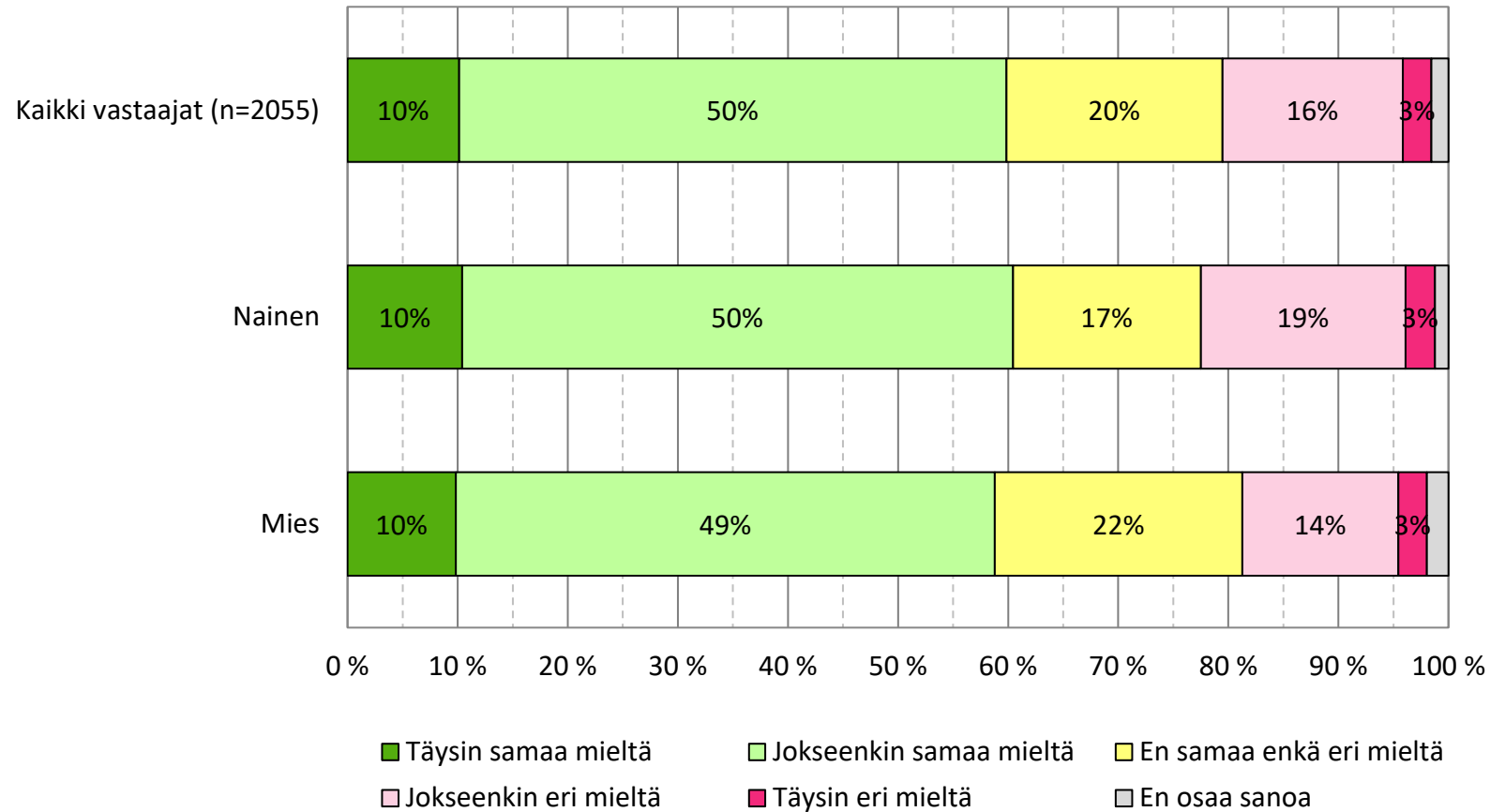
lökkäiden ihmisten kokemusta ja viisautta on tärkeä kuulla

lökkäisiin liittyvät asenteet

Sukupuoli

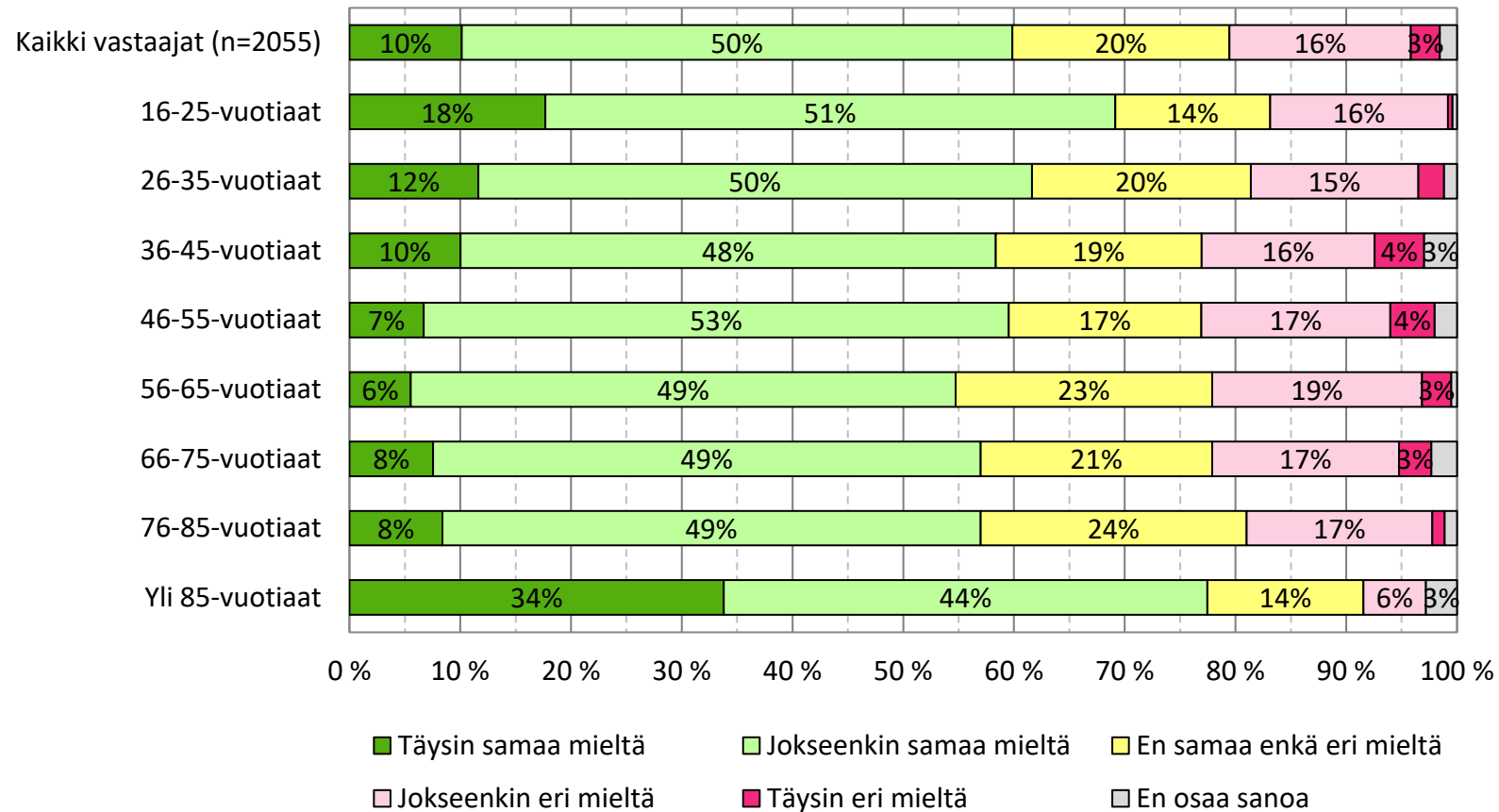
Nuoret ihmiset ovat yleensä avuliaita iäkkäitä ihmisiä kohtaan.

lökkäisiin liittyvät asenteet

Ikäluokka

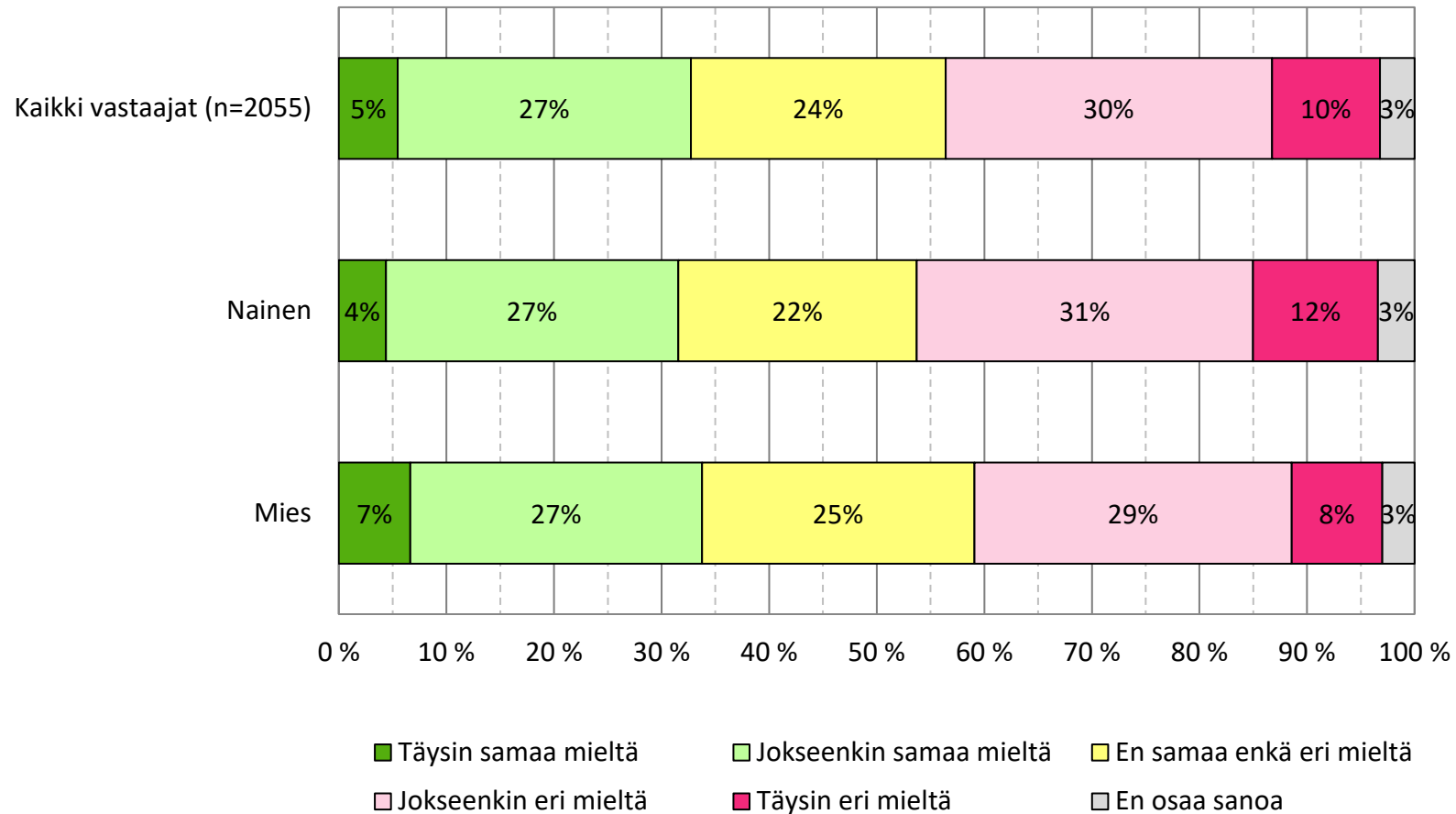
Nuoret ihmiset ovat yleensä avuliaita iäkkäitä ihmisiä kohtaan.

lökkäisiin liittyvät asenteet

Sukupuoli

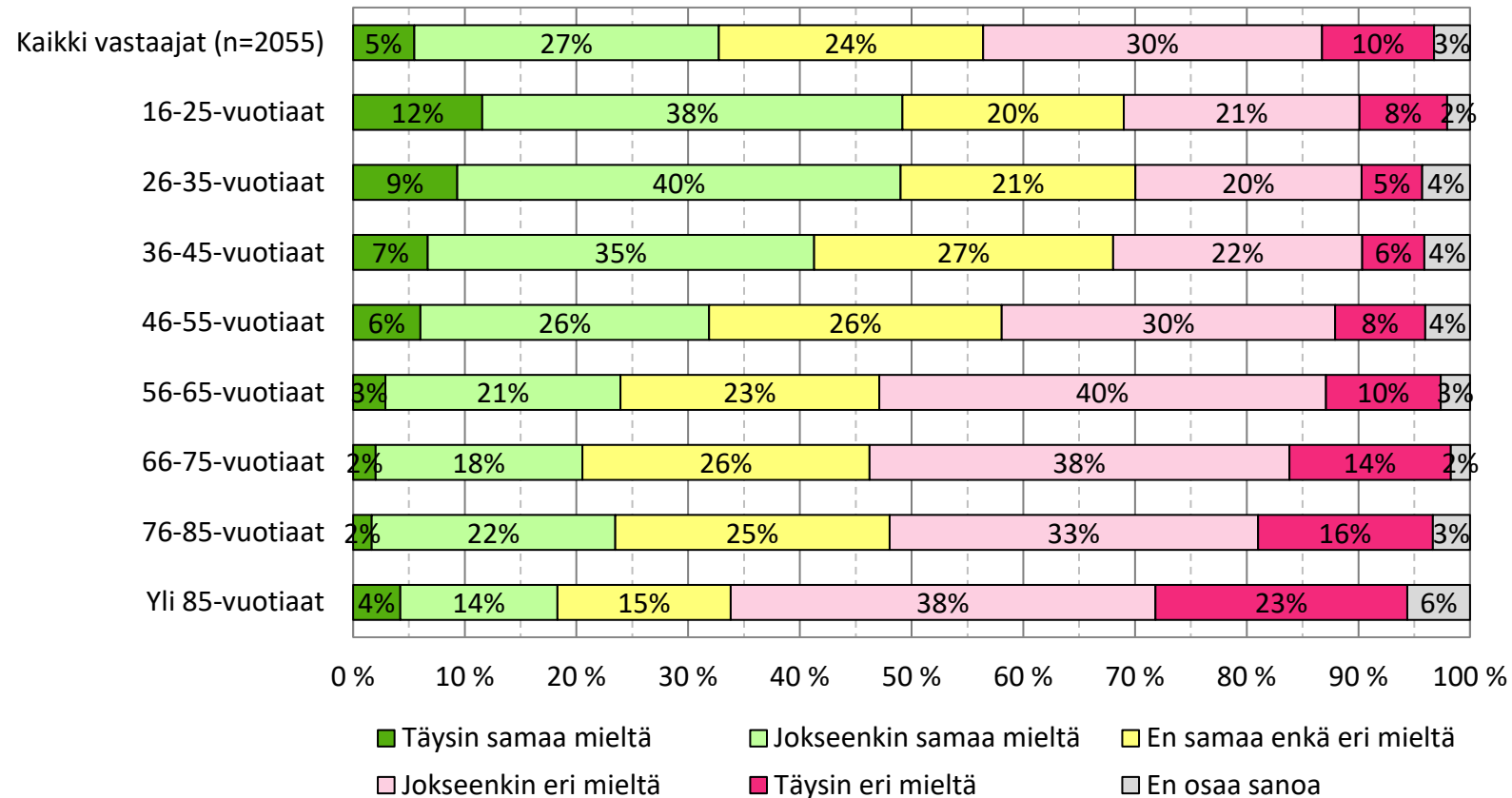
lökkät ihmiset eivät halua kuunnella nuorempien näkemyksiä.

lökkäisiin liittyvät asenteet

Ikäluokka

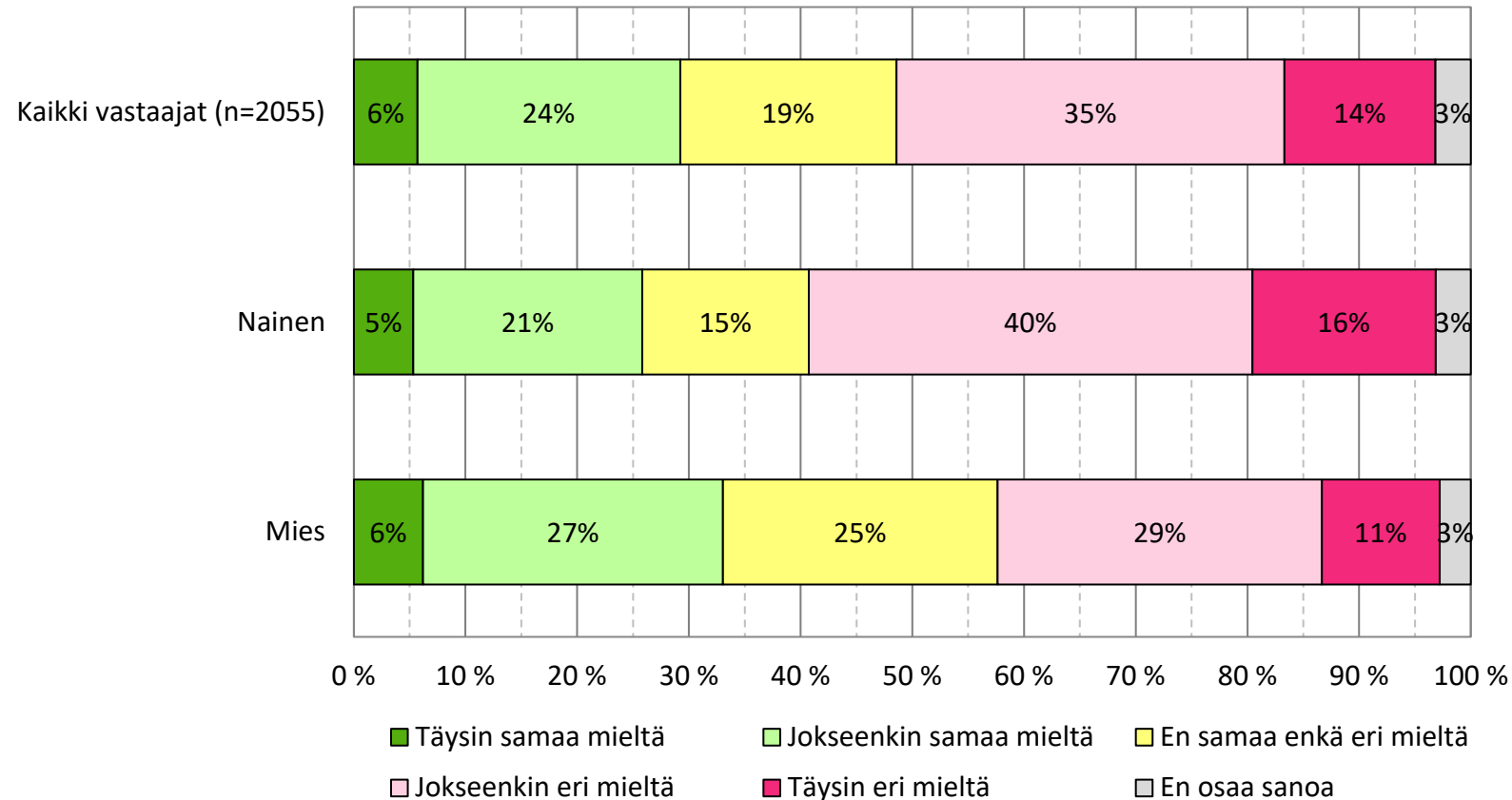
lökkät ihmiset eivät halua kuunnella nuorempien näkemyksiä.

lökkäisiin liittävät asenteet

Sukupuoli

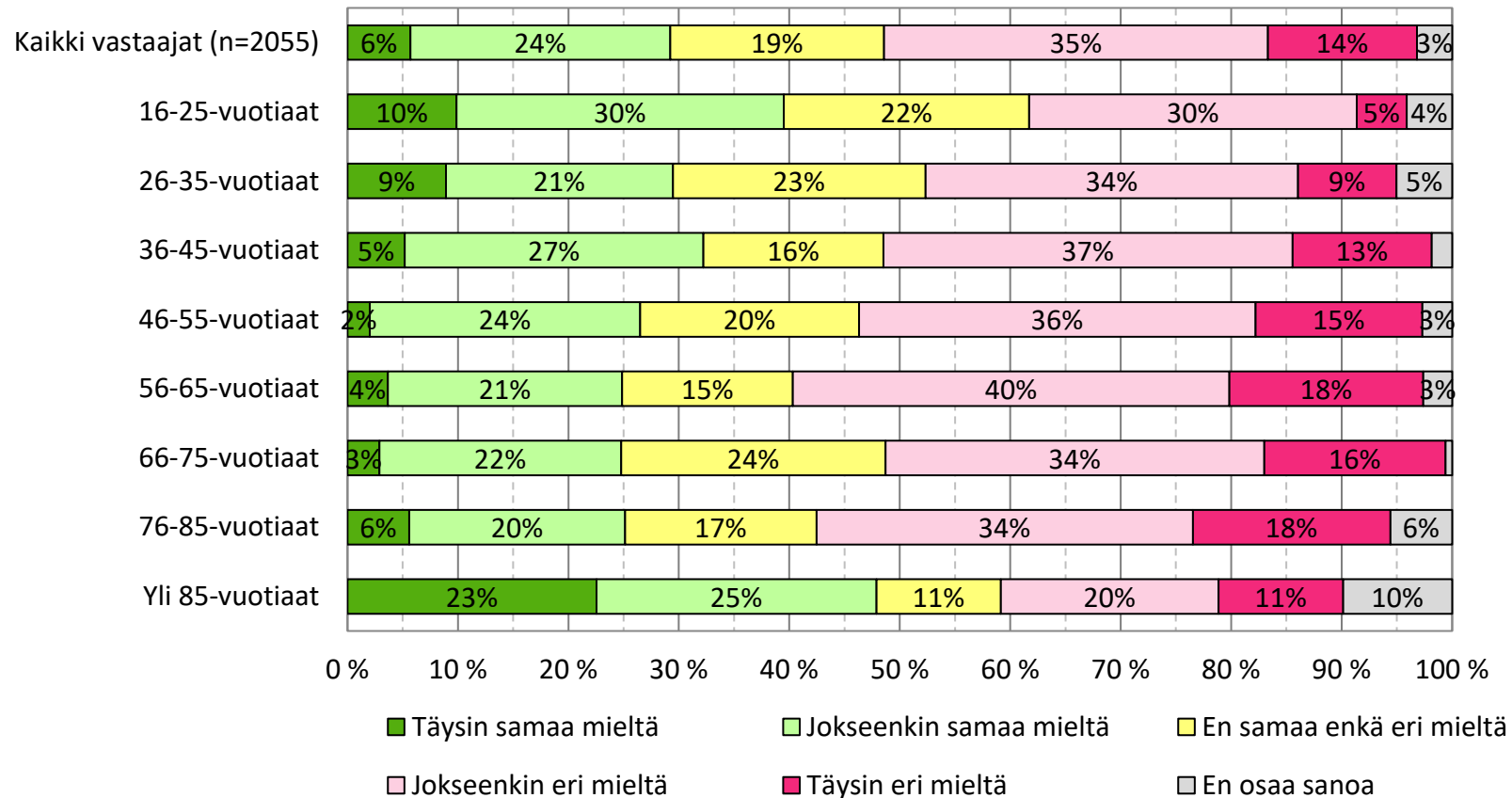
lökkät ihmiset saavat tarvitsemansa palvelut

lääkäisiin liittyvät asenteet

Ikäluokka

lääkäät ihmiset saavat tarvitsemansa palvelut

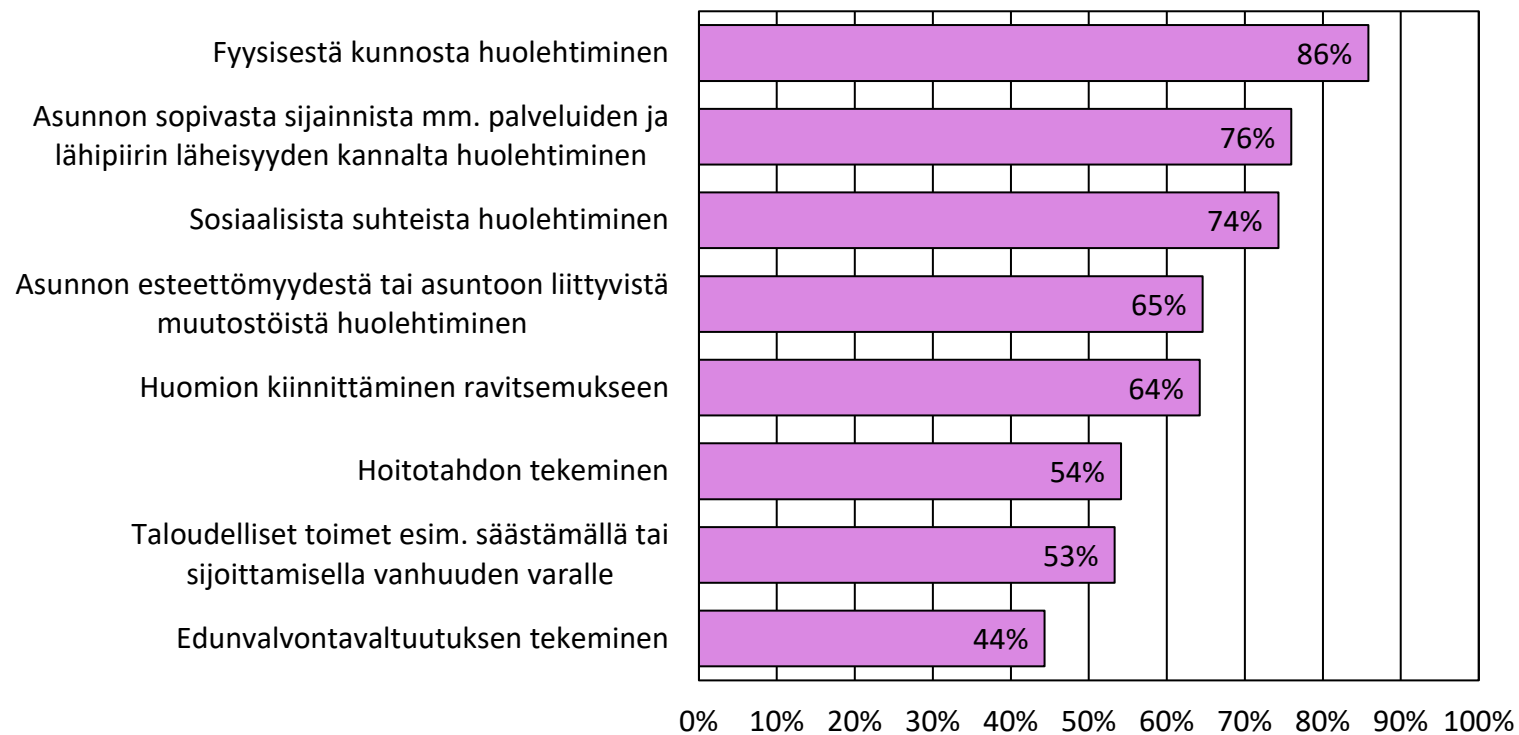
Omaehtoinen varautuminen vanhuuteen

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Vanhuuteen varautumisen toimenpiteet

Mitä seuraavista toimenpiteistä pidät tärkeänä ihmisen omassa varautumisessa vanhuuteen? Valitse kaikki mielestäsi tärkeät vaihtoehdot.

■ n=2055

Vanhuuteen varautumisen toimenpiteet

Sukupuolen ja ikäryhmien mukaan

Mitä seuraavista toimenpiteistä pidät tärkeänä ihmisen omassa varautumisessa vanhuuteen? Valitse kaikki mielestäsi tärkeät vaihtoehdot.	Kaikki vastaajat (n=2055)	Nainen (n=1054)	Mies (n=972)	16-25-vuotiaat (n=244)	26-35-vuotiaat (n=259)	36-45-vuotiaat (n=270)	46-55-vuotiaat (n=299)	56-65-vuotiaat (n=382)	66-75-vuotiaat (n=348)	76-85-vuotiaat (n=181)	Yli 85-vuotiaat (n=71)
Fyysisestä kunnosta huolehtiminen	86 %	90 %	81 %	78 %	81 %	87 %	82 %	88 %	92 %	91 %	90 %
Asunnon sopivasta sijainnista mm. palveluiden ja lähipiirin läheisyyden kannalta huolehtiminen	76 %	82 %	69 %	71 %	72 %	77 %	75 %	78 %	77 %	81 %	75 %
Sosiaalisista suhteista huolehtiminen	74 %	82 %	65 %	79 %	76 %	77 %	73 %	75 %	70 %	74 %	62 %
Asunnon esteettömyydestä tai asuntoon liittyvistä muutostöistä huolehtiminen	65 %	68 %	61 %	55 %	63 %	64 %	67 %	68 %	66 %	68 %	66 %
Huomion kiinnittäminen ravitsemukseen	64 %	72 %	56 %	54 %	60 %	65 %	65 %	66 %	67 %	70 %	71 %
Hoitotahdon tekeminen	54 %	65 %	42 %	53 %	54 %	56 %	54 %	58 %	47 %	60 %	46 %
Taloudelliset toimet esim. säästämällä tai sijoittamisella vanhuuden varalle	53 %	58 %	48 %	51 %	55 %	58 %	50 %	51 %	52 %	56 %	57 %
Edunvalvontavaltuutuksen tekeminen	44 %	51 %	38 %	39 %	42 %	43 %	39 %	44 %	44 %	61 %	57 %

Vanhuuteen varautumisen toimenpiteet

Koulutuksen ja ammattiaseman mukaan

Mitä seuraavista toimenpiteistä pidät tärkeänä ihmisen omassa varautumisessa vanhuuteen? Valitse kaikki mielestäsi tärkeät vaihtoehdot.	Kaikki vastajat (n=2055)	Ei tutkintoa / peruskoulu (n=368)	Ylioppilas (n=183)	Ammatillinen koulutus / opistotutkinto (n=894)	Ammattikorkeakoulu (n=234)	Yliopisto (n=261)	Palkansaaja (n=596)	Yksityinen ammatinharjoittaja tai yrittäjä (n=77)	Työtön tai lomautettu (n=253)	Eläkeläinen (n=801)	Opiskelija (n=240)
Fyysisestä kunnosta huolehtiminen	86 %	80 %	85 %	87 %	92 %	90 %	83 %	82 %	85 %	88 %	89 %
Asunnon sopivasta sijainnista mm. palveluiden ja lähipiirin läheisyyden kannalta huolehtiminen	76 %	78 %	76 %	77 %	76 %	72 %	73 %	72 %	74 %	79 %	77 %
Sosiaalisista suhteista huolehtiminen	74 %	72 %	81 %	75 %	77 %	71 %	77 %	64 %	70 %	72 %	86 %
Asunnon esteettömyydestä tai asuntoon liittyvistä muutostöistä huolehtiminen	65 %	62 %	56 %	69 %	62 %	66 %	69 %	59 %	58 %	67 %	58 %
Huomion kiinnittäminen ravitsemukseen	64 %	64 %	65 %	65 %	71 %	64 %	62 %	64 %	64 %	68 %	61 %
Hoitotahdon tekeminen	54 %	49 %	61 %	56 %	61 %	54 %	55 %	45 %	49 %	54 %	62 %
Taloudelliset toimet esim. säästämällä tai sijoittamisella vanhuuden varalle	53 %	49 %	55 %	52 %	68 %	57 %	57 %	63 %	38 %	52 %	61 %
Edunvalvontavaltuutuksen tekeminen	44 %	41 %	42 %	44 %	45 %	55 %	47 %	45 %	32 %	47 %	45 %

Vanhustyön vetovoima

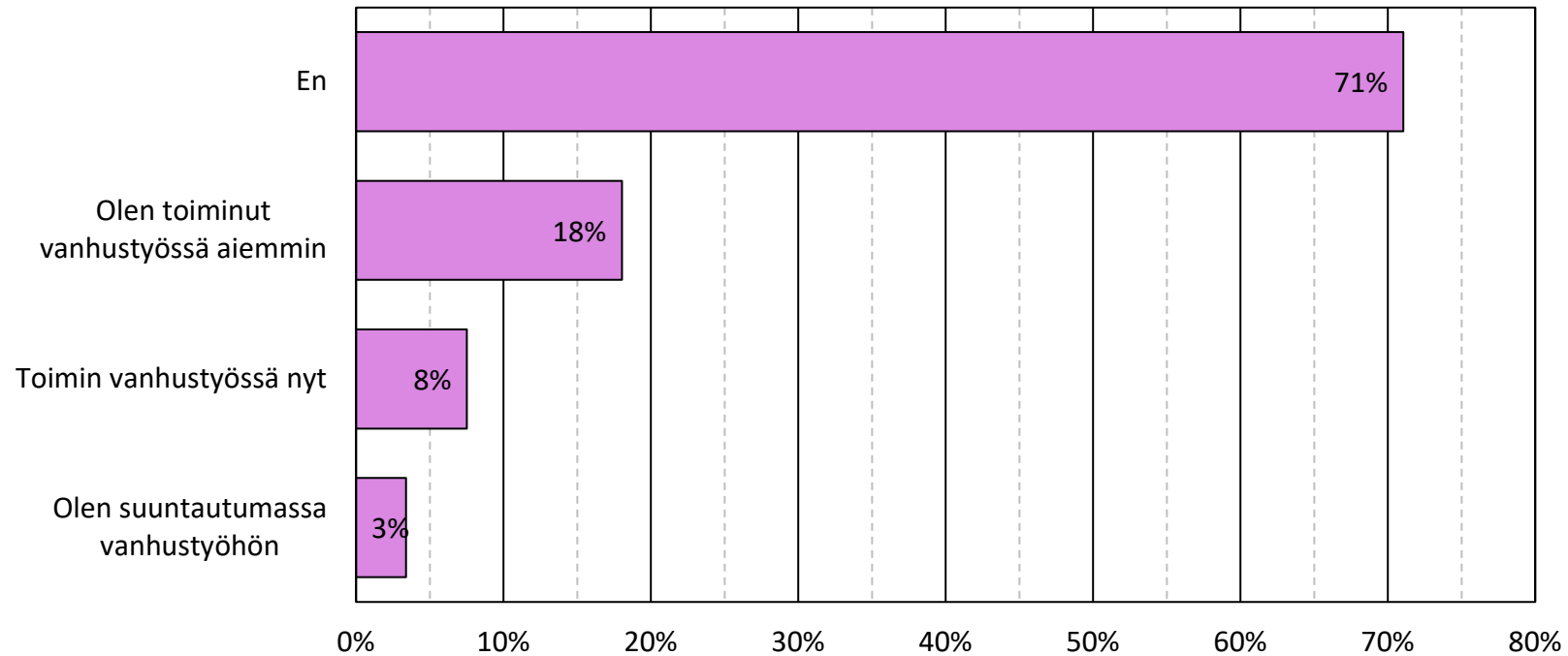

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Vanhustyö

Kaikki vastaajat

Toimitko, oletko toiminut tai oletko suuntautumassa vanhustyöhön?

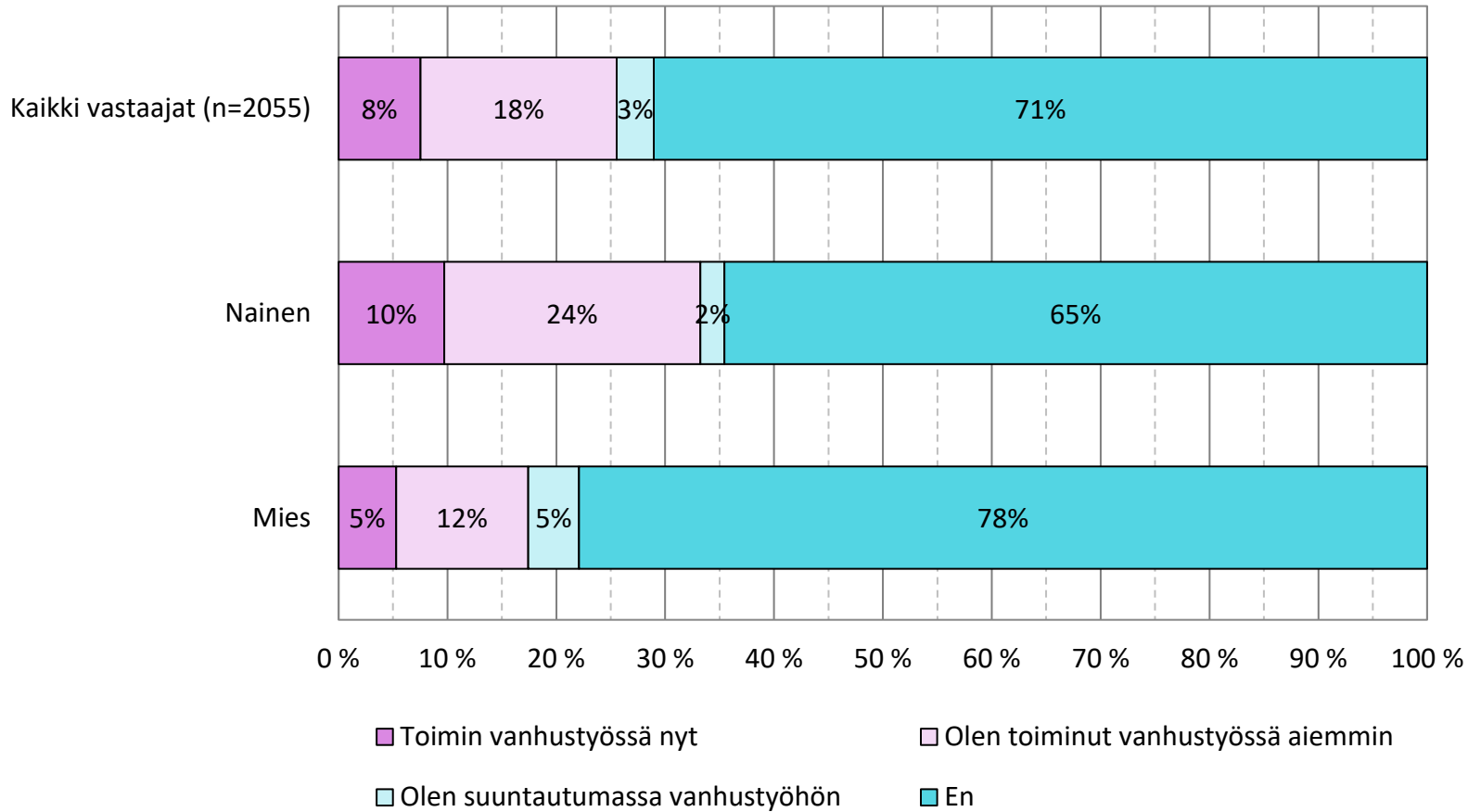
■ n=2055

Vanhustyö

Sukupuoli

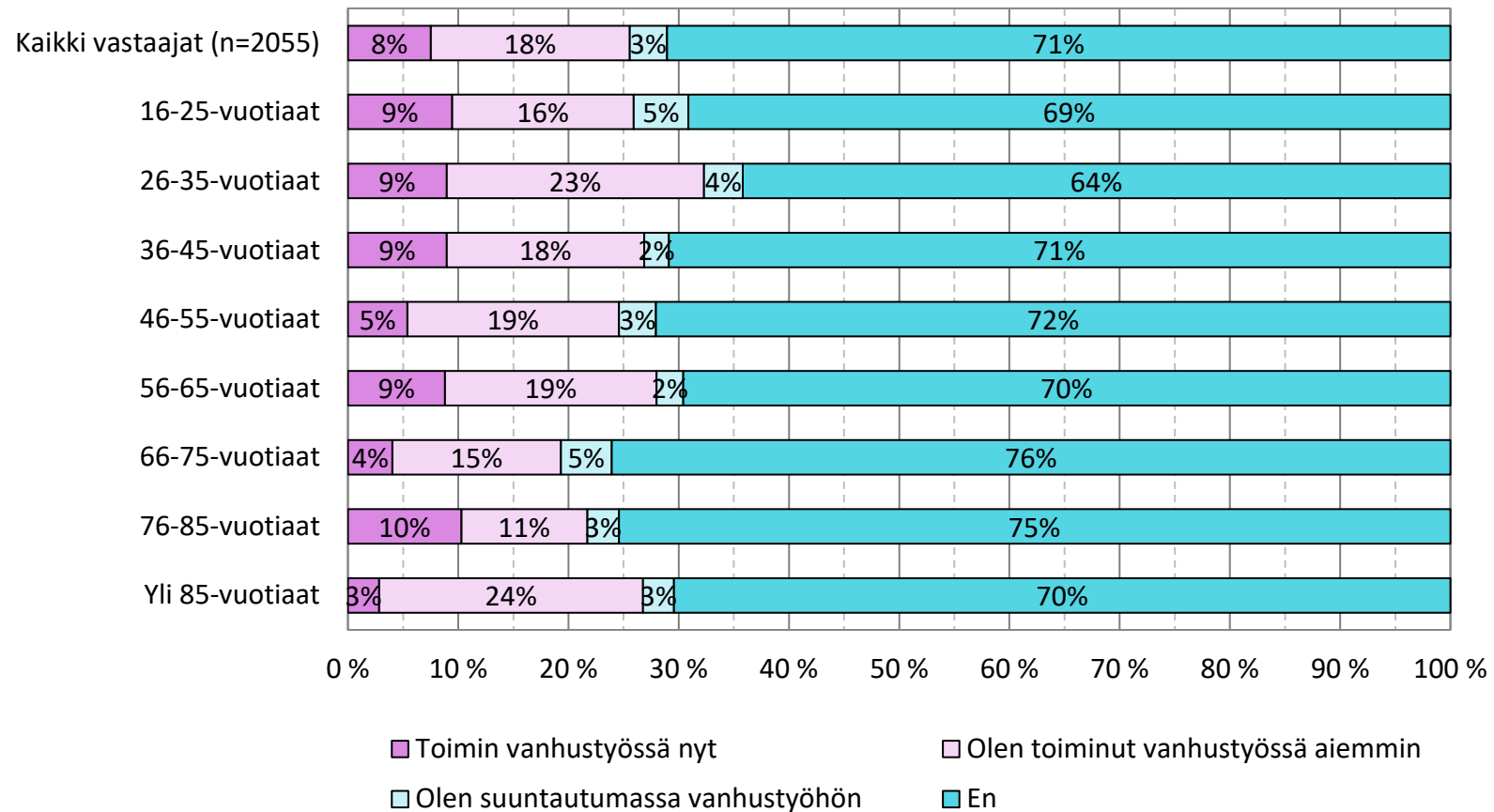
Toimitko, oletko toiminut tai oletko suuntautumassa vanhustyöhön?

Vanhustyö

Ikäluokka

Toimitko, oletko toiminut tai oletko suuntautumassa vanhustyöhön?

Mielikuvat vanhustyöstä

Yhteenvedo avoimista kommenteista

Minkälaisia mielikuvia liität vanhustyöhön? (1903 vastausta)

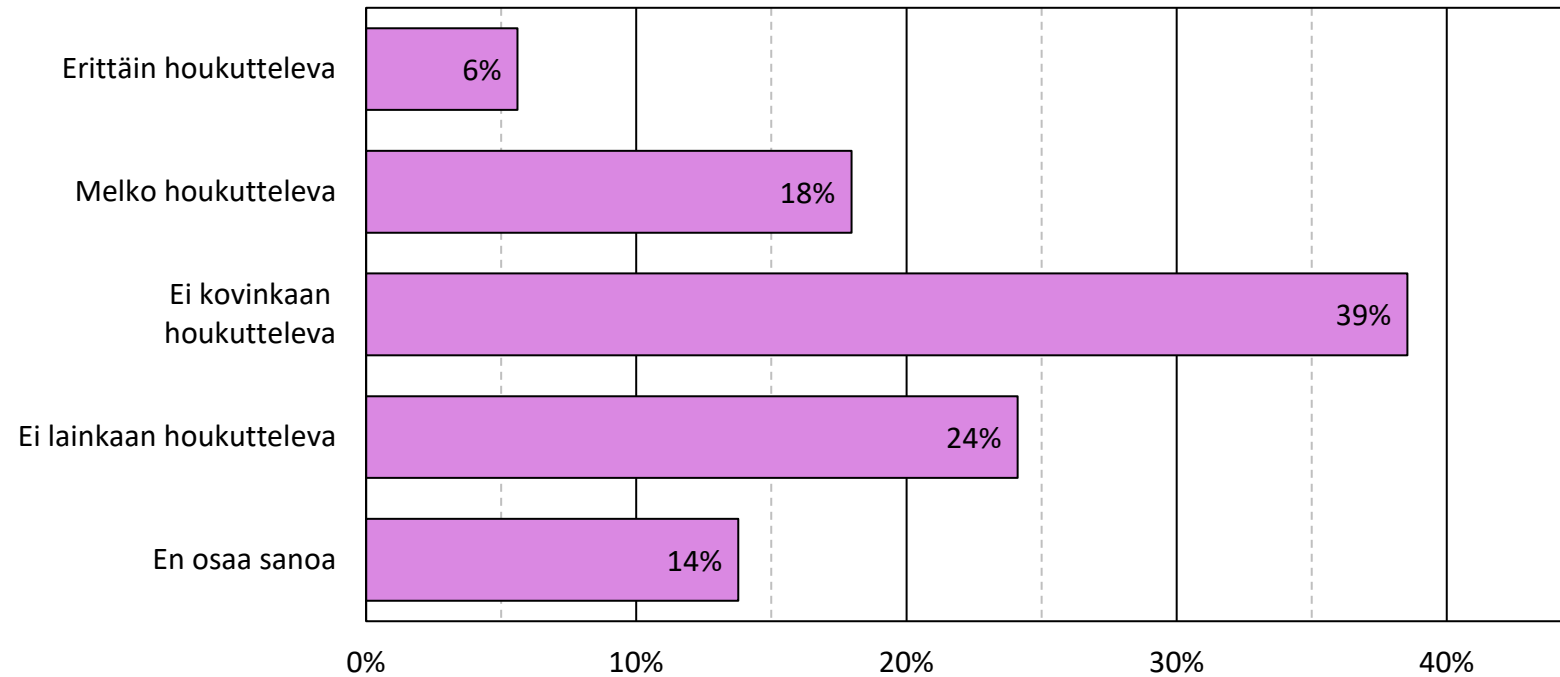
- Neljäsosa kysymykseen vastanneista kuvaili vanhustyötä **raskaaksi** sekä fyysisesti että henkisesti
- Kysymykseen vastanneista 14% mainitsi **kiireen** mielikuvana vanhustyöstä. Hoitajilla nähtiin olevan liian kiire työssään
 - Kiire liitettiin yleensä alan huonoon resursointiin
- 13% vastaajista mainitsi vanhustyön **huonon resursoinnin**
- Kysymykseen vastanneista 11% kuvaili vanhustyötä **erittäin tärkeäksi ja arvokkaaksi**
- Kymmenesosa vastaajista kertoi mielikuvansa vanhustyöstä olevan **yleisesti positiivinen**. Erityisesti hoitajat saivat kiitosta
- Kymmenesosa vastaajista piti vanhustyötä **alipalkattuna** alana
- 9% vastaajista kertoi mielikuvansa olevan **yleisesti negatiivinen**. Erityisesti vanhusten kohtelu sai mainintoja
- 9% vastaajista **ei osannut sanoa**
- Lisäksi muutamia mainintoja vanhustyöhön liitettyistä mielikuvista keräsivät esimerkiksi: **auttaminen, työn huono arvostus, työn antoisuus ja työn vaativuus**

Vanhustyö

Kaikki vastaajat

Kuinka houkuttelevana alana pidät vanhustyötä?

■ n=2055

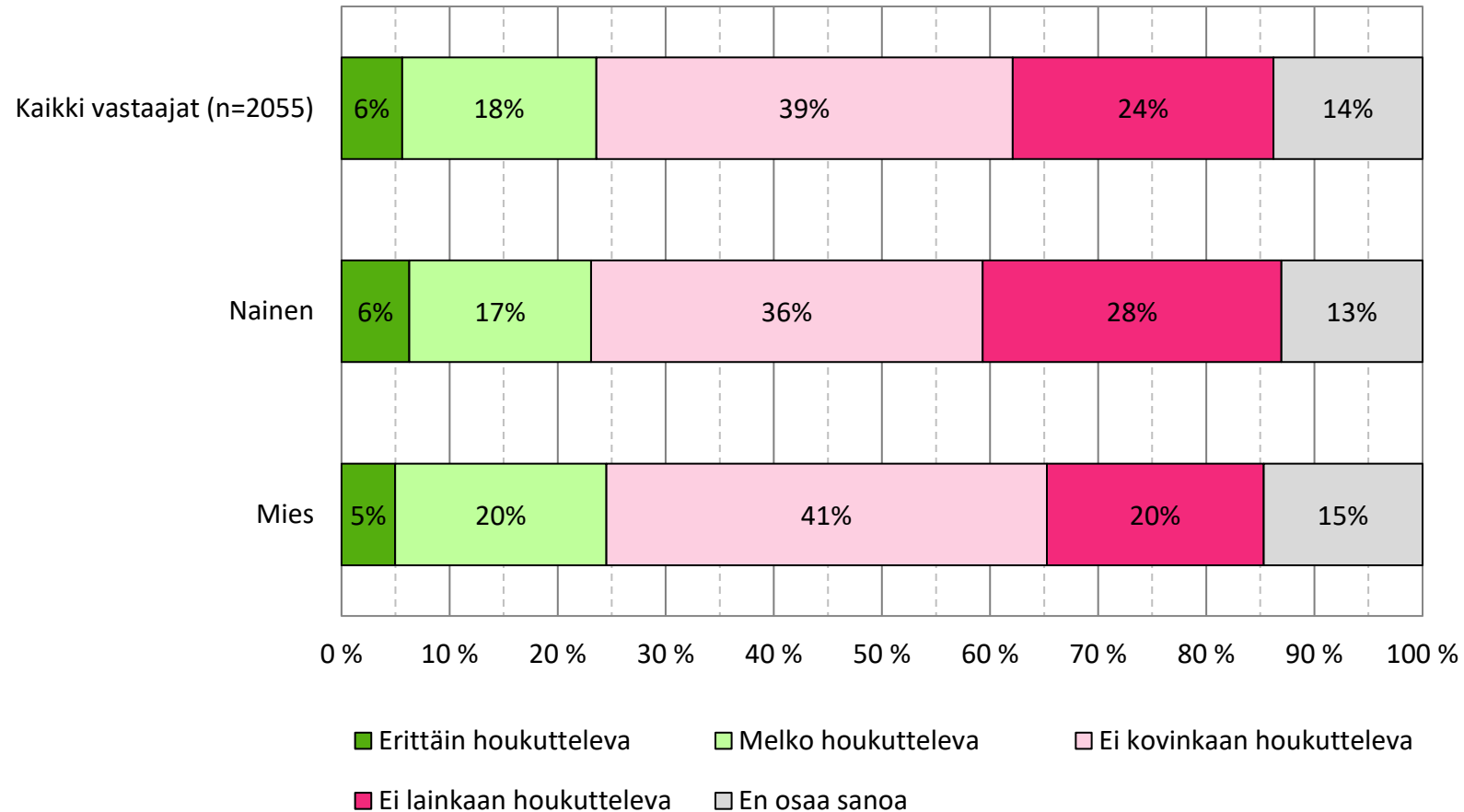

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Vanhustyö

Sukupuoli

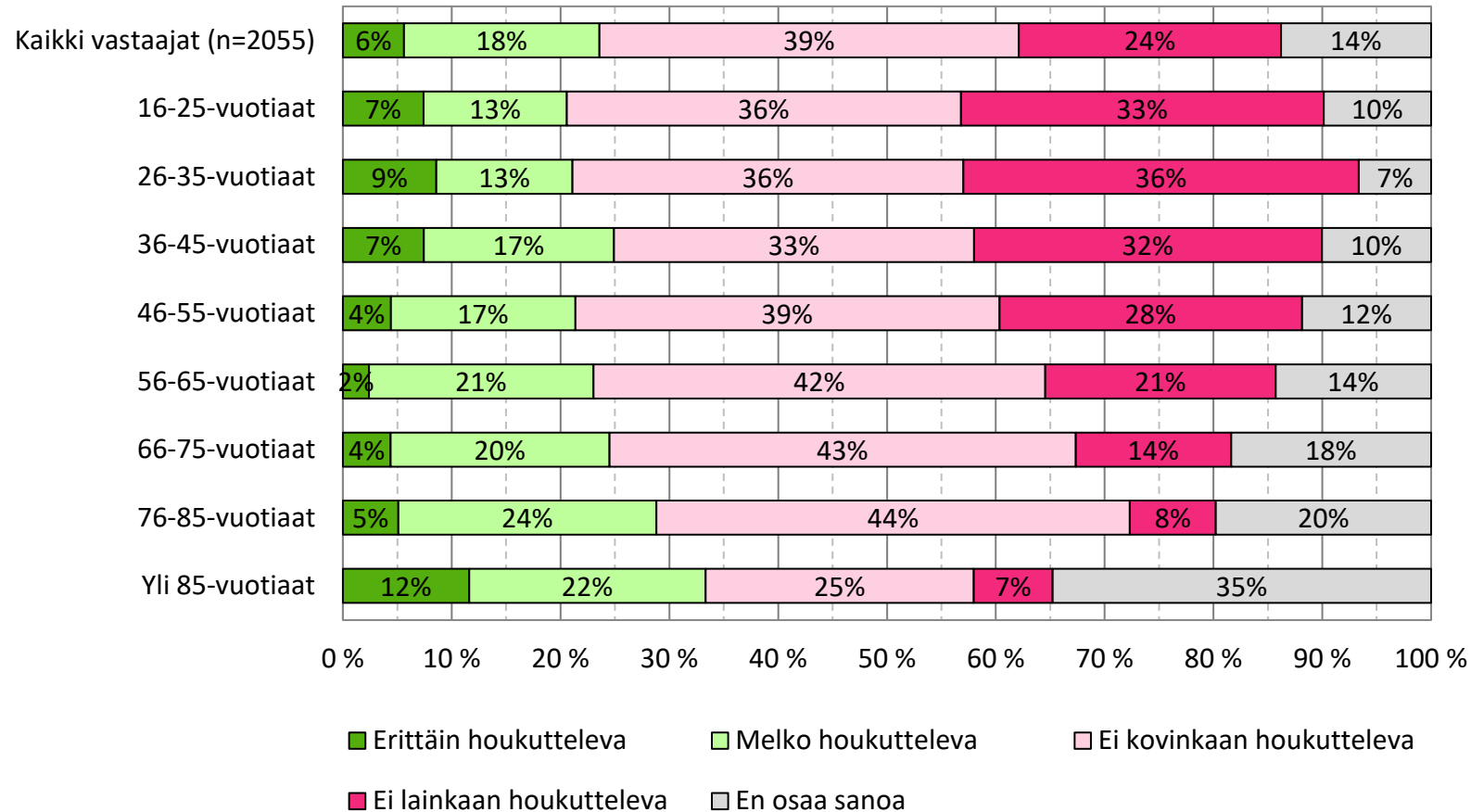
Kuinka houkuttelevana alana pidät vanhustyötä?

Vanhustyö

Ikäluokka

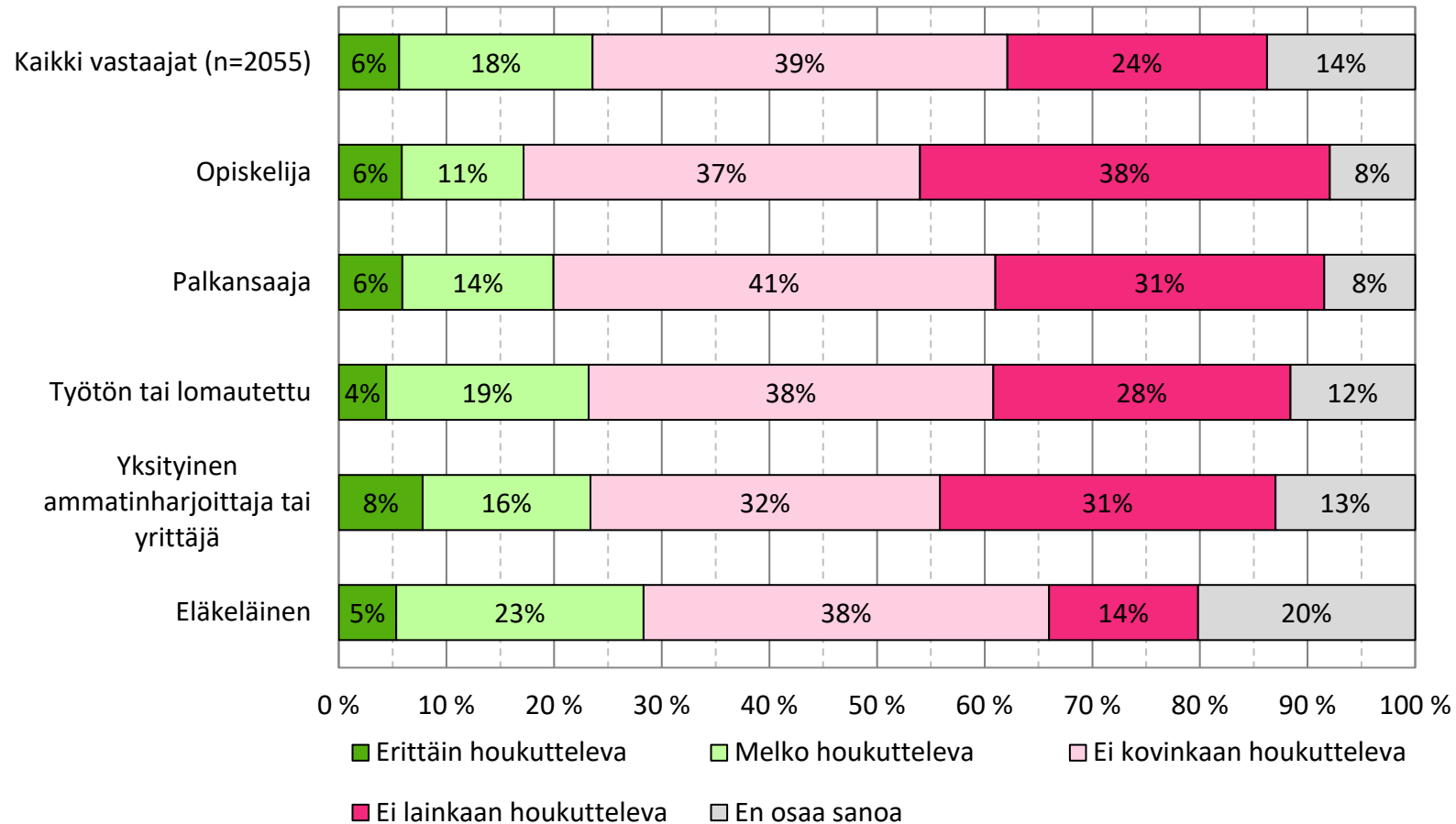
Kuinka houkuttelevana alana pidät vanhustyötä?

Vanhustyö

Ammattiasema

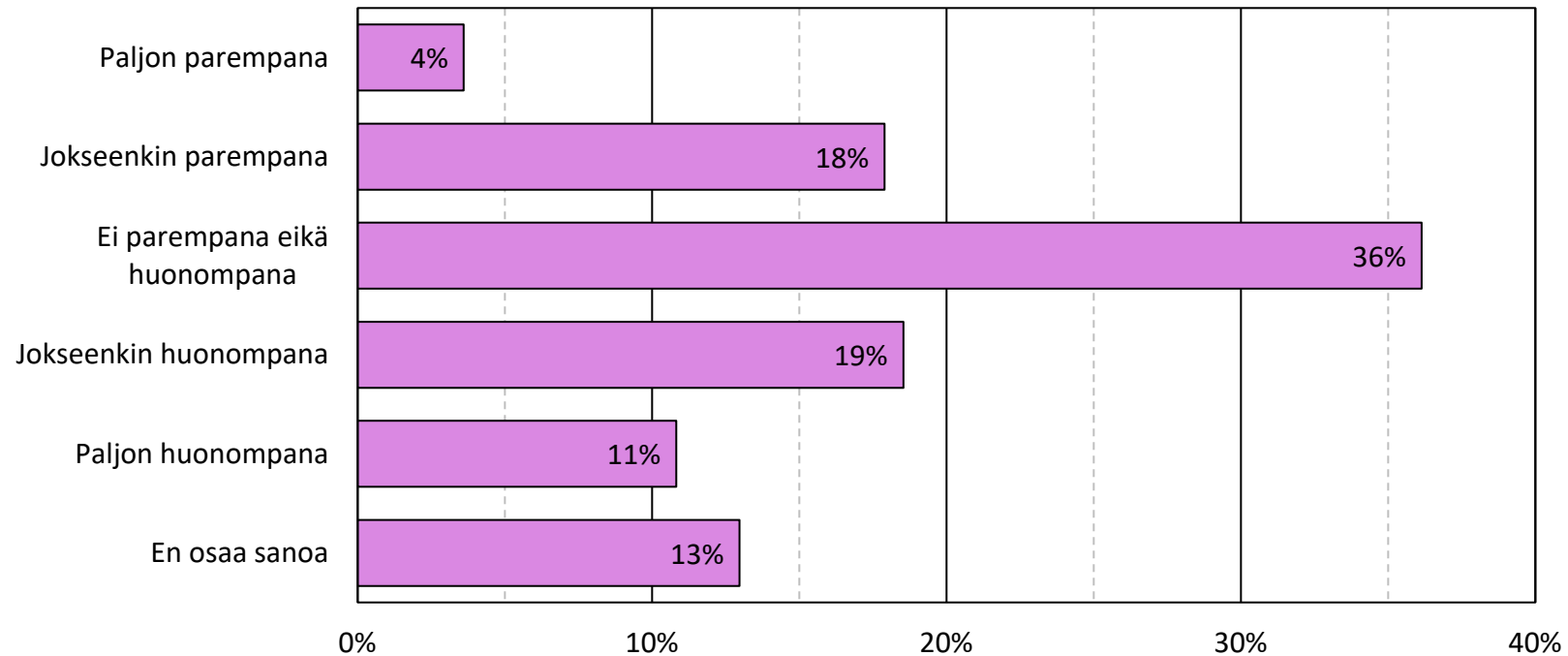
Kuinka houkuttelevana alana pidät vanhustyötä?

Vanhustyö

Kaikki vastaajat

Miten näet vanhustyön houkuttelevuuden tulevaisuudessa?

■ n=2055

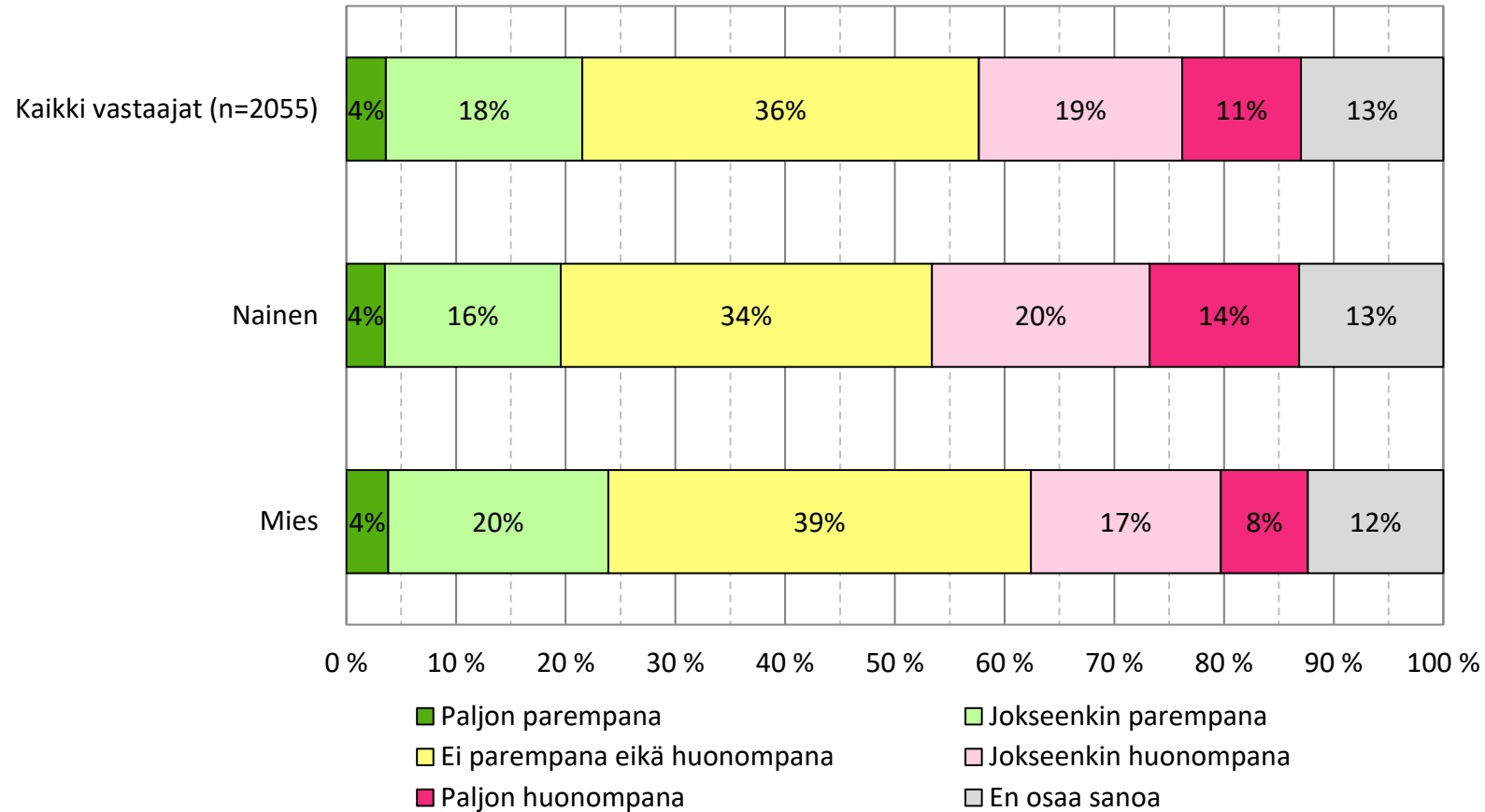

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Vanhustyö

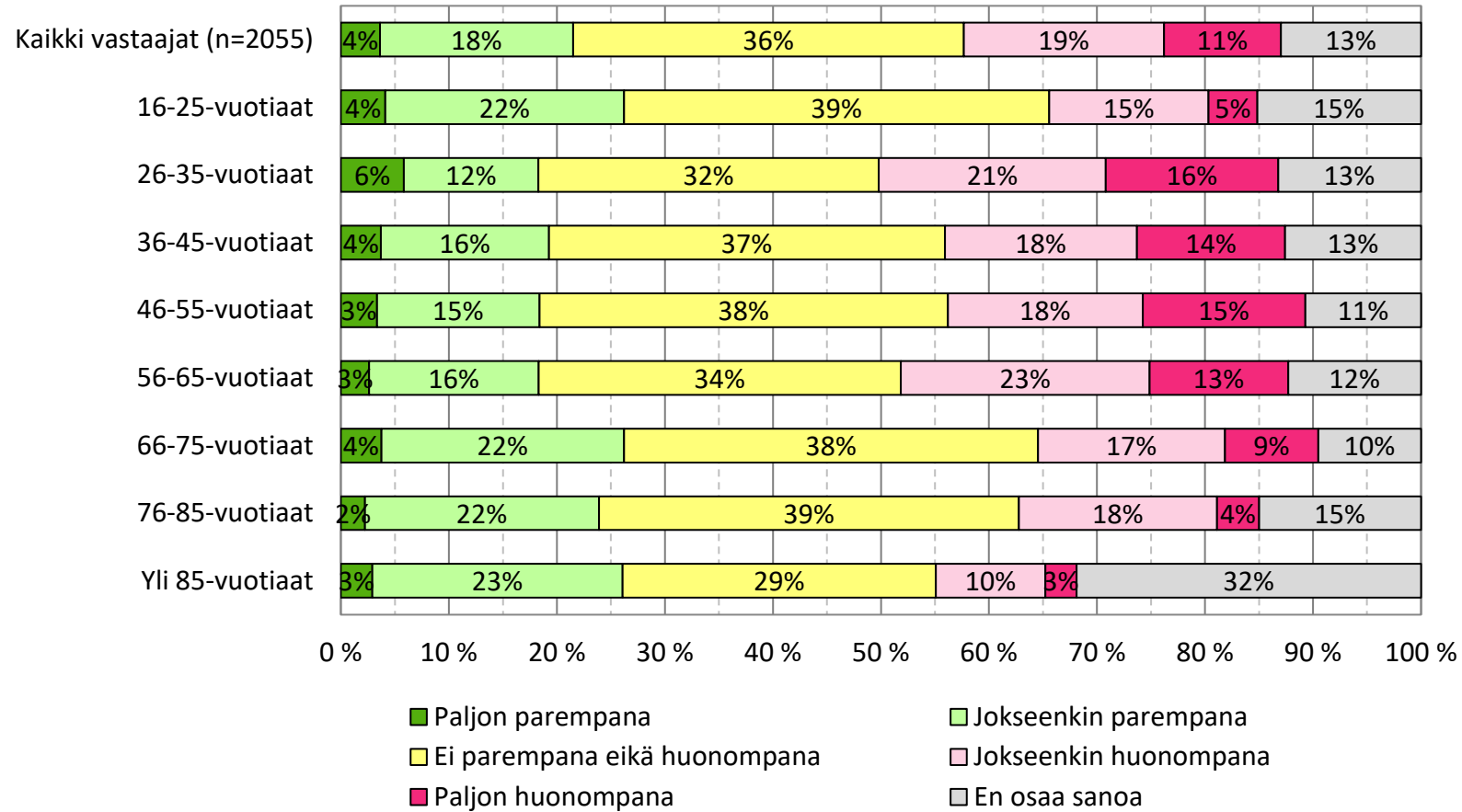
Sukupuoli

Miten näet vanhustyön houkuttelevuuden tulevaisuudessa?

Vanhustyö Ikäluokka

Miten näet vanhustyön houkuttelevuuden tulevaisuudessa?

Hyvä vanhuus

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Hyvä vanhuus

Yhteenvedo avoimista kommenteista

Minkälaista on mielestäsi hyvä vanhuus? (2357 vastausta)

- Kysymykseen vastanneista 37% kertoi riittävien sosiaalisten kontaktien kuuluvan hyvään vanhuuteen. Erityisesti perhe ja muut läheiset nousivat esiin vastauksissa
 - Lisäksi 3% mainitsi erikseen yhteisöllisyyden muiden alueen vanhusten kanssa
- 36% vastanneista mainitsi terveyden (fyysinen ja henkinen) tärkeäksi osaksi hyvää vanhuutta
- 22% kertoi riittävän toimeentulon kuuluvan hyvään vanhuuteen
- 15%:ssa vastauksissa mainittiin mahdollisuus harrastuksiin, esimerkiksi liikunta
- Vastaajista 14% mainitsi turvallisuuden, erityisesti asuinympäristöön liittyen
- Hyvien palveluiden, erityisesti terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden, saatavuus nousi esille 11%:ssa vastauksista
- Kymmenesosa mainitsi mahdollisuuden elää omassa kodissaan mahdollisimman pitkään
- Lisäksi 10% kertoi riittävän tuen/avun saamisen yleisesti, esimerkiksi arjen askareisiin, olevan tärkeää
- Lisäksi useita mainintoja saivat esimerkiksi: mahdollisuus itsenäiseen elämään, itsemääräämisoikeuden säilyminen ja mahdollisuus rauhalliseen elämään ilman huolia

Hyvä vanhuus

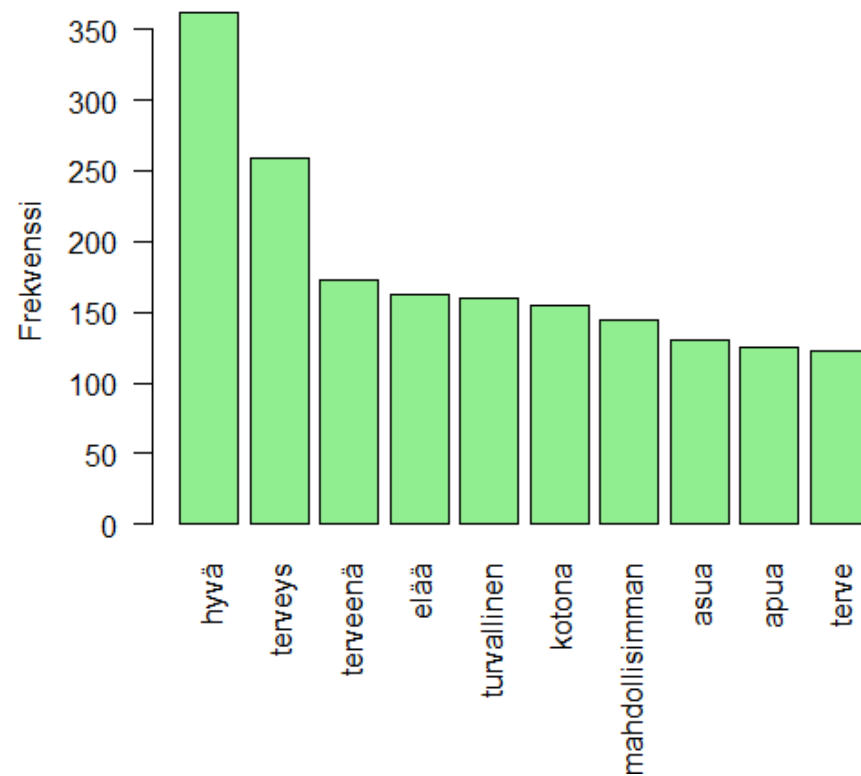
Yhteenvedo avoimista kommenteista

Hyvä vanhuus

Yhteenveto avoimista kommentteista

10 useimmin esiintyvää sanaa

Kommentit / terveiset

- Vastaajat pitivät kyselyä hyvänä ja Vanhustyön keskusliiton tekemää työtä tärkeänä ja arvokkaana
- Vanhustenhoidon tasoa haluttaisiin parantaa sekä vanhustenhoidon arvostusta alana nostaa (palkkaus, työntekijöiden määrä jne.)
- Ikääntyneitä toivotaan huomioitavan paremmin ja heidän elinolojaan parannettavan
- Myös vanhusten yksinäisyydestä ja avun saannista ollaan huolestuneita

Yhteenveto

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Yhteenveto

- Mielikuvat vanhuudesta ovat pääosin myönteiset, etenkin omaan vanhuuteen suhtaudutaan myönteisesti
 - Ilahduttava havainto oli, että eritoten ikääntyneet suhtautuivat vanhenemiseen ja omaan vanhuuteen myönteisesti
 - Eniten vanheneminen huolettaa nuoria, opiskelijoita, työttömiä ja niitä, jotka kokevat elämänlaatunsa tai rahatilanteensa huonoksi
- Yhteiskunnallisella tasolla enemmistö vastaajista (63 %) kuitenkin näkee vanhuutta pidettävän neutraalina tai melko kielteisenä
 - Mitä iäkkäämpi vastaaja, sitä kielteisempänä tämä koki vanhuutta pidettävän suomalaisessa yhteiskunnassa
- Suurin osa vastaajista (84 %) kokee itsensä nuoremaksi tai saman ikäiseksi todellisiin ikävuosiinsa verrattuna
 - Nuoremmat vastaajat kokevat itsensä useammin vanhemmaksi kuin todellinen ikänsä
- Ikääntyneemmät vastaajat ja naiset haluavat harvemmin elää 100-vuotiaiksi kuin nuoremmat vastaajat ja miehet

Yhteenveto

- Enemmistö vastaajista (57 %) vastaa iäkkäiden tulevan melko tai erittäin huonosti kuulluiksi yhteiskunnassamme
 - Iäkkäämmät vastaajat ja naiset vastaavat useammin iäkkäiden tulevan huonosti kuulluiksi yhteiskunnassamme kuin nuoremmat vastaajat ja miehet
- Enemmistö (61 %) on sitä mieltä, että Suomi on iäkkäille ihmisille hyvä maa elää
 - Erityisesti miehet, opiskelijat ja eläkeläiset olivat vastaajaryhminä tätä mieltä
- Kuitenkin melkein puolet (47 %) vastaajista on sitä mieltä, että Suomessa syrjitään iäkkäitä ihmisiä
- Eniten vastaajien mielestä syrjintää tulee poliitikkojen taholta (62 %), sosiaalipalveluissa (56 %), terveyspalveluissa (50%) sekä työnantajien taholta (48 %)
- Vastaajista vähemmistö (28 %) on itse kokenut syrjintää iän perusteella
 - Eniten syrjintää kokeneita on nuorimpien vastaajien joukossa ja vähiten iäkkäimpien
- Etenkin työmarkkinoilla tapahtuva syrjintä (38 %) sekä terveydenhuollon palvelujen saatavuuden ongelmat (16 %) keräävät mainintoja avoimissa kommentteissa

Yhteenveto

- Fyysisestä kunnosta huolehtimista pidetään tärkeimpänä toimenpiteenä (86 %) omaan vanhuuteen varautumisessa
 - Seuraavaksi tärkeimmät toimenpiteet ovat asunnon sopivasta sijainnista huolehtiminen (76 %) ja sosiaalisista suhteista huolehtiminen (74 %)
- Vanhustyö mielletään sekä fyysisesti että henkisesti raskaaksi työksi, kiireiseksi, huonosti resursoiduksi mutta myös erittäin tärkeäksi ja arvokkaaksi
- Vastaajista 63 % ei pidä vanhustyön alaa houkuttelevana ja vain 24 % pitää sitä houkuttelevana alana
- Vanhustyön houkuttelevuus nähdään tulevaisuudessa enimmäkseen samanlaisena kuin se on nyt (36 %) tai huonompana kuin se on nyt (30 %)
- Vastaajien mielestä hyvä vanhuus muodostuu perheestä ja läheisistä, terveydestä ja turvatusta taloudesta

Lisätietoja ja haastattelupyynnöt

Merja Lankinen

viestintäjohtaja, Vanhustyön keskusliitto

merja.lankinen@vtkl.fi

050 421 0762

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY